

Державна аудиторська служба України

05.08.2024

№ 000600-22/25

АУДИТОРСЬКИЙ ЗВІТ про результати державного фінансового аудиту діяльності комунального підприємства «Київський метрополітен» за період з 01 січня 2021 р. по 31 грудня 2023 р. та за період з 01 січня 2004 р. по 31 грудня 2021 р. щодо ефективності використання коштів на будівництво (реконструкція, ремонт) та обслуговування Куренівсько-Червоноармійської лінії, зокрема від станції «Либідська» до станції «Виставковий центр»

КИЇВ 2024

В аудиторському звіті представлено результати державного фінансового аудиту діяльності комунального підприємства «Київський метрополітен» (далі – КП «Київський метрополітен», Підприємство) за період з 01 січня 2021 р. по 31 грудня 2023 р. та за період з 01 січня 2004 р. по 31 грудня 2021 р. щодо ефективності використання коштів на будівництво (реконструкція, ремонт) та обслуговування Куренівсько-Червоноармійської лінії, зокрема від станції «Либідська» до станції «Виставковий центр».

Аудит проведено на виконання пункту 4.2. Плану проведення заходів державного фінансового контролю Державної аудиторської служби України на I квартал 2024 року та відповідно до Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 березня 2019 року № 252.

Аудиторський звіт призначений для керівництва КП «Київський метрополітен» та Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради, а також за рішенням Голови Державної аудиторської служби України може бути надісланий органам місцевого самоврядування та оприлюднений.

Аудиторський звіт підготовлений працівниками Департаменту контролю в галузі ЖКГ, інфраструктури і зв'язку. Керівник аудиту – начальник відділу державного фінансового аудиту в галузі інфраструктури та зв'язку Держаудитслужби Євген Важніченко. Також в аудиті приймали участь: начальник відділу державного фінансового аудиту в галузі житлово-комунального господарства, енергозбереження та інвестицій Держаудитслужби Артем Волик, головний державний аудитор відділу державного фінансового аудиту в галузі інфраструктури та зв'язку Держаудитслужби Валентина Чокій, провідний державний аудитор відділу державного фінансового аудиту в галузі інфраструктури та зв'язку Держаудитслужби Вікторія Пидик.

Відповідно до статті 3 Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» (зі змінами), державний фінансовий аудит є різновидом державного фінансового контролю і полягає у перевірці та аналізі органом державного фінансового контролю фактичного стану справ щодо законного та ефективного використання державних чи комунальних коштів і майна, інших активів держави, правильності ведення бухгалтерського обліку і достовірності фінансової звітності, функціонування системи внутрішнього контролю.

Результати державного фінансового аудиту та їх оцінка викладаються у звіті. Права органу державного фінансового контролю визначені статтею 10 даного Закону.

ЗМІСТ

Розділ I. ВСТУП	4-6
1.1. Інформація про об'єкт аудиту та обґрунтування причин проведення аудиту	7-12
Розділ II. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТОРСЬКИХ ПРОЦЕДУР	13-65
2.1. <i>Результати аналізу фінансово-господарської діяльності КП «Київський метрополітен»</i>	13-32
2.2. <i>Результати дослідження чинників, які негативно впливають на діяльність КП «Київський метрополітен»</i>	33-67
2.2.1. <i>Зовнішній фактор. Вплив дії нормативно-правових актів України, рішень органу управління якими регулюється діяльність КП «Київський метрополітен» та встановлюються правила здійснення господарських операцій може призвести до втрати активів і інших негативних наслідків.</i>	33-39
2.2.2. <i>Зовнішній фактор. Вплив військової агресії російської федерації проти України, а також вжиті заходи Підприємством та його органом управління на діяльність КП «Київський метрополітен».</i>	40-42
2.2.3 <i>Внутрішній фактор. Законність, достовірність доходів та витрат та їх вплив на збитковість КП «Київський метрополітен».</i>	42-60
2.2.4. <i>Внутрішній фактор. Перевірка стану організації ведення Підприємством претензійно-позовної роботи та визначити її вплив на результати фінансово-господарської діяльності.</i>	60-64
2.2.5. <i>Внутрішній фактор. Стан внутрішнього контролю.</i>	65-67
Розділ III. ВИСНОВКИ	68-69
Розділ IV. РЕКОМЕНДАЦІЇ	70-71
Розділ V. Перелік джерел інформації та додатків до аудиторського звіту	72-74

ВСТУП

Метрополітен є одним із основних видів громадського транспорту міста Києва. На його частку припадає близько 52% загального обсягу міських пасажирських перевезень. Більш як півстоліття метро залишається єдиним транспортом, що може забезпечити безперербійне з'єднання частин міста з його центром, державними установами, підприємствами та вокзалами.

На сьогодні середньодобовий пасажиропотік становить 750 тис. пасажирів у будній день та 400 тис. пасажирів у вихідні, до повномасштабного вторгнення – 1 млн. пасажирів, а до карантину щодня метрополітемом користувалося близько 1,4 млн пасажирів.

Основними стратегічними напрямками діяльності Підприємства є:

- розвиток – розвиток мережі метрополітену для підвищення доступності метрополітену для кожного мешканця Києва;
- безпека – підвищення безпеки перевезень пасажирів метрополітемом;
- якість – підвищення якості обслуговування пасажирів протягом всього часу користування метрополітемом;
- енергоефективність – ощадливе використання електричної, теплової енергії, природного газу;
- удосконалення – поліпшення всіх бізнес-процесів метрополітену на основі постійного аналізу та впровадження провідних знань і досвіду.

Метрополітен – складний комплекс надземних і підземних інженерно-технічних споруд, мереж і комунікацій, насичений енергетичними, механічним, інтелектуальними пристроями для руху поїздів, приведення в дію ескалаторів та низки механізмів, що забезпечують безперербійну діяльність підземно-наземного міста. Першу чергу Київського метрополітену було відкрито 6 листопада 1960 року — ділянки Святошино-Броварської лінії завдовжки 5,2 км з п'ятьма станціями від станції «Вокзальна» до станції «Дніпро».

На даний час метрополітен складається з трьох діючих ліній загальною довжиною майже 67,6 км та 52 діючих станцій, платформи яких розраховані на п'ятивагонні поїзди. У центрі міста лінії мають три пересадочних вузли. Лінії метрополітену перетинають всі 10 районів міста, проте кількість станцій нерівномірна: в Шевченківському та Печерському районах — по 10 станцій, в Голосіївському — 8, у Дарницькому — 7, в Оболонському та Дніпровському — по 4, в Подільському та Святошинському — по 3, в Солом'янському — 2, а у Деснянському лише одна станція:

- перша лінія, Святошинсько — Броварська, історія якої починається з 6 листопада 1960 року, має довжину 22,75 км (із яких 6,7 км — наземна ділянка) і 18 станцій. Наземна ділянка має 2 мостових переходи — через річку Дніпро і Русанівську протоку та 2 шляхопроводи;

- друга лінія, Оболонсько — Теремківська, перша ділянка якої була введена в експлуатацію 16 грудня 1976 року, має довжину 20,95 км і 18 станцій;

- третя лінія, Сирецько — Печерська, перша ділянка якої була введена в експлуатацію 31 грудня 1989 року, має довжину 23,9 км, містить 16 станцій та

так і для працівників підприємства, 46 станцій метрополітену працюють у режимі цілодобового укриття з використанням інфраструктури цивільного захисту.

Також варто зазначити, що зважаючи на глобальні екологічні проблеми, які мають місце на сьогодні, метрополітен є одним із найбільш екологічно чистих видів міського громадського транспорту.

На Підприємстві з метою проведення ефективної і цілеспрямованої діяльності з охорони навколишнього середовища, належного використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки та запобігання негативному впливу діяльності Підприємства на навколишнє середовище у 2017 році затверджено Положення про систему екологічного управління КП «Київський метрополітен».

На сьогодні у КП «Київський метрополітен» функціонує система екологічного управління з дотриманням вимог чинного законодавства, ДСТУ ISO 14001:2015 та інших нормативно-правових документів у сфері екологічного менеджменту.

1.1. Інформація про КП «Київський метрополітен» та обґрунтування причин проведення аудиту

За даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, розміщених на веб-сайті Міністерства юстиції України (usr.minjuist.gov.ua), Підприємство має:

Найменування юридичної особи, у тому числі скорочене (за наявності)	Комунальне підприємство «Київський метрополітен» (КП «Київський метрополітен»)
Організаційно-правова форма	комунальне підприємство
Ідентифікаційний код юридичної особи	03328913
Місцезнаходження юридичної особи	Україна, 03056, м. Київ, просп. Берестейський, буд. 35
Перелік засновників (учасників) юридичної особи: прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), країна громадянства, місце проживання, якщо засновник – фізична особа	Київська міська державна Адміністрація, код ЄДРПОУ: 00022527, місцезнаходження: Україна, 01044, м. Київ, вул. Хрещатик, буд. 36, розмір частки засновника (учасника): 20 399 844 700,43 гривень
Види діяльності	49.31 Пасажирський наземний транспорт міського та приміського сполучення (основний); 43.21 Електромонтажні роботи; 80.10 Діяльність приватних охоронних служб; 93.11 Функціонування спортивних споруд; 47.11 Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами; 49.41 Вантажний автомобільний транспорт; 55.20 Діяльність засобів розміщування на період відпустки та іншого тимчасового проживання; 56.29 Постачання інших готових страв; 61.10 Діяльність у сфері провідного електрозв'язку; 71.12 Діяльність у сфері інжинірингу, геології та геодезії, надання послуг технічного консультування в цих сферах; 33.17 Ремонт і технічне обслуговування інших транспортних засобів.
Відомості про керівника юридичної особи, про інших осіб, які можуть вчиняти дії від імені юридичної особи, у тому числі підписувати договори, подавати документи для державної реєстрації тощо:	до 16.03.2024 – начальник Брагінський Віктор Володимирович; з 17.03.2024 – Вигівський Віктор Михайлович, (виконуючий обов'язки) - керівник

прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), дані про наявність обмежень щодо представництва юридичної особи	
Дата державної реєстрації, дата та номер запису в Єдиному державному реєстрі про включення до Єдиного державного реєстру відомостей про юридичну особу – у разі, коли державна реєстрація юридичної особи була проведена до набрання чинності Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців»	Дата державної реєстрації: 23.03.1999, Дата запису: 12.01.2005, Номер запису: 10731200000002316
Місцезнаходження реєстраційної справи	Солом'янська районна в місті Києві державна адміністрація
Відомості, отримані в порядку інформаційної взаємодії між Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань та інформаційними системами державних органів	Державна служба статистики України; дата взяття на облік 05.04.1994; дані про взяття на облік як платника податків – Центральне міжрегіональне управління ДПС по роботі з великими платниками податків (дата взяття на облік 30.05.1994, код 2072); дані про взяття на облік як платника єдиного внеску – Центральне міжрегіональне управління ДПС по роботі з великими платниками податків(дата взяття на облік 06.11.1992, код 02-01133).

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.06.1998 № 464-р прийняте рішення про передачу державного підприємства «Київський метрополітен» у власність територіальної громади м. Києва. [10]

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28.10.1998 № 2155 «Про зарахування майна державного підприємства у комунальну власність територіально громади м. Києва» майно державного підприємства «Київський метрополітен» зараховано у комунальну власність територіальної громади м. Києва. [11]

Власником КП «Київський метрополітен» є територіальна громада міста Києва від імені якої виступає Київська міська рада.

Підприємство є юридичною особою. Права і обов'язки набуває з дня його державної реєстрації.

КП «Київський метрополітен» має відокремлене майно, самостійний баланс, рахунки в установах банків, органах Державної казначейської служби та може мати печатки, штампи, бланки, а також торговельну марку, яка реєструється відповідно до законодавства України.

Аудитом встановлено, що протягом 2021-2023 років Підприємство керувалось статутами, затвердженими розпорядженням Київської міської державної адміністрації від 15.02.1999 № 204 (в редакціях розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 20.05.2011 № 788 та від 30.12.2021 № 2778 (нова редакція) (далі – Статут). [18]

КП «Київський метрополітен» утворено з метою отримання прибутку від здійснення господарської діяльності, яка спрямована на задоволення суспільних потреб в організації перевезень пасажирів метрополітеном в місті Києві, забезпечення мобілізаційної готовності КП «Київський метрополітен», виконання робіт з нового будівництва, реконструкції, реставрації, ремонту та технічного переоснащення ліній, споруд та інших об'єктів метрополітену, що забезпечують функціонування метрополітену (пункт 2.1 Статуту).

Види діяльності, що потребують отримання ліцензії, документа дозвільного характеру, сертифіката тощо, підприємство провадить за їх наявності.

Майно КП «Київський метрополітен» становлять виробничі і невиробничі фонди, а також інші цінності, вартість яких відображається в самостійному балансі Підприємства.

Майно КП «Київський метрополітен» є комунальною власністю територіальної громад міста Києва і закріплюється за Підприємством на праві господарського відання.

Здійснюючи право господарського відання, КП «Київський метрополітен» володіє, користується і розпоряджається майном, закріпленим за Власним (уповноваженим ним органом), з обмеженням правомочності розпорядження щодо окремих видів майна за згодою Власника у випадках, передбачених законодавством України та Статутом.

КП «Київський метрополітен» розробляє та подає на затвердження Департаменту погоджений Департаментом економіки та інвестицій виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) середньостроковий стратегічний план розвитку підприємства на три роки, а також інформацію про стан виконання середньострокового стратегічного плану розвитку підприємства за попередній рік за формою, визначеною виконавчим органом Київської міської ради (Київською міською державною адміністрацією).

Основними напрямками зовнішньоекономічної діяльності КП «Київський метрополітен» є: експорт та імпорт товарів, оренда, зокрема лізингові операції між суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності та іноземними суб'єктами господарської діяльності, інші види зовнішньоекономічної діяльності, не заборонені прямо й у виключній формі законами України.

За Статутом виробничі, трудові, соціально-економічні відносини і узгодження інтересів працівників та роботодавця регулюються колективним договором.

Право укладання колективного договору від імені роботодавця надається

начальникові Підприємства, а від імені трудового колективу – профспілковому органу, а у разі його відсутності – представникам працівників обраним та уповноваженим трудовим колективом.

Управління КП «Київський метрополітен» здійснює начальник відповідно до Статуту.

Відповідно до положень Статуту:

- Підприємство належить до комунальної власності територіальної громади міста Києва, віднесене до сфери управління виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) та підпорядковане Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі – Департамент);

- джерелами формування майна КП «Київський метрополітен» є: грошові та матеріальні внески Власника, доходи, одержані від реалізації продукції, послуг, інших видів господарської діяльності, доходи за фінансовими інструментами, кредити банків, капітальні вкладення і дотації з бюджетів, майно, придбане у встановленому законодавством порядку, та інші джерела, не заборонені законом України;

- начальника Підприємства призначає на посаду Київський міський голова шляхом укладення з ним контракту за результатами конкурсу в установленому порядку. Прийняття на роботу і звільнення із займаної посади начальника Підприємства узгоджується з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері транспорту, у межах повноважень;

- начальник Підприємства зобов'язаний створювати необхідні умови для правильного ведення бухгалтерського обліку, забезпечити неухильне виконання всіма підрозділами, службами та працівниками, причетними до бухгалтерського обліку, правомірних вимог бухгалтера щодо дотримання порядку оформлення та подання до обліку первинних документів;

- начальник Підприємства розпоряджається коштами та майном Підприємства відповідно до законодавства України та цього Статуту; забезпечує ефективне і цільове використання майна, закріпленого за Підприємством.

- начальник Підприємства несе персональну відповідальність за господарсько-фінансову діяльність Підприємства, за виконання фінансових планів, дотримання фінансової дисципліни, дотримання норм охорони праці, ефективного використання та охорони майна й коштів.

Протягом досліджуваного періоду між начальником Підприємства та Київським міським головою (у відповідні періоди) укладались контракти умовами яких визначено виконання обов'язків, матеріальне забезпечення (розмір посадового окладу).

Статутний капітал КП «Київський метрополітен» станом на 31.12.2023 становить 20 399 844 700,43 тис. гривень.

Начальник Підприємства затверджує структуру Підприємства, положення про структурні підрозділи Підприємства, посадові інструкції працівників

Підприємства, затверджує штатний розпис Підприємства за погодженням із Департаментом транспортної інфраструктури.

Середньооблікова чисельність штатних працівників (факт) КП «Київський метрополітен» за 2021 рік становила 7711 особи, протягом 2022 року зменшилась та на кінець періоду становила 5994 осіб, на кінець 2023 року становила 5961 особи.

До складу КП «Київський метрополітен» входять наступні служби:

✓ служба руху – відповідає за організацію руху поїздів, роботу станцій, ескалаторів тощо, вживає заходи щодо раціонального підведення міського наземного транспорту до станцій метрополітену, підтримує належний санітарний стан на території станцій;

✓ електродепо «Дарниця» – забезпечує експлуатацію Святошинсько-Броварської лінії, безпечну, безперебійну та безвідмовну роботу рухомого складу метрополітену, вагонного обладнання, спеціального рухомого складу для виконання господарських робіт;

✓ електродепо «Оболонь» – забезпечує експлуатацію Оболонсько-Теремківської лінії, безпечну, безперебійну та безвідмовну роботу рухомого складу метрополітену, вагонного обладнання;

✓ електродепо «Харківське» – забезпечує експлуатацію Сирецько-Печерської лінії, безпечну, безперебійну та безвідмовну роботу рухомого складу метрополітену, вагонного обладнання;

✓ служба колії, тунельних споруд і будівель – забезпечує утримання в технічно справному стані всіх елементів колії, контактної рейки, будівельної частини штучних споруд метрополітену, в тому числі: тунелів та притунельних споруд, станцій, вестибюлів, підземних переходів суміщених з входами-виходами на станції, що знаходяться на балансі метрополітену, метропоїздів, мостових переходів, окремо розташованих будівель виробничого та побутового призначення закріплених за службою;

✓ служба сигналізації – забезпечує надійне функціонування пристроїв автоматики і телемеханіки для руху поїздів, утримання пристроїв пожежної і охоронної сигналізації;

✓ служба інформаційних технологій та зв'язку – забезпечує роботу та утримання пристроїв зв'язку, радіозв'язку, промислового телебачення, часофіксації, автоматизованих систем управління технологічними процесами, пристроїв пасажирської автоматики та апаратно-програмних комплексів інформаційних систем підприємства;

✓ служба електропостачання – забезпечує надійне електропостачання всіх об'єктів та споживачів метрополітену, утримання та обслуговування електрообладнання, кабельного господарства, систем освітлення;

✓ електромеханічна служба – забезпечує роботу та утримання електромеханічних, сантехнічних пристроїв, інженерних мереж, котельного та газового устаткування, спеціальних пристроїв і споруд цивільного захисту, та підтримання нормативних параметрів мікроклімату;

✓ ескалаторна служба – забезпечує утримання в справному стані ескалаторів, ліфтів та підйомників;

✓ вагоноремонтний завод – забезпечує виконання заводського ремонту вагонів метрополітену, моторно-рейковому транспорту та його обладнання;

✓ служба рухомого складу – забезпечує організацію та координацію підрозділів рухомого складу щодо організації руху поїздів на лініях метрополітену, роботи спеціального рухомого складу, обслуговування, ремонту, модернізації електрорухомого та спеціального рухомого складу;

✓ служба матеріально-технічного постачання – забезпечує постачання службам метрополітену матеріалів, обладнання, запасних частин, комплектуючих тощо, за відповідною номенклатурою;

✓ служба соціального забезпечення – забезпечує транспортне обслуговування підприємства та утримання в належному технічному стані автотранспортних засобів, організацію роботи об'єктів соціальної сфери.

✓ служба воєнізованої охорони – відповідає за організацію пропуску пасажирів на станції метрополітену для надання послуг з перевезень пасажирів та багажу, забезпечує охорону об'єктів метрополітену, збереження матеріальних цінностей комунальної власності, реалізацію заходів із забезпечення пропускового режиму, посилення роботи контрольних пунктів станцій, попередження проникнення сторонніх осіб на територію та об'єкти метрополітену, забезпечення пожежної безпеки, здійснення комплексу пожежно-профілактичних заходів;

✓ дирекція будівництва метрополітену – забезпечує виконання завдань з будівництва, реконструкції і введення в експлуатацію нових виробничих потужностей та об'єктів метрополітену з дотриманням високого технічного рівня і якості будівництва об'єктів метрополітену;

✓ адміністрація метрополітену – забезпечує організацію експлуатаційної, фінансово-господарської роботи, визначає технічну політику та напрями технічного розвитку підприємства, впровадження новітніх автоматизованих систем управління, контроль та координацію структурних підрозділів з питань забезпечення безпечного перевезення пасажирів;

✓ проектно-конструкторське технологічне бюро – відповідає за розроблення проектної, проектно-конструкторської документації для експлуатаційних (виробничих) потреб метрополітену, здійснення авторського нагляду під час реалізації проектних рішень.

Фактичні витрати з урахуванням відрахувань на соціальні заходи за 2021 рік становлять – 2 135 001 тис. грн, за 2022 рік – 1 681 028 тис. грн, а за 2023 рік – 2 056 116 тис. гривень.

Щодо отримання доходів від перевезень, Підприємство за 2023 рік отримало середній дохід від перевезення одного платного пасажирів в розмірі 7,30 грн (відповідно до фінансового плану – 7,12 грн), витрати на перевезення одного пасажирів становили 25,11 грн (відповідно до фінансового плану – 34,37 грн). Водночас, за 2022 рік середній дохід від перевезення одного загальнооблікового пасажирів з урахуванням компенсаційних виплат за пільгові

перевезення та регулювання цін на послуги метрополітену пасажира в розмірі 20,15 грн, витрати на перевезення становили 28,03 гривні. За 2021 рік Підприємство отримало середній дохід від перевезення одного загальнооблікового пасажира з урахуванням компенсаційних виплат за пільгові перевезення та регулювання цін на послуги метрополітену 12,41 грн, витрати на перевезення становили 16,63 грн, тобто покриття витрат – 75 %.

Розділ II. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТОРСЬКИХ ПРОЦЕДУР

2.1. Результати аналізу фінансово-господарської діяльності КП «Київський метрополітен».

Під час аудиту КП «Київський метрополітен» з метою отримання інформації, документів та здійснення заходів було надано 21 запит на які Підприємство надавало запитувану інформацію в електронному та паперовому вигляді.

Запити Держаудитслужби №№ 1-21 та відповіді на них у додатку №1 до звіту [42]

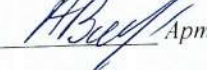
Аудиторським дослідженням визначено, що КП «Київський метрополітен» здійснює свою фінансово-господарську діяльність відповідно до фінансових планів, які підписані від імені керівника Підприємства та затверджені наказами Департаменту комунальної власності м. Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київська міська державна адміністрація), на 2021 та 2022 роки, Департаментом транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київська міська державна адміністрація), на 2023 рік.

Під час складання проєктів фінансового плану на 2021 та 2022 роки Підприємство керувалось Положенням про порядок складання річного фінансового плану підприємством, організацією, установою, що належать до комунальної власності територіальної громади міста Києва, та господарським товариством, у якому є частка майна комунальної власності не менше 30 %, затвердженого розпорядженням Київської міської державної адміністрації від 01.11.2001 № 2323. [19]

Водночас, при складанні проєкту фінансового плану на 2023 рік Підприємство керувалось Порядком складання, затвердження та контролю виконання фінансових планів підприємств, організацій, установ, об'єднань територіальної громади міста Києва, затвердженого розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 19.01.2022 № 139. [20]

Слід зазначити про неодноразове внесення Підприємством протягом 2021-2023 років змін до складених щорічних фінансових планів шляхом узгодження окремих показників із Департаментом, зокрема протягом 2021 року 6 разів, 2022 року – 3 рази та у 2023 році – 2 рази.

Відповідно до пункту 3.1 Порядку, перевірений суб'єктом управління проєкт фінансового плану подається підприємством на погодження суб'єктам погодження в паперовій формі (у двох примірниках) та електронній формі в

Начальник відділу Держаудитслужби Артем ВОЛИК

ІКС «Баланс» із супровідним листом, направленим у системі АСКОД, у такій послідовності:

✓ Департаменту фінансів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) у разі планування підприємством отримання бюджетних коштів у вигляді дотацій, субсидій, капітальних інвестицій, реалізації в плановому році продукції (товарів, робіт, послуг) за рахунок бюджетних коштів та виконання планових показників з наповнення дохідної частини бюджету міста Києва;

✓ Департаменту економіки та інвестицій виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації);

✓ Департаменту комунальної власності м. Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

Для проведення аналізу фінансово-господарської діяльності Підприємства використані дані Звітів «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» форми № 1, «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» (форми № 2), та Звітів про виконання фінансових планів Підприємства за 2021, 2022 та 2023 роки.

Проведеним аналізом фінансових планів, доходи Підприємства за 2021-2023 роки мали переважно зростаючий характер відносно до планових показників. Так, у 2021 році було заплановано доходів 3 113 315,7 тис. грн, фактично отримано 4 268 277,0 тис. грн, тобто збільшення доходів на 1 154 961,3 тис. грн або 137,1 % від планових показників. У 2022 році було заплановано доходів 3 286 922,8 тис. грн, фактично отримано 3 675 401,0 тис. грн, тобто збільшення доходів на 388 478,21 тис. грн або 111,8 % від планових показників. У 2023 році було заплановано доходів 5 245 201,0 тис. грн, фактично отримано 6 612 073,0 тис. грн, тобто збільшення доходів на 1 366 872,0 тис. грн або 126,1 % від планових показників.

Проведеним аналізом ефективності видів діяльності та визначення їх впливу на фінансовий результат Підприємства встановлено, що на чистий фінансовий результат КП «Київський метрополітен» впливає отримання ним доходу від здійснення іншої операційної діяльності, зокрема асигнування з бюджету м. Києва на поточні видатки.

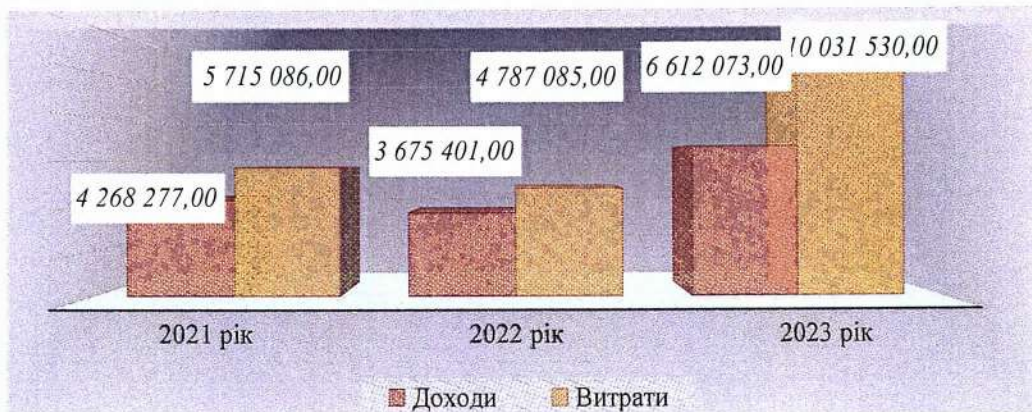
Так із загальної суми 14 555 751,0 тис. грн отриманих Підприємством за 2021-2023 роки доходів питому вагу становили асигнування з бюджету м. Києва на поточні видатки (утримання та розвиток метрополітену і регулювання цін на послуги метрополітену) у розмірі 7 522 800,0 тис. грн (у тому числі у 2021 році 1 774 527,0 тис. грн, у 2022 році 2 451 407,0 тис. грн та у 2023 році 3 296 866,0 тис. грн).

Витрати Підприємства, які заплановано на 2021 рік становили 6 534 703,7 тис. грн, фактично Підприємство витратило 5 715 086,0 тис. грн, тобто відбулось зменшення витрат на 819 617,7 тис. грн або 87,5 % від планових показників. У 2022 році заплановано витрат 7 750 549,0 тис. грн, фактично Підприємство витратило 4 787 085,0 тис. грн, тобто зменшення витрат на 2 963 464,0 тис. грн або 61,8 % від планових показників. У 2023 році

заплановано витрат 7 597 626,0 тис. грн, фактично Підприємство витратило 10 031 530,0 тис. грн, тобто збільшення витрат на 2 433 904,0 тис. грн або 132,0 % від планових показників.

Так у 2021 році витрати Підприємства порівняно з отриманими доходами перевищили на 33,9 %, у 2022 році на 30,2 %, а у 2023 році на 51,7 %, як наслідок чистий фінансовий результат Підприємства становив збиток 1 217 773,0 тис. грн, 908 752,0 тис. грн та 2 792 153,0 тис. грн відповідно за роками.

Порівняння доходів та витрат КП «Київський метрополітен» за 2021-2023 роки
тис. грн

Отже, оцінка досягнення Підприємством статутної мети в частині обов'язку виконання показників прибутку за 2021 – 2023 роки має незадовільний рівень, що обумовлено у тому числі тарифом, що є нижче економічно обґрунтованого рівня, відшкодування з бюджету у неповному обсязі, а також значним зменшенням обсягу перевезень пасажирів у зв'язку із встановленням у 2021 році карантину та введенням воєнного стану в Україні у 2022 році. Зазначене свідчить про наявність ризиків, які негативно впливають на фінансово-господарську діяльність Підприємства.

Показник собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), що становить питому вагу в структурі витрат Підприємства, який у 2021 році менший від планового показника на 897 194 тис. грн та становить 5 069 064,0 тис. грн, у 2022 році менший від планового показника на 2 765 481 тис. грн та становить 4 360 368 тис. грн, та менший від фактичного показника 2021 року на 708 696 тис. гривень.

Зменшення у структурі собівартості продукції у 2021 році відбулось за рахунок зменшення: матеріальних витрат на суму 574 142 тис. грн; витрат на оплату праці та відрахувань на соціальні заходи у загальній сумі – 199 038 тис. грн; інших операційних витрат – 249 528,6 тис. гривень. А також у 2022 році зменшення у структурі собівартості продукції у тому числі обумовлене військовою агресією російської федерації проти України та запровадженням воєнного стану відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні»,

Начальник відділу Держаудитслужби Артем ВОЛИК

також з 24.02.2022 по 15.05.2022 було зупинено функціонування автоматизованої системи обліку оплати проїзду в міському пасажирському транспорті міста Києва незалежно від форм власності відповідно до рішення Київської міської ради від 30 березня 2022 року № 4553/4594 «Про деякі питання забезпечення функціонування інформаційних, інформаційно – комунікаційних систем, інформаційно – телекомунікаційних, електронних комунікаційних систем міста Києва в умовах воєнного стану». [2; 25]

Фактичний показник собівартості продукції у 2023 році менший від планового показника на 1 399 751 тис. грн та становить 5 602 575 тис. грн, що у свою чергу більше фактичного показника 2021 року на 533 511 тис. гривень.

За інформацією Підприємство невідповідність фактичних витрат запланованим відбулась у зв'язку з продовженням воєнного стану в Україні, значним зменшенням обсягу перевезень метрополітеном:

✓ Підприємство працює обмеженим штатом, також у зв'язку з скрутним фінансовим станом на Підприємстві проводились заходи щодо скорочення витрат на оплату праці з відрахуваннями, що призвело до економії витрат на оплату праці з відрахуваннями в розмірі 654 822 тис. грн;

✓ зменшено розмір руху поїздів, що стало причиною зменшення обсягу ремонту рухомого складу, ескалаторів, заміни колії, іншого обладнання, які планувались виконати за 2023 рік, також зменшився обсяг електроенергії на тягу поїздів, що призвело до економії витрат на матеріальні затрати в розмірі 1 043 843 тис. гривень.

Таким чином, за результатами проведеного аналізу виконання показників фінансових планів за витратами за 2021-2023 роки встановлено значне зменшення фактичної собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) над плановою за рахунок зменшення витрат на сировину та основні матеріали, на заробітну плату та відрахування на соціальні заходи.

Довідково: за інформацією Підприємства зменшення фактичних витрат в порівнянні із запланованими показниками пояснюється наступним: у зв'язку із падінням пасажиропотоку зменшились інтервали руху поїздів та відповідно витрати на електроенергію; через неможливість виконання певними категоріями працівників робіт в повному обсязі, зменшенням обсягу робіт на Підприємстві проводились заходи щодо скорочення витрат на оплату праці з відрахуваннями; у зв'язку із скрутним фінансовим станом зумовленим падінням пасажиропотоку, тарифу, що значно нижче економічно обґрунтованого рівня не були виконані в повному обсязі ремонт рухомого складу, ескалаторів, заміни колії, іншого обладнання, які планувались у 2022 році.

Досліджуючи фінансовий результат від операційної діяльності та чистий фінансовий результат Підприємства встановлено, що протягом 2021-2022 років Підприємство фактично виконало дані показники порівняно з плановим збитком і отримало збиток у розмірі 1 217 773,0 тис. грн при запланованому збитку 3 421 388,0 тис. грн та 908 752,0 тис. грн при запланованому збитку 4 463 626,2 тис. грн відповідно. У 2023 році Підприємство фактично отримало збиток у розмірі 2 792 153,0 тис. грн, як наслідок не виконало данні показники порівняно з плановим збитком який визначено у сумі 2 352 425,0 тис. гривень.

Фактичні витрати по амортизації більше планових на 564 780 тис. грн за рахунок проведеної переоцінки основних засобів груп «Будинки та споруди», «Машини та обладнання» та «Транспортні засоби» Підприємства станом на 01 жовтня 2023 року.

Протягом 2021 – 2023 років витрати Підприємства перевищували отримані доходи, як наслідок чистий фінансовий результат діяльності Підприємства за вказаний період мав тенденцію збитковості.

Також в ході проведення аудиту було здійснено аналіз структури доходів, отриманих Підприємством за 2021 – 2023 роки, за результатом якого встановлено, що питому вагу в структурі сукупного доходу займають інші операційні доходи, до складу яких віднесено асигнування з бюджету м. Києва на поточні видатки (утримання та розвиток метрополітену і регулювання цін на послуги метрополітену), які становили у 2021 році 86,3 % (1 774 527,00 тис. грн), у 2022 році 94,7 % (2 451 407,00 тис. грн) та у 2023 році 65,7 % (3 296 866,00 тис. гривень).

Також питому вагу у складі загального (сукупного) доходу займав чистий дохід від реалізації продукції, а саме: у 2021 році 51,3 % (2 189 376,0 тис. грн), у 2022 році 29,5 % (1 085 451,0 тис. грн), а у 2023 році 24,0 % (1 589 880,0 тис. гривень). Протягом 2021-2023 років чистий дохід від реалізації продукції мав не стійку тенденцію.

Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) Підприємства у період, що підлягає дослідженню складався з доходу від перевезення платних пасажирів та з компенсаційних виплат на пільговий проїзд електротранспортом окремим категоріям громадян, зокрема:

у 2021 році – дохід КП «Київський метрополітен» від перевезення платних пасажирів становив 1 782 015,00 тис. грн, компенсаційні виплати на пільговий проїзд – 407 361,00 тис. гривень;

у 2022 році – дохід від перевезення платних пасажирів становив 903 053,00 тис. грн, компенсаційні виплати на пільговий проїзд – 182 398,00 тис. гривень;

у 2023 році – дохід від перевезення платних пасажирів – 1 298 718,00 тис. грн, компенсаційні виплати на пільговий проїзд становили 291 162,00 тис. гривень.

Проведеним аналізом встановлено, що у 2022 році чистий дохід від реалізації продукції зменшився на 1 103 925,0 тис. грн порівняно з 2021 роком (коефіцієнт зростання – 0,5), а у 2023 році збільшився на 504 429,0 тис. грн порівняно з 2022 роком (коефіцієнт зростання – 1,5).

Коефіцієнти зростання сукупного доходу ($K_{с.д.}$) становлять: 2021 рік – 1,13, 2022 рік – 0,86, а 2023 року – 1,8. Зазначені данні свідчать про зростання сукупних доходів Підприємства у 2021 та 2023 роках.

Загальні (сукупні) витрати Підприємства станом на кінець 2023 року порівняно із 2021 та 2022 роками зросли. Так, у 2022 році сукупні витрати зменшились на 928 001,0 тис. грн порівняно з 2021 роком та становили 4 787 085,0 тис. грн (коефіцієнт зростання – 0,84), у 2023 року сукупні витрати

збільшились на 5 244 445,0 тис. грн порівняно із 2022 роком та становили 10 031 530,0 тис. грн (коефіцієнт зростання – 2,09).

Аналізом структури витрат Підприємства за період з 2021 по 2023 роки встановлено, що питому вагу в структурі сукупних витрат займає:

собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), а саме: 2021 рік – 88,7 %, 2022 рік – 91,09 %, 2023 рік – 55,85 %. За 2021-2023 роки собівартості реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) мала тенденцію змінюватись. Так, у 2022 році собівартість зменшилась на 708 696,0 тис. грн порівняно з 2021 роком та склала 4 360 368,0 тис. грн (коефіцієнт зростання – 0,86) у 2023 році – зросла на 1 242 207,0 грн порівняно з 2022 роком та склала 5 602 575,0 тис. грн. (коефіцієнт зростання – 1,28);

інші витрати, а саме: у 2021 році – 2,32 %, у 2022 році – 0,12 % та у 2023 році – 23,89 %. За 2021-2022 роки інші витрати мали тенденцію до падіння. Так, у 2022 році вони зменшились на 126 573,0 тис. грн порівняно з 2021 роком та склали 5 734,0 тис. грн. (коефіцієнт зростання – 0,04), у 2023 року інші витрати збільшились на 2 390 842,0 тис. грн. порівняно з 2022 роком та склали 2 396 576,0 тис. грн. (коефіцієнт зростання – 417,96). Такий перепад між 2022 та 2023 роками відбувся за рахунок переоцінки основних засобів у сумі 2 396 473,0 тис. гривень;

Довідково: відповідно до Положення про облікову політику Підприємства затвердженого наказом від 28.12.2018 № 307-Н (зі змінами) переоцінка основних засобів проводиться за методом виключення нарахованої амортизації з валової балансової вартості активу (метод списання зносу) з належним рівнем регулярності таким чином, щоб уникнути суттєвих розбіжностей між справедливою вартістю переоціненого активу та його балансовою вартістю, але не рідше ніж раз на 5 років.

Значна частина будівель та споруд, а також обладнання Підприємства є спеціалізованими відповідно до галузі діяльності Підприємства. Оскільки активні ліквідні ринки щодо спеціалізованих основних засобів відсутні, Підприємство допускає, що вартість таких основних засобів не схильна до частих змін. Справедлива вартість спеціалізованих активів, визначається за методом залишкової вартості заміщення. Справедлива вартість неспеціалізованих активів визначається на основі ринкового підходу.

Перевищення інших витрат пояснюється зростанням витрат на амортизацію та відображення фактичних витрат за рахунок проведеної переоцінки основних засобів груп «Будинки та споруди», «Машини та обладнання» та «Транспортні засоби» Підприємства станом на 01 жовтня 2023 року.

інші операційні витрати, а саме: 2021 рік – 3,11 %, 2022 рік – 2,97 %, та 2023 рік – 16,76 %. За 2021-2022 роки інші операційні витрати мали тенденцію до зниження. Так, у 2022 році інші операційні витрати зменшились на 35 639,0 тис. грн порівняно з 2021 роком та склали 142 312,0 тис. грн (коефіцієнт зростання – 0,80), у 2023 році такі витрати зросли на 1 538 498,0 тис. грн порівняно з 2022 роком та склали 1 680 810,0 тис. грн (коефіцієнт зростання – 11,81).

Зростання показника у 2023 році пояснюється відображенням у фінансовій звітності витрат з нарахуванням резерву під очікувані кредитні ризики (на підставі наказу Господарського суду м. Києва від 01.08.2023);

адміністративні витрати, а саме: 2021 рік – 4,37 %, 2022 рік – 4,03 %,

у 2023 році – 2,6 %. За 2021-2022 роки адміністративні витрати мали не стійку тенденцію. Так, у 2022 році вони зменшились на 56 791,0 тис. грн порівняно з 2021 роком та склали 192 879,0 тис. грн (коефіцієнт зростання – 0,77), у 2023 році зазначені витрати збільшилися 67 781,0 тис. грн порівняно з 2022 роком та склали 260 660,0 тис. грн (коефіцієнт зростання – 1,35).

Коефіцієнти зростання сукупних витрат ($K_{c.v.}$) становлять: 2021 рік – 1,17; 2022 рік – 0,84; 2023 рік – 2,10. Зазначені данні свідчать про зростання сукупних витрат Підприємства у 2021 та 2023 роках.

Операційні витрати Підприємства за досліджуваний період мали не стійкий характер. У 2022 році операційні витрати зменшились на 801 126 тис. грн порівняно з 2021 роком та склали 4 695 559,0 тис. грн (коефіцієнт зростання – 0,85), у 2023 році зросли на 2 848 486,0 тис. грн порівняно з 2022 роком та склали 7 544 045,0 тис. грн (коефіцієнт зростання – 1,6).

Аналізом операційних витрат за економічними елементами встановлено, питому вагу протягом досліджуваного періоду займали:

амортизація, у 2021 році – 2 049 374,0 тис. грн (або 37,28 %), у 2022 році – 2 146 669,0 тис. грн (або 45,72 %), у 2023 році – 2 717 802,0 тис. грн (або 36,03 %). В динаміці амортизація мала тенденцію до збільшення у 2022 році – на 97 295,0 тис. грн в порівнянні з 2021 роком та у 2023 році збільшилась порівняно з 2022 роком на 571 133,0 тис. гривень;

витрати на оплату праці: 2021 рік – 1 893 866,0 тис. грн (або 34,45 %), у 2022 – 1 377 116,0 тис. грн (або 29,33 %) та у 2023 році – 1 686 448,0 тис. грн (або 22,35 %). В динаміці дані затрати мають змінний характер, зокрема зменшення у 2022 році порівняно із 2021 роком на суму 516 750,0 тис. грн та збільшення у 2023 році порівняно із 2022 на суму 309 332,0 тис. гривень;

матеріальні витрати: 2021 рік – 919 427,0 тис. грн (або 16,73 %); 2022 рік – 723 197,0 тис. грн (або 15,4 %) та 2023 рік – 1 076 854,0 тис. грн (або 14,27 %). В динаміці дані затрати мають нестабільну тенденцію, зокрема зниження у 2022 році порівняно із 2021 роком на 196 230,0 тис. грн та збільшення у 2023 році порівняно із 2022 роком на 353 657,0 тис. гривень;

відрахування на соціальні заходи: 2021 рік – 421 135 тис. грн (або 7,66 %); 2022 рік – 303 912 тис. грн (або 6,47 %); 2023 рік – 369 668,0 тис. грн (або 4,9 %);

інші операційні витрати: 2021 рік – 212 883,0 тис. грн (або 3,87 %); 2022 рік – 144 665 тис. грн (або 3,08 %); 2023 рік – 1 693 273,0 тис. грн (або 22,45 %). Причому дані затрати мають нестабільний стан, зокрема: в динаміці інші операційні витрати мали тенденцію до зменшення у 2022 році – на 68 218,0 тис. грн в порівнянні з 2021 роком, та до суттєвого збільшення у 2023 році – на 1 548 608,0 тис. грн порівняно із 2022 роком, внаслідок відображення у фінансовій звітності витрат з нарахуванням резерву під очікувані кредитні ризики (на підставі наказу Господарського суду м. Києва від 01.08.2023

Коефіцієнти приросту витрат операційної діяльності на одну гривню

реалізованої продукції ($K_{в.о.д.}$) становлять: 2021 рік – 0,99; 2022 рік – 1,72; 2023 рік – 1,09.

Проведеним в ході аудиту аналізом структури та динаміки активів Підприємства за 2021-2023 роки встановлено, що загальна вартість активів мала тенденцію до зростання, зокрема:

у 2022 році загальна вартість активів збільшилась на 82 870,0 тис. грн порівняно з 2021 роком та становила 48 998 581,0 тис. грн (коефіцієнт зростання – 1,002);

у 2023 році – збільшилась на 124 739 117,0 тис. грн порівняно з 2022 роком та становила 173 737 698,0 тис. грн (коефіцієнт зростання – 3,55).

Крім того, визначено, що найбільшу частку в структурі активів Підприємства займають необоротні активи – станом на 31.12.2021 року 96,9 %, станом на 31.12.2022 року 95,8 % та станом на 31.12.2023 року 98,4 %.

Отже, у 2022 році необоротні активи зменшились на 471 753,0 тис. грн у порівнянні з 2021 роком та на 31.12.2022 становили 46 951 959,0 тис. грн, а у 2023 році необоротні активи збільшились на 124 029 263,0 тис. грн у порівнянні з 2022 роком та на 31.12.2023 становили 170 981 222,0 тис. гривень.

Довідково: відповідно до пояснювальної записки до звіту про виконання фінансового плану КП «Київський метрополітен» за 2023 рік зростання показника необоротні активи відбулось через проведення переоцінки основних засобів груп «Будинки та споруди», «Машини та обладнання» та «Транспортні засоби» Підприємства станом на 01 жовтня 2023 року відповідно до облікової політики Підприємства.

Зокрема аналізом визначено, що питому вагу у складі необоротних активів займали основні засоби: у 2021 році – 42 996 543,0 тис. грн (або 90,7 %), у 2022 році – 41 766 348,0 тис. грн (або 89,0 %) та у 2023 році – 164 650 506,0 тис. грн (або 96,3 відсотків).

Наступним за зменшенням питомої ваги є показник інші необоротні активи, які в структурі необоротних активів становить: 2021 рік – 3 983 219,0 тис. грн (або 8,4 %), 2022 рік – 4 559 554,0 тис. грн (або 9,7 %) та 2023 рік – 4 481 600,0 тис. грн (або 2,6 %). Причому, в динаміці інші необоротні активи мають нестабільну тенденцію, зокрема збільшення у 2022 році порівняно із 2021 роком на 576 335,0 тис. грн та зменшення у 2023 році порівняно із 2022 роком на 77 954,0 тис. гривень.

За досліджуваний період, оборотні активи Підприємства мали тенденцію до зростання, у 2022 році збільшились на 554 623,0 тис. грн у порівнянні з 2021 роком та на 31.12.2022 становили 2 044 748,0 тис. грн, у 2023 році збільшились на 709 818,0 тис. грн у порівнянні з 2022 роком та на 31.12.2023 становили 2 754 566,0 тис. гривень.

Проведеним аналізом структури та динаміки оборотних активів Підприємства за 2021-2023 роки визначено, що основними складовими оборотних активів були запаси, гроші та їх еквіваленти, в тому числі інші оборотні активи, питома вага яких в структурі оборотних активів становила: основними:

у 2021 році запаси – 28,7 % (або 428 234,0 тис. грн), гроші та їх еквіваленти 37,0 % (або 551 571,0 тис. грн), інші оборотні активи 10,1 %

(або 150 648,0 тис. грн);

у 2022 році – 21,0 % (або 429 120,0 тис. грн), гроші та їх еквіваленти 39,4% (або 805 877,0 тис. грн), а також інші оборотні активи 21,1% (або 431 764,0 тис. грн);

у 2023 році – 21,4 % (або 590 114,0 тис. грн), гроші та їх еквіваленти 53,0 % (або 1 461 171,0 тис. грн), а також інші оборотні активи 15,0 % (або 412 025,0 тис. грн).

Власний капітал Підприємства за період 2021-2023 років мав тенденцію до збільшення та суттєвий вплив на його формування у 2021-2023 роках мав непокритий збиток (станом на 31.12.2021 непокритий збиток становив 7 260 469,0 тис. грн, на 31.12.2022 – 6 274 290,0 тис. грн та станом на 31.12.2023 – 9 330 676,0 тис. грн)».

У 2022 році власний капітал збільшився на 5 890 840,0 тис. грн. порівняно з 2021 роком та склав 38 520 756,0 тис. грн (коефіцієнт зростання – 1,18), у 2023 році – збільшився на 101 793 950,0 тис. грн порівняно з 2022 роком та становив 140 314 706,0 тис. грн (коефіцієнт зростання – 3,64).

Крім того визначено, що найбільшу частку в структурі статутного капіталу Підприємства займав капітал у дооцінках, який станом на 31.12.2021 становив 36 879 948,0 тис. грн, на 31.12.2022 – 24 410 706,0 тис. грн та станом на 31.12.2023 – 129 261 042,0 тис. гривень.

Аналізом структури та динаміки поточних зобов'язань та забезпечень Підприємства за період 2021-2023 років визначено, що за вказаний період відбувались суттєві зміни в загальному розмірі поточних зобов'язань та забезпечень, зокрема, у 2022 році поточні зобов'язання та забезпечення зменшились на 4 157 031,0 тис. грн порівняно з 2021 роком та становили 1 939 153,0 тис. грн (коефіцієнт зростання – 0,32), у 2023 року – збільшилися на 399 925,0 тис. грн порівняно з 2022 роком та становили 2 339 078,0 тис. грн (коефіцієнт зростання – 1,21).

Поточні зобов'язання та забезпечення мають наступну структуру:

доходи майбутніх періодів станом на 31.12.2021 становили 89,2 % (або 5 440 822,0 тис. грн), станом на 31.12.2022 – 74,0 % (або 1 434 504,0 тис. грн) та станом на 31.12.2023 – 73,3 % (або 1 713 828,0 тис. грн).

поточна кредиторська заборгованість, яка станом на 31.12.2021 становила 182 616,0 тис. грн, на 31.12.2022 – 144 409,0 тис. грн та станом на 31.12.2023 – 297 293,0 тис. грн).

Аудитом встановлено, що загальна сума поточної кредиторської заборгованості складається з кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги, розрахунки з бюджетом, розрахунки зі страхування, розрахунки з оплати праці та одержані аванси, а саме:

за товари, роботи, послуги – станом на 31.12.2021 – 95 913,0 тис. грн, 31.12.2022 – 17 764,0 тис. грн та станом на 31.12.2023 – 21 959,0 тис. грн;

розрахунки з бюджетом – станом на 31.12.2021 – 307,0 тис. грн, 31.12.2022 – 16 994,0 тис. грн та станом на 31.12.2023 – 174 741,0 тис. грн;

розрахунки зі страхування – станом на 31.12.2021 – 299,0 тис. грн,

31.12.2022 – 19 923,0 тис. грн та станом на 31.12.2023 – 26 413,0 тис. грн;
розрахунки з оплати праці – станом на 31.12.2021 – 77 668,0 тис. грн,
31.12.2022 – 81 874,0 тис. грн та станом на 31.12.2023 – 66 723,0 тис. грн;
одержані аванси – станом на 31.12.2021 – 8 429,0 тис. грн, 31.12.2022 –
7 854,0 тис. грн та станом на 31.12.2023 – 7 457,0 тис. гривень.

Результати оцінки ефективності управління КП «Київський метрополітен», проведеною за сукупністю коефіцієнтів, які характеризують прибутковість, платоспроможність та ліквідність, засвідчено наступне:

Коефіцієнт рентабельності активів показує розмір чистого прибутку на одну гривню активів, характеризує ефективність використання активів та вказує на темп економічного зростання та розвитку підприємства. Оптимальне значення коефіцієнта більше 0 при позитивній тенденції до збільшення. Зменшення цього показника може вказувати на затримання темпів економічного зростання та розвитку підприємства.

Коефіцієнт рентабельності активів КП «Київський метрополітен» мав від'ємне значення та становив у 2021 році (-0,02), у 2022 році (-0,02), а у 2023 році (-0,03). Зазначене свідчить про вкрай низькі темпи економічного зростання протягом досліджуваного періоду, а також, що одна гривня активів Підприємства забезпечила вкрай низькі показники прибутку.

Коефіцієнт рентабельності власного капіталу показує частку чистого прибутку, яка припадає на одну грн власного капіталу Підприємства. Оптимальне значення коефіцієнта більше 0 при позитивній тенденції до збільшення. Зазначений коефіцієнт мав від'ємне значення (від'ємну рентабельність) у 2021 році (-0,04), у 2022 році (-0,03), у 2023 році (-0,03), що свідчить про збиткову діяльність Підприємства та про його інвестиційну непривабливість.

Коефіцієнт рентабельності сукупного капіталу вказує ступінь рентабельності активів Підприємства, яку забезпечує прибуток від його основної виробничої діяльності. Оптимальне значення коефіцієнта від 0,12 до 0,18 при позитивній тенденції до збільшення.

Зазначений коефіцієнт мав від'ємне значення у 2021 році коефіцієнт рентабельності сукупного капіталу КП «Київський метрополітен» становив (-0,03), у 2022 році (-0,02), а у 2023 році (-0,01). Від'ємна динаміка показника вказує на зменшення рентабельності активів Підприємства, які забезпечують отримання прибутку від основної виробничої діяльності, та відповідно вказує на неефективну операційну діяльність Підприємства.

Коефіцієнт рентабельності діяльності показує наявність можливостей Підприємства до відтворення та розширення виробництва. Оптимальне значення коефіцієнта більше 0 при позитивній тенденції до збільшення. Зазначений коефіцієнт мав від'ємне значення та становив у 2021 році (-0,56), у 2022 році (-0,84), а у 2023 році (-1,76), що свідчить про вкрай низьку ефективність господарської діяльності Підприємства, його не спроможність до відтворення та розширення діяльності.

Коефіцієнт зносу основних засобів характеризує рівень зносу основних засобів та показує, яка частина вартості основних засобів перенесена на готову продукцію (списана на витрати діяльності в попередніх періодах). Оптимальне значення показника – тенденція до зменшення.

У 2021 році коефіцієнт зносу основних засобів КП «Київський метрополітен» становив 0,35, у 2022 році – 0,19 та у 2023 році – 0,01. Зменшення коефіцієнту зносу основних засобів вказує на покращення їх технічного стану. Зазначеному передувало, у тому числі проведена Підприємством переоцінка основних засобів станом на 01.10.2023.

Коефіцієнт оборотності активів характеризує ефективність використання Підприємством усіх наявних у нього ресурсів незалежно від джерел їх формування та відображає скільки одиниць реалізованої продукції припадає на кожну одиницю активів або скільки грошових одиниць реалізованої продукції принесла кожна одиниця активів. Оптимальне значення коефіцієнта більше 0 при позитивній тенденції до збільшення. Зазначений показник становив: у 2021 році – 0,04, у 2022 році – 0,02, у 2023 році – 0,01.

Тобто наведені коефіцієнти показують нестійку тенденцію, а отже підвищення ефективності використання коштів протягом зазначеного періоду не відбувалось.

Коефіцієнт фінансової стійкості характеризує співвідношення власних та позикових коштів (оптимальне значення не менше 1, до збільшення). Так, коефіцієнт у 2021 році становив 5,59, у 2022 році – 11,05, у 2023 році – 5,49. Зазначене свідчить про те, що Підприємство має достатній рівень фінансової стійкості. При цьому питомою вагою у власному капіталі був капітал у дооцінках.

Коефіцієнт покриття визначає співвідношення усіх поточних активів до поточних зобов'язань і характеризує достатність оборотних засобів підприємства для погашення своїх боргів протягом року. Оптимальне значення коефіцієнта більше 1 при позитивній тенденції до збільшення. Зменшення коефіцієнту покриття вказує на недостатність обігових коштів для погашення боргів протягом року. Так, зазначений коефіцієнт у КП «Київській метрополітен» за 2021 рік становив 3,38, за 2022 рік – 10,38, за 2023 рік – 8,64.

Зазначене свідчить про можливість Підприємства своєчасного погашення власних поточних зобов'язань.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності показує можливість підприємства ліквідувати поточну заборгованість грошима, які є у нього в розпорядженні на дату проведення аналізу. Оптимальне його значення знаходиться в межах від 0,20 до 0,35. Так, зазначений коефіцієнт становив за 2021 рік – 1,25, за 2022 рік – 4,09, за 2023 рік – 4,58, що свідчить про можливість КП «Київський метрополітен» ліквідувати поточну заборгованість грошима, які є у нього в розпорядженні на дату складання звітності;

Коефіцієнт заборгованості відображає залежність підприємства від залучених коштів. Оптимальне значення показника в межах від 0,5 до 0,7. Збільшення коефіцієнта заборгованості вказує на ріст залученого капіталу по

відношенню до власного та на те, що підприємством послаблено свою фінансову стійкість. Чим менша частка власних коштів в обороті, тим нижча платоспроможність підприємства, тим менші можливості скерування чистого прибутку на капітальні інвестиції та соціальні потреби.

У 2021 році коефіцієнт заборгованості КП «Київський метрополітен» становив 0,18, у 2022 році – 0,9, у 2023 році – 0,18, що свідчить про відносну незалежність Підприємства від залучених коштів.

Коефіцієнт концентрації залученого капіталу відображає частку запозичених коштів у загальній сумі коштів, спрямованих в діяльність підприємства. Оптимальне значення показника менше 1 при позитивній тенденції до зменшення.

У 2021 році коефіцієнт концентрації залученого капіталу КП «Київський метрополітен» становив 0,33, у 2022 році – 0,21, у 2023 році – 0,19, що свідчить про незначну частку залученого капіталу у валюті балансу Підприємства.

Підприємство протягом досліджуваного періоду не здійснювало інвестиційної діяльності, відповідно ніякого прибутку від цього виду діяльності не отримувало.

В ході проведення аудиту, на основі розрахованих коефіцієнтів, було надано загальну оцінку ефективності управління Підприємством, яка визначена у таблиці:

Показники оцінки ефективності управління за фінансовими коефіцієнтами (Офк)			Загальна оцінка ефективності управління організацією
2021	2022	2023	
-5	-4	-1	Високий рівень (Офк > 1) Середній рівень (Офк >= 0) Незадовільний рівень (Офк < 1)

Загалом, за результатами проведеного аналізу фінансово-господарської діяльності КП «Київський метрополітен» встановлено незадовільний рівень ефективності управління Підприємством протягом досліджуваного періоду, що зумовлений у тому числі наступними факторами:

тарифом, що є нижче економічно обґрунтованого рівня;
недофінансування коштів з міського бюджету;
значним зменшенням обсягу перевезень пасажирів у зв'язку із встановленням у 2021 році карантину та введенням воєнного стану в Україні у 2022 році».

Водночас, аудитом проведено аналіз результативних показників паспорту бюджетних програм та окремих показників бюджетних програм, зокрема:

бюджетної програми КПКВК 1917423 «Утримання та розвиток метрополітену»;

бюджетна програма КПКВК 1917424 «Регулювання цін на послуги метрополітену» 2021 рік;

бюджетна програма КПКВК 1917426 «Інші заходи у сфері електротранспорту» 2021 рік, 2023 рік.

Аналізом бюджетної програми КПКВК 1917423 «Утримання та розвиток метрополітену» встановлено, що її метою є будівництво та розвиток мережі метрополітенів.

Основними завданнями бюджетної програми є будівництво ділянки Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі; реконструкція виходу № 1 станції «Виставковий центр» Оболонсько-Теремківської лінії з будівництвом підземного переходу та примиканням його до підвulichного підземного переходу на просп. Академіка Глушкова в Голосіївському районі м. Києва; реконструкція системи автоматичної пожежної сигналізації на об'єктах метрополітену з оснащенням системами протипожежного захисту ескалаторних комплексів станцій; будівництво Подільсько-Вигурівської лінії Київського метрополітену від кільцевої дороги на житловий масив Вигурівщина-Троєщина з двома електродепо.

Довідково: за інформацією Підприємства у 2021 році кошти не використані в повному обсязі: у зв'язку із зменшенням термінів будівництва через карантинні заходи в Україні і Європі та ненаданням АТ «Київметробуд» актів приймання виконаних будівельних робіт форми КБ-2в та довідок про вартість виконаних будівельних робіт та витрати форми № КБ-3; у зв'язку з необхідністю проведення ТОВ «Інженерні системи України» експертної оцінки на застосування еквіваленту обладнання для виконання робіт, передбачених договором від 31.08.2021 № 452-III-21, та виникненням потреби в додатковому часі; у зв'язку з тим, що після розміщення оголошення на майданчику «PROZORRO» про проведення закупівлі на виконання робіт, від потенційних учасників надійшли численні вимоги та пропозиції, у зв'язку з чим, до тендерної документації були внесені зміни і подання тендерних пропозицій визначено на 12.01.2022, тому на виконання робіт буде укладено договір у 2022 році; у зв'язку з тим, що проект будови не затверджений інвестором КМВА, що не дозволяє продовжити реалізацію заходу, а саме провести тендерні торги на визначення виконавців будівельних робіт, послуг з авторського нагляду, укласти відповідні договори та розпочати будівельні роботи.

Протягом 2022 року кошти не використані в повному обсязі у зв'язку з необхідністю коригування частини вихідних даних для проектування, проектні роботи у 2022 році не розпочато, фінансування не здійснювалося.

Протягом 2023 року відхилення виникло у зв'язку з тим, що кошти були передбачені для проведення у 2023 році процедури закупівлі та укладення договору підряду на будівельні роботи за відкоригованим проектом. Відповідно до доручення Київського міського голови від 27.08.2020 № 27666/6 було проведено коригування проектної документації та її експертизу. [27] У зв'язку із перезатвердженням проектної документації розпорядженням КМВА від 11.01.2024 № 17, процедуру закупівлі будівельних робіт у 2023 році неможливо було провести; у зв'язку із здійсненням коригування у бік зменшення кількості кабельно-провідникової продукції та витратних матеріалів, що призвело до зменшення суми за договором, перераховано договірну ціну та укладено додаткову угоду в цілях економії. [22]

Проведеним аналізом бюджетної звітності, встановлено, що згідно звіту про надходження і використання інших надходжень спеціального фонду (форма № 4-3м) за 2021 рік по КПКВК 1917423 затверджено видатків на 2021 рік у сумі 20 063 620,0 грн, надійшло коштів та касові видатки проведено на суму 15 100 578,0 гривень.

Згідно звіту про заборгованість за бюджетними коштами (форма № 7м) на 01.01.2022 на початок звітного року рахувалася дебіторська заборгованість

у сумі 3 963 148 050,89 грн, на кінець звітнього періоду (року) дебіторська заборгованість становила 3 957 798 331,88 грн, з якої прострочена – 2 543 863 115,08 гривень.

Згідно звіту про надходження та використання коштів загального фонду (форма № 2м) за 2022 рік по КПКВК 1917423 затверджено видатки на 2022 рік у сумі 270 569 551,0 грн, надійшло коштів та касові видатки проведено на суму 270 569 551,0 гривень.

Згідно звіту про надходження і використання інших надходжень спеціального фонду (форма № 4-3м) за 2022 рік по КПКВК 1917423 затверджено видатків на 2022 рік у сумі 3 222 900,0 грн, надійшло коштів та касові видатки проведено на суму 3 172 900,0 гривень.

Згідно звіту про заборгованість за бюджетними коштами (форма № 7м) на 01.01.2023 на кінець звітнього періоду (року) рахувалася дебіторська заборгованість у сумі 3 957 798 331,88 грн (прострочена).

Згідно звіту про надходження і використання інших надходжень спеціального фонду (форма № 4-3м) за 2023 рік по КПКВК 1917423 затверджено видатків на 2023 рік у сумі 41 645 000,0 грн, надійшло коштів та касові видатки проведено на суму 41 150 128,38 гривень.

Згідно звіту про заборгованість за бюджетними коштами (форма № 7м) на 01.01.2024 на кінець звітнього періоду (року) рахувалася дебіторська заборгованість у сумі 3 957 798 331,88 грн (прострочена).

Довідково: за інформацією КП «Київський метрополітен» 20.11.2018 здійснено попередню оплату на будівництво ділянки Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції Сирець на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі по договору № 744-ДБМ-18 від 20.11.2018 в розмірі 2 587 995 000,00 грн. Станом на 01.09.2023 попередню оплату частково закрито актами приймання виконаних будівельних робіт на суму 44 131 884,92 грн. Згідно п. 15.4 даного договору (зміненого додатковою угодою від 21.12.2020 № 11) термін погашення заборгованості становить не більше ніж 34 місяці з моменту перерахування попередньої оплати, тобто в термін до 20.10.2021. У зв'язку з ненаданням Актів №КБ-2в та Довідок №КБ-3 на суму 2 543 863 115,08 грн, КП «Київський метрополітен» звернулося до Господарського суду міста Києва з позовною заявою до АТ «Київметробуд» (далі – Підрядник) про зобов'язання надати складені та належним чином оформлені, відповідно до вимог та у спосіб визначених Договором, акти №КБ-2в та Довідки №КБ-3, що підтверджують виконання зобов'язань за Договором у розмірі одержаної попередньої оплати у сумі 2 543 863 115,08 грн. Ухвалою Господарського суду міста Києва від 12.10.2021 у справі № 910/16392/21 відкрите провадження за вищезазначеною позовною заявою. Ухвалою Господарського суду міста Києва від 24.05.2023 по вищезазначеній справі позовну заяву залишено без розгляду. Враховуючи вищевикладене, 30.05.2023 КП «Київський метрополітен» було подано позовну заяву до Господарського суду міста Києва про зобов'язання передати фактично виконані відповідно до договору від 20.11.2018 № 744-ДБМ-18 підготовчі роботи на об'єкті, будівельні та спецмонтажні роботи на суму попередньої оплати 3 957 798 331,88 грн. Ухвалою Господарського суду міста Києва від 07.06.2023 у справі № 910/8512/23 відкрите провадження за вищезазначеною позовною заявою. Ухвалою Господарського суду міста Києва від 17.07.2023 призначено судову будівельно-технічну експертизу, тому провадження по вищезазначеній справі зупинене. Ухвалою Господарського суду міста Києва від 15.08.2023 у справі № 910/8512/23 поновлено провадження за вищезазначеною позовною заявою. Ухвалою Господарського суду міста Києва від 18.09.2023 у справі № 910/8512/23 зупинено

провадження у справі на час проведення експертизи або до отримання повідомлення про неможливість її проведення. Ухвалою від 01.12.2023 Господарським судом міста Києва поновлено провадження у справі та призначено підготовче судове засідання. Керуючись ст. 615 Цивільного кодексу України, п. 4.2.6 договору № 744-ДБМ-18 від 20.11.2018 та постановою Північного апеляційного господарського суду від 09.11.2023 у справі № 910/13227/22 КП «Київський метрополітен» відмовився від зобов'язань в частині виконання будівельних робіт за договором № 744-ДБМ-18 від 20.11.2018 про що повідомлено Підрядника листом від 17.11.2023 № 24/08-364. [1]

27.12.2019 здійснено попередню оплату на будівництво ділянки Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі по договору № 744-ДБМ-18 від 20.11.2018 в розмірі 1 413 935 216,80 грн. Згідно даного договору (зміненого додатковою угодою від 24.11.2021 № 12) термін погашення дебіторської заборгованості становить не більше ніж 34 місяці, з моменту перерахування попередньої оплати, тобто в термін до 27.10.2022. Станом на 01.09.2023 АТ «Київметробуд» (далі – Підрядник) не надав оформлені Акти № КБ-2в і Довідки № КБ-3 та не повернув попередню оплату. У зв'язку з ненаданням Актів № КБ-2в та Довідок № КБ-3 КП «Київський метрополітен» звернулося до Господарського суду міста Києва з позовною заявою до АТ «Київметробуд» про зобов'язання надати складені та оформлені відповідно до вимог та у спосіб, визначений договором від 20.11.2018 № 744-ДБМ-18, Акти № КБ-2в та Довідки № КБ-3, що підтверджують виконання зобов'язання за договором від 20.11.2018 № 744-ДБМ-18 у розмірі одержаної попередньої оплати у сумі 1 413 935 216,80 грн. Ухвалою Господарського суду міста Києва від 08.11.2022 у справі № 910/11783/22 відкрите провадження за вищезазначеною позовною заявою, а ухвалою Господарського суду міста Києва від 01.02.2023 позов про зобов'язання вчинити дії залишено без розгляду. Ухвалою Господарського суду міста Києва від 06.02.2023 відкрите провадження у справі № 910/1662/23 за позовом КПІ «Київський метрополітен» до АТ «Київметробуд» про зобов'язання вчинити дії (про зобов'язання, відповідно до вимог та у спосіб, визначені договором від 20.11.2018 № 744-ДБМ-18, передати підготовчі роботи на об'єкті, будівельні та спецмонтажні роботи на суму одержаної попередньої оплати у розмірі 1 413 935 216,80 грн, період виконання яких розпочався 27 грудня 2019 року та сплив 27 жовтня 2022 року). Ухвалою Господарського суду міста Києва від 24.05.2023 по вищезазначеній справі позовну заяву залишено без розгляду. Враховуючи зазначені обставини, 30.05.2023 КП «Київський метрополітен» було подано позовну заяву до Господарського суду міста Києва про зобов'язання передати фактично виконані відповідно до договору від 20.11.2018 № 744-ДБМ-18 підготовчі роботи на об'єкті, будівельні та спецмонтажні роботи на суму попередньої оплати 3 957 798 331,88 грн. Ухвалою Господарського суду міста Києва від 07.06.2023 у справі № 910/8512/23 відкрите провадження за вищезазначеною позовною заявою. Ухвалою Господарського суду міста Києва від 17.07.2023 призначено судову будівельно-технічну експертизу, тому провадження по вищезазначеній справі зупинене. Ухвалою Господарського суду міста Києва від 15.08.2023 у справі № 910/8512/23 поновлено провадження за вищезазначеною позовною заявою. Ухвалою Господарського суду міста Києва від 18.09.2023 у справі № 910/8512/23 зупинено провадження у справі на час проведення експертизи або до отримання повідомлення про неможливість її проведення. Ухвалою від 01.12.2023 Господарським судом міста Києва поновлено провадження у справі та призначено підготовче судове засідання. Керуючись ст. 615 Цивільного кодексу України, п.4.2.6 договору № 744-ДБМ-18 від 20.11.2018 та постановою Північного апеляційного господарського суду від 09.11.2023 у справі № 910/13227/22 КП «Київський метрополітен» відмовився від зобов'язань в частині виконання будівельних робіт за договором № 744-ДБМ-18 від 20.11.2018 про що повідомлено Підрядника листом від 17.11.2023 № 24/08-364. [1]

Проведеним аналізом паспорту бюджетної програми (зі змінами) та звіту

про її виконання за 2021-2023 роки встановлено виконання **показників затрат** від 0 % до 100 %, у тому числі: у 2021 році від 0 % до 100 %, у 2022 році на 100 % та у 2023 році від 96,5 % до 100 відсотків.

Довідково: за інформацією КП «Київський метрополітен» не виконання у 2021 році фактичних показників від запланованих відбулось: на будівництво ділянки Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі у зв'язку із зменшенням термінів будівництва через карантинні заходи в Україні і Європі та не наданням АТ «Київметробуд» актів приймання виконаних будівельних робіт форми КБ-2в та довідок про вартість виконаних будівельних робіт та витрати форми № КБ-3;

на реконструкцію виходу №1 станції «Виставковий центр» Оболонсько-Теремківської лінії з будівництвом підземного переходу та примиканням його до підвulichного підземного переходу на просп. Академіка Глушкова в Голосіївському районі м. Києва у зв'язку з тим, що проект будови не затверджений інвестором КМДА, що не дозволяє продовжити реалізацію заходу, а саме провести тендерні торги на визначення виконавців будівельних робіт, послуг з авторського нагляду, укласти відповідні договори та розпочати будівельні роботи;

на реконструкцію системи автоматичної пожежної сигналізації на об'єктах метрополітену з оснащенням системами протипожежного захисту ескалаторних комплексів станцій у зв'язку з необхідністю проведення ТОВ «Інженерні системи України» експертної оцінки на застосування еквіваленту обладнання для виконання робіт, передбачених Договором від 31.08.2021 № 452-Ш-21, та виникненням потреби в додатковому часі;

на будівництво Подільсько-Вигурівської лінії Київського метрополітену від кільцевої дороги на житловий масив Вигурівщина-Троєщина з двома електродепо у зв'язку з тим, що після розміщення оголошення на майданчику «PROZORRO» про проведення закупівлі на виконання робіт, від потенційних учасників надійшли численні вимоги та пропозиції, у зв'язку з чим, до тендерної документації були внесені зміни і подання тендерних пропозицій визначено на 12.01.2022, тому на виконання робіт буде укладено договір у 2022 році.

Невиконання у 2022 році показнику затрат «Витрати на проектування об'єкта в поточному періоді» виникло у зв'язку з необхідністю коригування частини вихідних даних для проектування, проектні роботи у 2022 році не розпочато, фінансування не здійснювалось, тому кошти не освоєно.

Невиконання у 2023 році показника затрат «Витрати на будівництво об'єкта в поточному періоді» - будівництво ділянки Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі виникло у зв'язку з тим, що кошти були передбачені для проведення у 2023 році процедури закупівлі та укладення договору підряду на будівельні роботи за відкоригованим проектом. Відповідно до доручення Київського міського голови від 27.08.2020 № 27666/6 було проведено коригування проектної документації та її експертизу. У зв'язку із Perezatverdzhenniam проектної документації розпорядженням КМВА від 11.01.2024 № 17, процедуру закупівлі будівельних робіт у 2023 році неможливо було провести; [22;27]

реконструкція системи автоматичної пожежної сигналізації на об'єктах метрополітену з оснащенням системи протипожежного захисту ескалаторних комплексів станцій виникло у зв'язку із здійсненням коригування у бік зменшення кількості кабельно-провідникової продукції та витратних матеріалів, що призвело до зменшення суми за договором, перераховано договірну ціну та укладено додаткову угоду в цілях економії.

Проведений аналіз засвідчив, що показники продукту, передбачені паспортами бюджетних програм у 2021-2023 роках, виконуються на високому рівні, зокрема протягом 2021-2023 років на рівні від 90,9 % до 100 %, у тому

числі: у 2021 році від 90,9 % до 100 %, у 2022-2023 роках на 100 %.

Довідково: відповідно до приміток за показниками продукту, зазначених у звіті про виконання паспорту бюджетної програми місцевого бюджету на 2021 рік, виконання показника продукту «Будівельний об'єм будівництва об'єкта в поточному році» на рівні 91 % - будівництво ділянки Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі пов'язане із зменшенням термінів будівництва через карантинні заходи в Україні і Європі та невиконання АТ «Київметробуд» актів приймання виконаних будівельних робіт форми КБ-2в та довідок про вартість виконаних будівельних робіт та витрати форми № КБ-3.

Проведений аналіз засвідчив, що показники ефективності, передбачені паспортами бюджетних програм у 2021-2023 роках, виконано на рівні 100%.

Показники якості, що передбачені паспортами бюджетної програми протягом 2021-2023 років виконувалися на високому рівні від 0 % до 100 %, у тому числі: у 2021 році від 0 % до 100 %, у 2022 році від 99,9 % до 100 %, а у 2023 році від 97,9 % до 100 %.

Довідково: за інформацією КП «Київський метрополітен» не виконання у 2021 році фактичного показника якості «Рівень готовності будівництва» від запланованого на реконструкцію виходу №1 станції «Виставковий центр» Оболонсько-Теремківської лінії з будівництвом підземного переходу та примиканням його до підвulichного підземного переходу на просп. Академіка Глушкова в Голосіївському районі м. Києва у зв'язку з тим, що проект будови не затверджений інвестором КМВА, що не дозволяє продовжити реалізацію заходу, а саме провести тендерні торги на визначення виконавців будівельних робіт, послуг з авторського нагляду, укласти відповідні договори та розпочати будівельні роботи;

на реконструкцію системи автоматичної пожежної сигналізації на об'єктах метрополітену з оснащенням системами протипожежного захисту ескалаторних комплексів станцій у зв'язку з необхідністю проведення ТОВ «Інженерні системи України» експертної оцінки на застосування еквіваленту обладнання для виконання робіт, передбачених Договором від 31.08.2021 № 452-Ш-21, та виникненням потреби в додатковому часі;

показник якості «Рівень готовності будівництва об'єкту» виконано на рівні 54,6 % «Реконструкція системи автоматичної пожежної сигналізації на об'єктах метрополітену з оснащенням системами протипожежного захисту ескалаторних комплексів станцій».

При цьому, у 2022 році при відсутності фінансування на витрати на проектування в поточному році показник «Рівень готовності проектування об'єкту» виконано на 99,9 %.

Виконання у 2023 році показника якості «Рівень готовності будівництва об'єкту» - будівництво ділянки Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі на 99,8 % виникло у зв'язку з тим, що кошти були передбачені для проведення у 2023 році процедури закупівлі та укладення договору підряду на будівельні роботи за відкоригованим проектом. Відповідно до доручення Київського міського голови від 27.08.2020 № 27666/6 було проведено коригування проектної документації та її експертизу. У зв'язку із Perezatвердженням проектної документації розпорядженням КМДА від 11.01.2024 № 17, процедуру закупівлі будівельних робіт у 2023 році неможливо було провести; [21;27]

реконструкція системи автоматичної пожежної сигналізації на об'єктах метрополітену з оснащенням системами протипожежного захисту ескалаторних комплексів станцій виконано на 97,9 % виникло у зв'язку із здійсненням коригування у бік зменшення кількості кабельно-провідникової продукції та витратних матеріалів, що призвело до зменшення суми за договором, перераховано договірну ціну та укладено додаткову угоду в цілях економії.

Отже, проведеним аналізом встановлено, що протягом 2021-2023 років виконання окремих результативних показників бюджетної програми забезпечено на 100 і більше відсотків, при тому, що згідно даних звітів про виконання паспортів бюджетної програми КП «Київський метрополітен», кошти освоєно не у повному обсязі.

Впливає на ефективність використання бюджетних коштів своєчасність проведення ремонтно-будівельних робіт, яке у свою чергу залежить від якості та об'єктивності процесу планування.

Аналізом бюджетної програми КПКВК 1917424 «Регулювання цін на послуги метрополітену» за 2021 рік, встановлено, що її метою є здійснення підтримки в сфері надання послуг з перевезення пасажирів метрополітеном, здійснення заходів на погашення зобов'язань по кредитних угодах, здійснення заходів на оплату електроенергії.

Основними завданнями бюджетної програми є: здійснення заходів, пов'язаних з виплатою заробітної плати працівникам КП «Київський метрополітен»; здійснення заходів, пов'язаних з обслуговуванням Кредитної угоди, укладеної між ЄБРР та КП «Київський метрополітен»; здійснення заходів, пов'язаних з безперервним перевезенням пасажирів.

Аудитом встановлено, що за загальним фондом затверджено видатки на суму 1 774 527,3 тис. грн, касові видатки – 1 774 527,3 тис. грн, що становить 100 % від затверджених.

Проведеним аналізом бюджетної звітності, встановлено, що згідно звіту про надходження та використання коштів загального фонду (форма № 2м) за 2021 рік по КПКВК 1917424 затверджено видатки на 2021 рік у сумі 1 774 527 300,0 грн, надійшло коштів та касові видатки проведено на суму 1 774 527 299,08 гривень.

Проведеним аналізом паспорта бюджетної програми місцевого бюджету (зі змінами) та звіту про її виконання за 2021 рік, встановлено виконання показників затрат, показників продукту, показників ефективності та показників якості на рівні 100%, що потребує дослідження реальності встановлених показників затрат, продукту, ефективності та якості.

Бюджетна програма КПКВК 1917426 «Інші заходи у сфері електротранспорту» 2021 рік, 2023 рік.

Мета – здійснення заходів на погашення зобов'язань по кредитних угодах. Оновлення рухомого складу. Здійснення заходів на капітальний ремонт об'єктів метрополітену. Капітальний ремонт об'єктів метрополітену.

Напрямами використання бюджетних коштів є: здійснення заходів, пов'язаних з обслуговування Кредитної угоди, укладеної між ЄБРР та КП «Київський метрополітен»; здійснення заходів, пов'язаних з погашення зобов'язань по Кредитній угоді, укладеної між ЄБРР та КП «Київський метрополітен»; оновлення рухомого складу КП «Київський метрополітен»; Капітальний ремонт об'єктів метрополітену.

Дослідженням бюджетної програми встановлено, що у 2021 році

затверджено видатків (зі змінами) на загальну суму 1 800 685,5 тис. грн, з них: по загальному фонду – 8 529,9 тис. грн, по спеціальному фонду 1 792 155,6 тис. грн, касові видатки становили 174 869,9 тис. грн, з них: по загальному фонду – 7 097,9 тис. грн, по спеціальному фонду – 167 772 тис. грн, що становить 83,2 % та 9,4 % від затверджених.

У 2023 році затверджено видатків по спеціальному фонду на суму 8 292 260,0 тис. грн., касові видати проведено на суму 538 925,0 тис. грн, що становить 6,5 % від затверджених.

Довідково: за інформацією Підприємства у 2021 році кошти не використані в повному обсязі: у зв'язку із коливанням курсу іноземної валюти (розрахунок по Кредитній угоді за 2021 рік проведено в повному обсязі): у зв'язку з тривалою підготовкою до процедури закупівлі.

Протягом 2023 року кошти не використані в повному обсязі: у зв'язку з затримкою перерахунку бюджетних коштів ГУ ДКСУ у м. Києві і відповідно зменшення суми коштів на утримання служби замовника і технічного нагляду, а саме затримки бюджетних коштів у сумі 381 295,0 грн; з зв'язку з стислими термінами, так як рішенням Київської міської ради від 26.10.2023 № 7146/7187 було збільшено видатки за цими витратами, а також мало часу на підготовку тендерної документації. [26]

Проведеним аналізом бюджетної звітності, встановлено, що згідно звіту про надходження та використання коштів загального фонду (форма № 2м) за 2021 рік по КПКВК 1917426 затверджено видатки на 2021 рік у сумі 8 529 900,0 грн, надійшло коштів та касові видатки проведено на суму 7 097 940,0 гривень.

Згідно звіту про надходження і використання інших надходжень спеціального фонду (форма № 4-3м) за 2021 рік по КПКВК 1917426 затверджено видатків на 2021 рік у сумі 1 792 155 600,0 грн, надійшло коштів та касові видатки проведено на суму 167 771 988,98 гривень.

Згідно звіту про надходження і використання інших надходжень спеціального фонду (форма № 4-3м) за 2023 рік по КПКВК 1917426 затверджено видатків на 2023 рік у сумі 8 292 260 000,0 грн, надійшло коштів та касові видатки проведено на суму 538 925 041,52 гривень.

Згідно звіту про заборгованість за бюджетні кошти (форма № 7м) на 01.01.2024 на кінець звітного періоду (року) по КПКВК 1917426 за спеціальним фондом рахувалася дебіторська заборгованість у сумі 306 000 000,0 гривень.

Довідково: за інформацією КП «Київський метрополітен» 27.12.2023 здійснено попередню оплату ТОВ «КБ «ТЕПЛОЕНЕРГОАВТОМАТИКА» в сумі 306 000 000,00 грн на виконання будівельних робіт на об'єкті «Капітальний ремонт тунелів Святошинсько-Броварської лінії Київського метрополітену з урахуванням потреб цивільного захисту» по договору № 26/02-15дск від 23.12.2022. Дана дебіторська заборгованість має бути погашена в термін до 25.12.2024.

Проведеним аналізом паспорту бюджетної програми (зі змінами) та звіту про її виконання за 2021 рік та 2023 рік встановлено виконання показників затрат від 0 % до 100 %, у тому числі: у 2021 році від 0 % до 96,6 % та у 2023 році від 0 % до 99,8 відсотків.

Проведеним аналізом паспорту бюджетної програми (зі змінами) та звіту про її виконання за 2021 рік та 2023 рік встановлено виконання показників

продукту від 0 % до 100 %, у тому числі: у 2021 році від 0 % до 100 % та у 2023 році від 0 % до 100 відсотків.

Проведеним аналізом паспорту бюджетної програми (зі змінами) та звіту про її виконання за 2021 рік та 2023 рік встановлено виконання показників ефективності від 0 % до 99,8 %, у тому числі: у 2021 році від 0 % до 96,6 % та у 2023 році від 0 % до 99,8 відсотків.

Проведеним аналізом паспорту бюджетної програми (зі змінами) та звіту про її виконання за 2021 рік та 2023 рік встановлено виконання показників якості від 0 % до 100 %, у тому числі: у 2021 році від 0 % до 100 % та у 2023 році від 0 % до 99,8 відсотків.

Довідково: за інформацією КП «Київський метрополітен» виконання результативних показників затрат та ефективності протягом 2021 та 2023 років здійснено на рівні 83,2-99,8 % від запланованих по заходам, пов'язаних з обслуговуванням Кредитної угоди, укладеної між ЄБРР та КП «Київський метрополітен» в 2021 році, у зв'язку із коливанням курсу іноземної валюти (розрахунок по Кредитній угоді за 2021 рік проведено в повному обсязі) та в 2023 році у зв'язку з затримкою перерахунку бюджетних коштів ГУ ДКСУ у м. Києві і відповідно зменшення суми коштів на утримання служби замовника і технічного нагляду, а саме затримки бюджетних коштів у сумі 381 295,0 грн;

по заходу оновлення рухомого складу КП «Київський метрополітен» результативні показники затрат, продукту, ефективності та якості за 2021 рік взагалі не виконані у зв'язку з тривалою підготовкою до процедури закупівлі та за 2023 рік у зв'язку з стислими термінами, так як рішенням Київської міської ради від 26.10.2023 № 7146/7187 було збільшено видатки за цими витратами, а також мало часу на підготовку тендерної документації. [26]

Крім того, дослідженням визначено, що безпосередній вплив на ефективність використання бюджетних коштів відіграє своєчасність проведення ремонтно-будівельних робіт, яке у свою чергу залежить від якості та об'єктивності процесу планування.

Зазначаємо, що згідно розпорядження начальника Київської міської військової адміністрації від 26.07.2022 № 5-ДСК з резервного фонду місцевого бюджету виділено кошти на капітальний ремонт тунелів Святошинсько-Броварської лінії Київського метрополітену з урахуванням потреб цивільного захисту. [23]

Так, відповідно звіту про надходження і використання інших надходжень спеціального фонду (форма № 4-3м) за 2022 рік по КПКВК 1918732 «Заходи із запобігання та ліквідації наслідків надзвичайної ситуації на міському електротранспорті за рахунок коштів резервного фонду місцевого бюджету» затверджено видатків на 2022 рік у сумі 484 134 000,0 грн, надійшло коштів та касові видатки проведено на суму 484 133 600,0 гривень.

Аудитом встановлено, що згідно звітів про заборгованість за бюджетні кошти (форма № 7м) на 01.01.2023 на кінець звітного періоду (року) по КПКВК 1918732 за спеціальним фондом рахувалася дебіторська заборгованість у сумі 454 150 500,0 грн (капітальний ремонт тунелів Святошинсько-Броварської лінії Київського метрополітену з урахуванням потреб цивільного захисту по Договору від 23.12.2022 № 26/02-15дск), а на 01.01.2024 дебіторська заборгованість відсутня.

2.2 Результати дослідження чинників, які негативно впливають на діяльність КП «Київський метрополітен»

З метою документального та фактичного підтвердження виду, обсягу і якості операцій та розрахунків для з'ясування їх реальності та повноти відображення в обліку КП «Київський метрополітен» було проведено зустрічні звірки у товаристві з обмеженою відповідальністю «НЕОКОРТЕКС», товаристві з обмеженою відповідальністю «ПОРТО ТРЕЙД», акціонерному товаристві «Київметробуд», товаристві з обмеженою відповідальністю «ТЕПЛОЕНЕРГОАВТОМАТИКА», товаристві з обмеженою відповідальністю «ТАМЕРЛАЙН», товаристві з обмеженою відповідальністю «ПЛУТОН-ІС» та товаристві з обмеженою відповідальністю «Енергодарбудмеханізація». Результати зустрічних звірок викладені далі по тексту.

Довідки зустрічних звірок у додатку № 2 до звіту [43]

2.2.1. Зовнішній фактор.

Гіпотеза 1. Вплив дії нормативно-правових актів України, рішень органу управління якими регулюється діяльність КП «Київський метрополітен» та встановлюються правила здійснення господарських операцій може призвести до втрати активів і інших негативних наслідків.

Недостатнє вжиття заходів та реагування КП «Київський метрополітен» та органу управління майном – Департаментом транспортної інфраструктури в частині недотримання законодавства (постанова Кабінету Міністрів України від 23.04.2014 № 117 «Про здійснення попередньої оплати товарів, робіт і послуг, що закуповуються за бюджетні кошти») та відсутність контролю за використання коштів на «Будівництво дільниці Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі» (дільниця від станції «Сирець» до станції «Проспект Правди» з двома станціями («Мостицька» та «Проспект Правди») та дільницею вилочного відгалуження в бік станції «Виноградар» (1 черга будівництва)), призвело до призупинення будівництва гілки метро та утворенням простроченої заборгованості.

Довідково: питання недотримання законодавства за використання коштів на «Будівництво дільниці Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі» (дільниця від станції «Сирець» до станції «Проспект Правди» з двома станціями («Мостицька» та «Проспект Правди») та дільницею вилочного відгалуження в бік станції «Виноградар» (1 черга будівництва)) Держаудитслужба дослідила під час проведення у 2020 році заходів державного фінансового контролю, зокрема:

планової ревізії окремих питань фінансово-господарської діяльності комунального підприємства «Київського метрополітену» (акт від 16.09.2020 № 06-21/21);

державного фінансового аудиту виконання Департаментом транспортної інфраструктури виконавчого органу КМР (КМДА) бюджетних програм в частині ефективності використання бюджетних коштів протягом 2018 року для будівництва Подільського мостового переходу через річку Дніпро у м. Києві, будівництва дільниці Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі м. Києва та капітального ремонту мереж

Начальник відділу Держаудитслужби

АВ Артем ВОЛИК

зовнішнього освітлення м. Києва із заміною ртутних та натрієвих світильників на світлодіодні світильники (аудиторський звіт від 14.04.2020 № 06-22/6).

Згідно звіту про заборгованість за бюджетні кошти (форма № 7м) станом на 01.01.2024 в обліку Підприємства рахувалася дебіторська заборгованість у сумі 3 957 798 331,88 грн (прострочена).

Довідково: КП «Київський метрополітен» (далі – Замовник) уклало із ПАТ «Київметробуд» (далі – Підрядник) договір від 20.11.2018 № 744-ДБМ-18 (разом – Сторони) (далі – Договір № 744-ДБМ-18) на виконання відповідно до проектної документації будівельні роботи: «Будівництво ділянки Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі» (ділянка від станції «Сирець» до станції «Проспект Правди» з двома станціями («Мостицька» та «Проспект Правди») та ділянкою вилучення в бік станції «Виноградар» (1 черга будівництва))» вартістю 5 981 268,74 тис. гривень.

Так, КП «Київський метрополітен» 20.12.2018 здійснив попередню оплату на будівництво ділянки Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції Сирець на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі по договору № 744-ДБМ-18 від 20.11.2018 в розмірі 2 587 995 000,00 грн. Згідно пунктом 15.4 даного договору (зміненого додатковою угодою від 21.12.2020 № 11) термін погашення заборгованості становить не більше ніж 34 місяці з моменту перерахування попередньої оплати, тобто в термін до 20.10.2021.

Здійснення з боку КП «Київський метрополітен» контролю за використанням Підрядником – ПАТ «Київметробуд» отриманих від Замовника авансових платежів регламентовано умовами пункту 5 додаткової угоди № 4 від 11.12.2018 до договору № 744-ДБМ-18 від 20.11.2018 якою визначено, що згідно пункту 13.6 договору № 744-ДБМ-18 від 20.11.2018: «для приймання обсягів фактично виконаних Підрядником будівельних робіт, проведення взаєморозрахунків, здійснення Замовником контролю використання Підрядником отриманих від Замовника авансових платежів за Договором, контролю обсягів та видів виконаних Підрядником робіт, Підрядник щомісячно, до 5-го числа місяця, що слідує за звітним, надає Замовнику Акти № КБ-2в та Довідки № КБ-3»

Окрім того, за пунктом 6 згаданої додаткової угоди № 4 від 11.12.2018 до Договору № 744-ДБМ-18 від 20.11.2018 пункт 14.2 Договору № 744-ДБМ-18 був викладений в новій редакції наступного змісту:

«14.2 Сторонами щомісячно, для визначення вартості виконаних обсягів робіт, передбачених Календарним планом виконання та фінансування робіт (Додаток №2 до Договору) і проведення взаєморозрахунків за виконані роботи здійснюється здавання та приймання обсягів фактично виконаних Підрядником будівельних робіт шляхом підписання Актів №КБ-2в та Довідок №КБ-3 (з урахуванням положень, передбачених п. 13.6 Договору)».

Надалі, 27.12.2019 було здійснено попередню оплату на будівництво ділянки Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі по Договору № 744-ДБМ-18 від 20.11.2018 в розмірі 1 413 935 216,80 грн. Згідно даного договору (зміненого додатковою угодою від 24.11.2021 № 12) термін погашення дебіторської заборгованості становить не більше ніж 34 місяці, з моменту перерахування попередньої оплати, тобто в термін до 27.10.2022.

Фактично, відповідно до умов зміненого додатковою угодою № 5 від 20.12.2020 Договору № 744-ДБМ-18 від 20.11.2018 календарного плану виконання та фінансування робіт на кінець грудня 2019 року (попередня оплата 1 413 935 216,80 грн) мали бути виконані підготовчі роботи (підготовка території будівництва, зведення тимчасових будівель і споруд), роботи по спорудженню станції з вестибюлями та виходами, перегінні тунелі, тунельні споруди, камери відгалуження, оборотні та відстійні тупики за ст. «Проспект Правди», тунельного водопроводу, сантехнічних та електричних пристроїв, тягловознижувальних підстанцій, зовнішніх мереж водопроводу, водовідводу, каналізації,

повітропроводівна загальну суму **1 000 000,0 тис. гривень.**

Натомість, загальна вартість виконаних Підрядником з дати укладання Договору № 744-ДБМ-18 від 20.11.2018, прийнятих та оплачених КП «Київський метрополітен» по грудень 2019 року робіт включно склала **17 775,76 тис гривень.**

Слід вказати, що станом на 01.09.2023 попередню оплату частково закрито актами приймання виконаних будівельних робіт на суму **44 131,9 тис гривень.**

З огляду на викладене, КП «Київський метрополітен» ігноруючи питання невиконання Підрядником – ПАТ «Київметробуд» зобов'язань за Договором № 744-ДБМ-18 від 20.11.2018 щодо освоєння протягом 2019 року частини попередньої оплати в сумі 2 587 995,0 тис. грн шляхом виконання робіт 27.12.2019 здійснило додаткове перерахування коштів у сумі 1 413 935,22 тис. гривень.

Отже, не освоєння наданого авансу АТ «Київметробуд», недостатнє вжиття заходів Підприємством та органом управління майном щодо контролю за використанням коштів на будівництво гілки метро призвело до утворення дебіторської заборгованості на суму 3 957 798,33 тис. грн внаслідок недотримання/невиконання строків, обсягів проведення робіт, а також використання бюджетних коштів понад терміни, визначені Договором № 744-ДБМ-18 від 20.11.2018, що в подальшому може призвести до втрати активів на вказану суму.

Довідково: 10.05.2024 КП «Київський метрополітен» звернулося до Господарського суду міста Києва з позовною заявою до АТ «Київметробуд» про стягнення штрафних санкцій у сумі 1 879 551,1 тис. грн за невиконання зобов'язань за договором № 744-ДБМ-18 від 20.11.2018, а саме у розмірі подвійної облікової ставки НБУ від вартості невиконаних робіт за кожен день прострочення - 1 463 951,5 тис грн. та за прострочення понад 30 днів додатково стягується штраф у розмірі 7 % - 415599,6 тис. гривень.

Здійснення Сторонами вищезазначених дій у свою чергу призвело до збільшення вартості об'єкту «Будівництво ділянки Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі (1-а черга будівництва - ділянка від ст. «Сирець» до ст. «Проспект Правди» з двома станціями («Мостицька» та «Проспект Правди») та ділянкою вилочного відгалуження в бік ст. «Виноградар») майже у 2,5 рази (250 %), що наразі складає **13 956 843,71 тис. гривень.**

Довідково: Підприємство уклало із ТОВ «КБ «ТЕПЛОЕНЕРГОВАТОМАТИКА» договір від 29.12.2022 № 152-ДБМ-22 (далі – Договір) на виконання проектних робіт «Будівництво ділянки Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі (1-а черга будівництва - ділянка від ст. «Сирець» до ст. «Проспект Правди» з двома станціями («Мостицька» та «Проспект Правди») та ділянкою вилочного відгалуження в бік ст. «Виноградар») (Коригування проекту), вартість яких складала 69 430,0 тис грн. Строк дії Договору – 30.12.2024 року. Виконання робіт та передача Замовнику здійснюється поетапно – стадії «П» та «Р».

Коригування затверджене розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 11.07.2018 № 1216 проектною документацією

Начальник відділу Держаудитслужби

 Артем ВОЛИК

по об'єкту «Будівництво ділянки Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі» (1-а черга будівництва - ділянка від ст. «Сирець» до ст. «Проспект Правди» з двома станціями («Мостицька» та «Проспект Правди») та ділянкою вилочного відгалуження в бік ст. «Виноградар») відповідно до Зміни №2 до Завдання на проектування «Будівництво ділянки Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі» (проектні роботи. Стадії «ТЕО», «П», «Р»)). [21]

Відповідно за інформацією інтернет-площини Prozorro 13.05.2024 було оприлюднено про закупівлю робіт «Будівництво ділянки Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі (1-а черга будівництва – ділянка від ст. «Сирець» до ст. «Проспект Правди» з двома станціями («Мостицька» та «Проспект Правди») та ділянкою вилочного відгалуження в бік ст. «Виноградар») (Коригування) 5-й і 6-й пускові комплекси».

Наразі переможцем процедури визнано товариство з обмеженою відповідальністю «ГРУПА КОМПАНІЙ «АВТОСТРАДА».

Посилання: <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2024-05-13-003334-a> [34]

З огляду на викладене, здійснення коригування вартості об'єкту «Будівництво ділянки Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі (1-а черга будівництва - ділянка від ст. «Сирець» до ст. «Проспект Правди» з двома станціями («Мостицька» та «Проспект Правди») та ділянкою вилочного відгалуження в бік ст. «Виноградар»)» є наслідком завчасного недотримання Сторонами умов Договору № 744-ДБМ-18 від 20.11.2018 (тобто зміни до проекту будівництва, який отримав від ДП «Укрдержбудекспертиза» позитивний висновок (звіт) від 23.03.2018 № 00-2759-17/ПБ) та призвело до зайвого витрачання Підприємством бюджетних коштів у 2023 році за рахунок оплати вартості робіт стадії «П» у сумі 27 159,98 тис. грн, та у подальшому за виконання ТОВ «КБ «Теплоенергоавтоматика» залишку робіт у сумі 42 270,02 тис. гривень.

Довідково: відповідно даних бухгалтерського обліку Підприємства протягом 2021-2023 років найпотужніші роботи та послуги у сфері будівництва належать ТОВ «КБ «Теплоенергоавтоматика».

Умовами укладеної додаткової угоди № 11 від 21.12.2020 до Договору № 744-ДБМ-18 від 20.11.2018 Сторони передбачили зміну розділу «Юридичні адреси та банківські реквізити» через зміну Товариством свого типу (з ПАТ «Київметробуд» на АТ «Київметробуд»).

За 2021-2023 роки до аудиту Підприємством надало листи АТ «Київметробуд» «Про використання авансового платежу» з виписками по рахунку відкритому в Головному правлінні Казначейства м. Києва без звітів про використання коштів оплати, як передбачено пунктом 15.3 Договору № 744-ДБМ-18 від 20.11.2018 (додаткова угода від 24.12.2019 № 8), що може свідчити про їх не складання АТ «Київметробуд» та відповідно відсутність зацікавленості КП «Київський метрополітен» щодо використання коштів

Начальник відділу Держаудитслужби Артем ВОЛИК

авансу.

Під час аудиту, з метою перевірки використання АТ «Київметробуд» попередньої оплати у сумі 1 413 935 216,80 грн (попередня оплата 27.12.2019) на будівництво дільниці Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі було надіслано запит до Головного управління Казначейства у м. Києві щодо надання наявної інформації (виписки по рахунку) про використання коштів спрямованих КП «Київський метрополітен» до АТ «Київметробуд» на будівництво метро з небюджетного рахунку UA778201720355319011700701399 відкритому в Головному управлінні Казначейства м. Києва АТ «Київметробуд» за період з 01.01.2021 по 31.12.2023.

Згідно отриманої інформації про рух коштів з рахунку АТ «Київметробуд» UA778201720355319011700701399 за період з 01.01.2021 по 31.12.2023 встановлено, що АТ «Київметробуд» із зазначеного небюджетного рахунку UA778201720355319011700701399 спрямував (перерахував) отримані кошти в сумі 1 410 117,4 тис грн на заробітну плату та інші виплати працівникам УРБ АТ «Київметробуд», АБ АТ «Київметробуд», БМУ-6 АТ «Київметробуд», БМУ-3 АТ «Київметробуд», АТ «Київметробуд», ТЗ-4 АТ «Київметробуд», УМ АТ «Київметробуд», КВП АТ «Київметробуд», сплату податків і зборів утриманих із заробітної плати, ЄСВ нараховано на ФОП – 166 063,48 тис. грн;

авансів на закупівлю матеріалів для виконання будівельних робіт, на будівельні роботи, відшкодування витрат на електроенергію – 1 204 127,79 тис. грн;

податок на нерухоме майно, орендну плату з юридичних осіб, земельний податок з юридичних осіб, податок на прибуток, ПДВ – 39 926,08 тис. гривень.

Так, з метою підвищення ефективності використання бюджетних коштів наказом Департаменту транспортної інфраструктури від 11.12.2019 № Н-217, затверджено Порядок використання бюджетних коштів за капітальними видатками на будівництво дільниці Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі (далі – Наказ № Н-217) в якому пунктом 6 визначено, що платежі з небюджетних рахунків здійснюються виконавцями робіт відповідно до умов договорів із замовником, виключно відповідно до витрат, затверджених в установленому порядку проектною документацією, у наступний спосіб:

виплата заробітної плати і нарахування на заробітну плату – шляхом перерахування коштів на рахунки в банках, де реалізовано зарплатні проекти, з обов'язковим зазначенням періоду нарахування виплат та за умови надання належним чином завірених копій документів, які підтверджують реалізацію зарплатного проекту;

сплата загальнодержавних податків та зборів – шляхом перерахування коштів до бюджету з обов'язковим зазначенням періоду нарахування податків та зборів;

оплата та попередня оплата постачальникам, підрядникам за товари, роботи і послуги – шляхом перерахування коштів на рахунки постачальників,

підрядників в установах банків, за умови надання виконавцями належним чином завірених копій документів, на підставі яких здійснюється перерахування коштів (договорів, рахунків тощо) та оригіналу листа-погодження платежу замовника. [27]

Пунктом 14 Наказу № Н-217 визначено, що Підприємству внести положення вказаного порядку до договору від 20.11.2018 № 744-ДБМ-18. [28]

На підставі викладеного, Підприємством внесено зміни до договору від 20.11.2018 № 744-ДБМ-18 шляхом укладання додаткової угоди від 24.12.2019 № 8 в якій викладено уточнення напрямків використання зазначених коштів, зокрема:

виплата заробітної плати і нарахування на заробітну плату - здійснюється з рахунку Підрядника у банку, де реалізовано зарплатний проект, попередньо перерахувавши на нього загальну суму коштів (заробітна плата на карткові рахунки та обов'язкові платежі з фонду оплати праці) з не бюджетного рахунка, відкритого в органі Казначейства, з обов'язковим зазначенням періоду нарахування виплат за умови надання Замовнику належним чином завірених копій документів, які підтверджують реалізацію зарплатного проекту;

сплата загальнодержавних податків та зборів (ПДВ, податок на прибуток тощо) – здійснюються шляхом перерахування коштів до бюджету з не бюджетного рахунку, відкритого в органі Казначейства, з обов'язковим зазначенням періоду нарахування податків та зборів.

Довідково: пунктом 18 постанови Кабінету Міністрів України від 27.12.2001 № 1764 «Про затвердження Порядку державного фінансування капітального будівництва» (далі – Постанова КМУ № 1764) визначено, що розрахунки за виконані роботи, поставлену продукцію та надані послуги в будівництві (далі - роботи) здійснюються за договірними цінами відповідно до укладених договорів (контрактів), вимог законодавства та проводяться платежами за об'єкт у цілому або проміжними платежами (за етапи, черги будівництва, пускові комплекси або окремі види робіт, конструктивні елементи). [5]

Розрахунки здійснюються на підставі актів приймання виконаних робіт.

Пункт 19 постанови КМУ № 1764 доповнено абзацом «Для проведення робіт з будівництва дільниці Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі замовники можуть здійснювати попередню оплату (виплату авансу) в розмірі до 95 відсотків вартості зазначених робіт за договором (контрактом) на строк не більше ніж 34 місяці». [5]

Підпунктом 6 пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 23.04.2014 № 117 «Про здійснення попередньої оплати товарів, робіт і послуг, що закуповуються за бюджетні кошти» (чинна до 01.01.2020) (далі – Постанова № 117) передбачено попередню оплату на строк 24 місяці на проведення робіт із будівництва дільниці Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі, матеріалів, товарів, конструкцій, обладнання, виробів, науково-технічної продукції, необхідних для виконання зазначених робіт, у розмірі до 95 відсотків вартості робіт з будівництва. [6]

Пунктом 2 Постанови № 117 визначено, що попередня оплата розпорядниками (одержувачами) бюджетних коштів за капітальними видатками та державними контрактами здійснюється шляхом спрямування бюджетних

коштів виконавцям робіт, надавачам товарів і послуг (крім нерезидентів) на небюджетні рахунки, відкриті на їх ім'я в органах Казначейства у встановленому законодавством порядку, з подальшим використанням зазначених коштів виконавцям робіт, надавачами товарів і послуг виключно з такими рахунками на цілі, визначені договорами про закупівлю товарів, робіт і послуг. [6]

Абзацом 3 пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 04.12.2019 № 1070 «Деякі питання здійснення розпорядниками (одержувачами) бюджетних коштів попередньої оплати товарів, робіт і послуг, що закуповуються за бюджетні кошти» визначено, розрахунки з попередньої оплати за договорами про закупівлю товарів, робіт і послуг, що закуповуються за бюджетні кошти, бюджетні зобов'язання за якими взяті на облік у Державній казначейській службі до набрання чинності цією постановою, можуть здійснюватися до повного виконання таких договорів. [7]

На підставі викладеного, органом управління майном – Департаментом транспортної інфраструктури прийнято неефективні управлінські рішення в частині видання розпорядчого документа (Наказ № Н-217) на оплату платежів в супереч підпункту 6 пункту 1 Постанови 117, наслідком чого стало неефективне використання бюджетних коштів та таким чином протягом запланованого період будівництва здійснювалася не контрольоване Замовником використання бюджетних коштів. [6; 27]

Слід зазначити, про відсутність можливості дослідити кому та за виконання якої роботи АТ «Київметробуд» виплачував винагороду у вигляді заробітної плати та нарахуваннями на неї у наслідок не проведення збору інформації/зустрічної звірки у АТ «Київметробуд».

Довідково: не відбулась звірка у АТ «Київметробуд» (4,1 млрд грн, будівництво ділянки Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі) – відсутнє за місцем розташування по вказаній у Договорі № 744-ДБМ-18 від 20.11.2018 юридичної адреси.

Отже, кошти, які АТ «Київметробуд» перераховані з вказаного рахунку в рамках Договору № 744-ДБМ-18, для виплати заробітної плати працівникам АТ «Київметробуд» і структурним підрозділам АТ «Київметробуд» та податок на нерухоме майно, орендну плату з юридичних осіб, земельний податок з юридичних осіб, податок на прибуток, ПДВ, на загальну суму **205 989,56 тис грн** використано на витрати не пов'язані з роботами з будівництва ділянки Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі, матеріали, товари, конструкції, обладнання, вироби, науково-технічну продукцію, як це визначено підпунктом 6 пункту 1 Постанови 117. [6]

Листи Держаудитслужби та Головного управління Казначейства у м. Києві з інформацією про рух коштів з рахунку АТ «Київметробуд» у додатку № 3 до звіту.

2.2.2. Зовнішній фактор

Вплив військової агресії російської федерації проти України, а також вжиті заходи Підприємством та його органом управління на діяльність КП «Київський метрополітен».

Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ (зі змінами, унесеними Указом Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України від 15 березня 2022 року № 2119-ІХ), в Україні введено воєнний стан. [2]

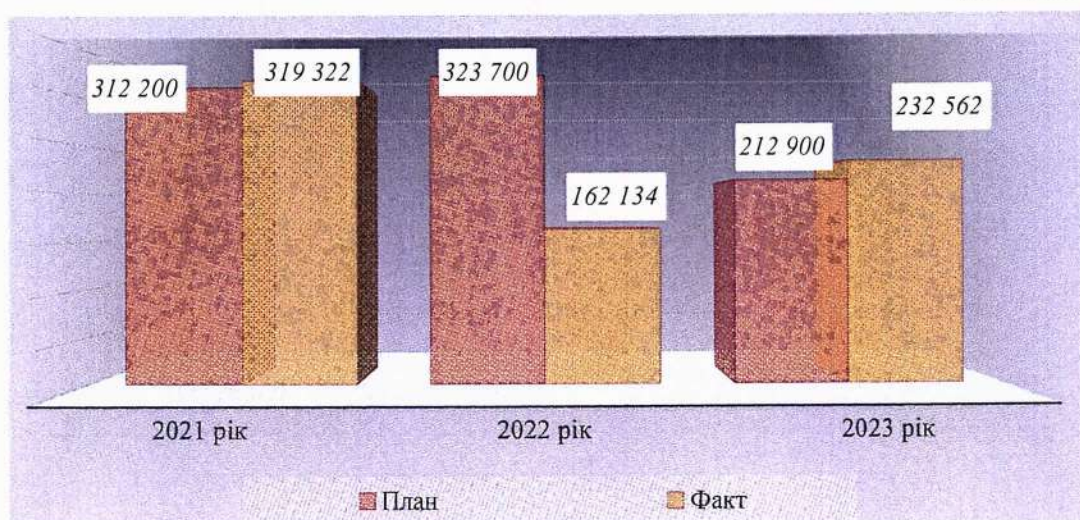
За 2022 рік внаслідок частих перебоїв з електропостачанням, великої кількості оголошених повітряних тривог у місті Києві та веденням бойових дій на початку 2022 року поблизу Києва, знизився обсяг перевезень метрополітеном на 49,2% відповідно до 2021 року.

Аналізом фінансового плану на 2022 рік встановлено, що обсяг перевезень менше на 161,6 млн пасажирів (платних на 120,7 млн пасажирів, пільгових на 40,9 млн пасажирів), за інформацією Підприємства невиконання вказаного показника обумовлене військовою агресією рф проти України та впровадженням воєнного стану на території України.

У порівнянні з аналогічним періодом 2021 року обсяг фактично перевезених пасажирів у 2022 році зменшився на 157,2 млн пасажирів, із них обсяг платних перевезень зменшився на 123,7 млн пасажирів, пільгових категорій – на 33,5 млн пасажирів.

Обсяг перевезень пасажирів за 2021-2023 роки

тис. пасажирів

Крім того, аудитом встановлено, що відповідно до річного звіту за результатами діяльності КП «Київський метрополітен» за 2022 рік, внаслідок введення воєнного стану, з 24.02.2022 по 15.05.2022 було зупинено функціонування автоматизованої системи обліку оплати проїзду в міському пасажирському транспорті м. Києва відповідно до рішення Київської міської ради від 30.03.2022 № 4553/4594 «Про деякі питання забезпечення

Начальник відділу Держаудитслужби Артем ВОЛИК

функціонування інформаційних, інформаційно-комунікаційних систем, інформаційно-телекомунікаційних, електронних комунікаційних систем міста Києва в умовах воєнного стану». [25]

Кількість пасажирів, що скористались поїздками та проїзними квитками становила 107,2 млн пасажирів (66,1%) у 2022 році в порівнянні з 2021 роком (200,0 млн пасажирів – 62,7 %).

Проте, аналізом фінансового плану на 2023 рік встановлено, що обсяг перевезень збільшився на 19 662 тис пасажирів (платних на 18 294 тис. пасажирів, пільгових – 1 368 тис. пасажирів).

Відповідно до річного звіту про діяльність КП «Київський метрополітен» за 2023 рік, в порівнянні з аналогічним періодом 2022 року обсяг перевезених пасажирів збільшився на 70 428 тис. пасажирів, із них обсяг платних перевезень збільшився на 54 291 тис. пасажирів, пільгових перевезень – на 16 137 тис. пасажирів.

Довідково: доходи від перевезення пасажирів у 2023 році становили 1 298 718 тис. грн, що більше ніж за аналогічний період 2022 року на 395 665 тис. гривень. В порівнянні з фінансовим планом доходи у 2023 році збільшились на 162 018 тис. гривень.

Аудитом встановлено, що основними елементами доходів КП «Київський метрополітен» є:

- перевезення пасажирів;
- надання площ в оренду та інших робіт та послуг;
- державні гранти в сумі нарахованої амортизації;
- інші доходів;
- асигнування з бюджету.

Проведеним аналізом визначено, що доходи Підприємства за 2021 рік становили – 4 268 277 тис. грн, за 2022 рік 3 675 401 тис. грн та за 2023 рік – 6 612 073 тис. гривень.

Довідково: слід зазначити, що зменшення власних доходів КП «Київський метрополітен» на 1 037,7 млн грн в порівнянні з 2021 роком обумовлено в основному через зменшення доходів від перевезення пасажирів внаслідок військової агресії РФ проти України та зупинки обліку оплати проїзду у метрополітені під час оголошення повітряної тривоги, оскільки під час її оголошення за вхід до метрополітену оплата пасажирами в повній мірі не здійснюється.

Зокрема, доходи від перевезення пасажирів у 2023 році становили 1 298 718 тис. грн, що більше ніж за аналогічний період 2022 року на 395 665 тис. гривень. В порівнянні з фінансовим планом доходи у 2023 році збільшились на 162 018 тис. гривень.

Крім зазначеного, внаслідок введення воєнного стану на території України впродовж 2022-2023 років, у КП «Київський метрополітен» зменшились доходи від надання площ для оренди, через:

звільнення на період воєнного стану орендарів від орендної плати за договорами оренди комунального майна територіальної громади міста Києва;

з 01.08.2022 і на період воєнного стану та один місяць після його завершення орендна плата орендарям нараховувалась в розмірі 50 % орендної плати установленної договором оренди;

за договорами на оренду, укладеними після 01.08.2022, за результатами аукціонів під час дії воєнного стану, орендна плата нараховувалась в розмірі 50% орендної плати установлені за договором, (зазначені умови діяли з 01.08.2022 по 31.12.2022).

Слід вказати, що зазначені фактори, які негативно вплинули на діяльність КП «Київський метрополітен», внаслідок збройної агресії росії проти України, за період 2022-2023 років, зокрема: зменшення обсягів перевезень пасажирів, зменшення доходів від надання площ для оренди, тимчасової зупинки роботи метрополітену на початку 2022 року та зупинкою обліку оплати проїзду у метрополітені під час оголошення повітряної тривоги призвели до зменшення доходів Підприємства.

Крім того, метрополітен з початку повномасштабного вторгнення росії на територію України забезпечує цілодобове укриття, як для цивільного населення так і для працівників підприємства, 46 станцій метрополітену працюють у режимі цілодобового укриття з використанням інфраструктури цивільного захисту.

Водночас, як вбачає попередній фактор внаслідок спільної діяльності КП «Київський метрополітен» із АТ «Київметробуд» на об'єкті «Будівництво ділянки Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі (1-а черга будівництва - ділянка від ст. «Сирець» до ст. «Проспект Правди» відсутність збудованих двох нових станцій («Мостицька» та «Проспект Правди») наразі залишає як цивільне населення так і працівників підприємства цілодобового укриття з використанням інфраструктури цивільного захисту початку повномасштабного вторгнення росії на територію України.

2.2.3 Внутрішній фактор.

Гіпотеза 2. Законність, достовірність доходів та витрат та їх вплив на збитковість КП «Київський метрополітен».

Щодо витрачання КП «Київський метрополітен» власних коштів з метою модернізації систем діяльності Підприємства

У листопаді 2020 року між КП «Київський метрополітен» (Покупец) та ТОВ «ПЛУТОН ІС» (Постачальник) укладено договір від 06.11.2020 № 558-Е-20 на поставку модулів «Електронне обладнання» (далі – Товар) визначений в асортименті, якості, кількості та за цінами, які зазначені у Специфікації (Додаток 1) (далі – Договір № 558-Е-20).

За даними бухгалтерського обліку протягом 2021 року ТОВ «ПЛУТОН ІС» поставило Товар, за який КП «Київський метрополітен» сплатило власні кошти у сумі 967 320,0 грн (з ПДВ).

Зустрічною звіткою у ТОВ «ПЛУТОН ІС» встановлено, що поставлений КП «Київський метрополітен» Товар Постачальник придбав у ПрАТ «ПЛУТОН» за загальною вартістю 853 702,58 грн (з ПДВ).

Водночас, проведеною зустрічною звіткою у ПрАТ «ПЛУТОН» встановлено, що за даними бухгалтерського обліку ПрАТ «ПЛУТОН» вартість

Товару становила 111 218,37 грн (з ПДВ).

Так, ПрАТ «ПЛУТОН» під час зустрічної звірки надав інформацію, що Товар був придбаний у «Bernecker und Rainer Industrie-Elektronik GmbH» у 2011-2013 роках та у ТОВ «ПЛУТОН ІС» у 2015, 2017 та 2020 роках на загальну суму 93 746,49 грн (з ПДВ) та виготовило самостійно у 2021 році на суму 17 616,85 грн (з ПДВ).

Проте, пунктом 1 Додатку №1 «Специфікація» Договору № 558-Е-20 Товар постачається новим, раніше не використовуваним, без механічних пошкоджень та виготовленим не раніше 2019 року.

Довідково: за допомогою відкритих джерел інформації <https://youcontrol.com.ua/> та <https://opendatabot.ua/> встановлено, що кінцевий бенефіціар, власник товариство з обмеженою відповідальністю «ПЛУТОН ІС» (код ЄДРПОУ 38840039) та приватне акціонерне товариство «ПЛУТОН» (код ЄДРПОУ 23795568) є Овсянікер Дмитро Юхимович (м. Запоріжжя, вул. Будівельників, будинок 13, квартира 171).

Необхідно зазначити, що один із трьох засновників приватного акціонерного товариства «ПЛУТОН» є громадянин російської федерації – Осіпов Володимир Євдокимович (м. Москва, Тверський район, вулиця Фадєєва, будинок 5, квартира 5).

З огляду на викладене, ТОВ «ПЛУТОН ІС» та ПрАТ «ПЛУТОН», які мають єдиного кінцевого бенефіціара (особу, що отримує прибуток від своєї діяльності) протягом 2021 року поставили КП «Київський метрополітен» Товар із націнкою 870 %, частина якого є застарілою/ за роками виробництва не відповідає умовам договору від 06.11.2020 № 558-Е-20.

Проведеним під час аудиту за участю комісії Підприємства оглядом встановлено, що частина придбаного КП «Київський метрополітен» Товару, зокрема 69 модулів із 76 придбаних, знаходяться у коробках та не змонтовані.

Таким чином, КП «Київський метрополітен» за власні кошти у 2021 році придбало Товар – 76 модулів на суму 967 320,0 грн, частина яких у кількості 69 штук на суму 869 640,0 грн станом на 24.06.2024 не використовується, та частина яких є застарілою і за роками виробництва не відповідає умовам договору від 06.11.2020 № 558-Е-20.

Аналогічно не використовується обладнання – «Баласты для розрядних ламп чи трубок» (стійка гарантованого електроживлення пристроїв зв'язку), придбаним у постачальника із Болгарії «S END S Engineering».

Так, за договором від 09.08.2023 № 151-ДСК КП «Київський метрополітен» (далі – Покупець) придбало у «S END S Engineering» (Республіка Болгарія) (далі – Постачальник) «Баласты для розрядних ламп чи трубок» (стійка гарантованого електроживлення пристроїв зв'язку SENDAP.03/A.MI – 25 од. обладнання) (далі – Обладнання) вартістю 5 350 475,0 Євро.

За актом приймання-здавання товару від 23.01.2024 Підприємство сплатило власні кошти у сумі 5 350 475,0 Євро (5 350 475,0 Євро * курс НБУ 40,7928 грн/Євро станом на дату приймання-здавання товару) або 218 260 856,58 гривень.

Щодо обґрунтування потреби та визначення необхідності закупівлі Обладнання, КП «Київський метрополітен» на запит від Держаудитслужби від 29.05.2024 № 14 надав таку інформацію:

«Стійки гарантованого електроживлення є джерелом безперебійного електроживлення призначені для забезпечення електроживленням при номінальному навантаженні та захисту при струмових перевантаженнях пристроїв зв'язку, радіозв'язку, гучномовного сповіщення, що розміщені в приміщеннях кросових зв'язку та радіовузлах станцій і об'єктів метрополітену з ресурсом автономної роботи в аварійному режимі не менше однієї години.

Окремим дорученням Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 13.10.2022 № 053-7248 визначено необхідність забезпечення стійкості об'єктів критичної інфраструктури (метрополітену). [29]

Система електроживлення критично важливого для роботи метрополітену обладнання (пристрої диспетчерського зв'язку, поїзного радіозв'язку, транспортної системи передачі даних (в тому числі і для передачі команд телемеханіки служб Е, ЕС), гучномовного сповіщення, тощо) не відповідає вимогам і тому потребувала обладнання стійками безперебійного електроживлення (СБЖ) в кількості 25 одиниць, що входять до комплекту.

В умовах воєнного стану періодично виникають знеструмлення кабельних ліній зовнішнього електроживлення суміщених тягово-понижувальних підстанцій, а також глибокі просадки напруги, внаслідок порушень в роботі передавальних та розподільних мереж і електростанцій оператора системи передачі (ОСП) та оператора системи розподілу (ОСР) електричної енергії з причини пошкодження енергетичної інфраструктури при ракетних обстрілах.

У разі виникнення надзвичайної ситуації, а саме при повному знеструмленні станцій метрополітену від зовнішнього електроживлення, для забезпечення належного функціонування станцій метрополітену, як захисних споруд цивільного захисту необхідне задіяння автономного джерела електроживлення, яке забезпечується роботою дизель-генераторів та стійками гарантованого електроживлення.

Враховуючи вищевикладене, для забезпечення стабільної та надійної роботи каналів зв'язку та елементів інформаційно-телекомунікаційних систем, призначених для обміну інформацією відкритими каналами зв'язку необхідно було здійснити закупівлю комплекту стійка гарантованого електроживлення пристроїв зв'язку (25 одиниць).

Монтаж та підключення комплекту «Стійка гарантованого електроживлення пристроїв зв'язку» є монтажем обладнання, яке не потребує розробки проектною документації, виконується працівниками дистанції зв'язку служби інформаційних технологій та зв'язку в порядку поточної експлуатації на місцях існуючих пристроїв електроживлення з метою забезпечення вимог ПТЕ метрополітенів України щодо роботи пристроїв зв'язку у разі повного знеструмлення не менше однієї години. Підключення їх до щитів електроживлення в приміщеннях служби інформаційних технологій та зв'язку виконується без змін електричних схем підключення щитів електроживлення на СТП, ТП станцій та об'єктів метрополітену.

Як вбачає надана Підприємством інформація, система електроживлення критично важливого для роботи метрополітену обладнання вже у 2022 році не відповідає вимогам, тому потребувала забезпечення стійкості роботи Підприємства, зокрема шляхом обладнання стійками безперебійного електроживлення.

Проведеним під час аудиту за участю комісії Підприємства оглядом встановлено, що стійка гарантованого електроживлення пристроїв зв'язку у кількості один комплект (склад та обсяги Обладнання 25 одиниць) знаходяться

Начальник відділу Держаудитслужби Артем ВОЛИК

у підрозділах Підприємства, частина Обладнання знаходиться у коробках, а частина обладнання знаходиться на стадії комплектування (без підключення до електромереж), зокрема на території електродепо «Дарниця».

За інформацією Підприємства станом на 30.05.2024 комплект «Стійка гарантованого електроживлення пристроїв зв'язку» в експлуатацію не введений.

Отже, КП «Київський метрополітен» за власні кошти у 2023 році придбало обладнання – «Баласти для розрядних ламп чи трубок» (стійка гарантованого електроживлення пристроїв зв'язку – 25 од. обладнання) на суму 5 350 475,0 Євро або 218 260 856,58 грн, яке станом на 20.06.2024 не використовується, знаходиться у коробках або на стадії комплектування та в експлуатацію не введено.

Слід вказати, що за інформацією інтернет-площадки Prozorro за результатами проведеної закупівлі КП «Київський метрополітен» уклав із компанією «SEND S Engineering» договір від 27.03.2024 № 22/SENDS/11 предметом якого є закупівля одного комплекту стійок гарантованого електроживлення пристроїв зв'язку SENDAP.03/A.MI загальною вартістю 6 535,57 тис. Євро.

Посилання: <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2024-04-09-011294-a> [35]

Акти огляду у додатку № 4 до звіту.

Щодо отримання КП «Київський метрополітен» у подарунок від Metro Warszawskie Sp. Z o.o. (Республіка Польща) поїздів метро

За результатами здійснення під час аудиту інформаційно-аналітичних заходів встановлено таке.

КП «Київський метрополітен» оголошується тендер (ID оголошення UA-2023-03-17-001820-a) на закупівлю транспортно-експедиторських послуг з організації міжнародного перевезення вантажу автомобільним транспортом, а саме: перевезення 18 вагонів метрополітену (модель 81-572, вагою 34 тони – 6 од. та модель 81-573.1, вагою 33,5 тон – 12 одиниць). Очікувана вартість закупівлі згідно з умовами тендерної документації складала 63 450 000,0 грн (з ПДВ) або 3 525 000,0 грн (з ПДВ) за перевезення одного вагону метрополітену.

Відповідно до наданої КП «Київський метрополітен» інформації під час моніторингу Держаудитслужбою вказаної процедури закупівлі (*лист КП «Київський метрополітен» від 05.05.2023 № 42/03-12*) встановлено, що Підприємство при формуванні очікуваної вартості предмету закупівлі враховувало лише комерційні пропозиції ТОВ «ПОРТО ТРЕЙД», ТОВ «ТРАНССЕРВІС-М» та ТОВ «УЛЬТРА-ТРАНС». При цьому наявну інформацію щодо значно дешевшої вже акцептованої підприємством пропозиції ТОВ «БУДІНТЕХНО» за аналогічними транспортно-експедиторськими послугами з організації міжнародного перевезення вантажу автомобільним транспортом враховано не було.

За результатами проведених закупівель КП «Київський метрополітен» акцептувало пропозицію учасника ТОВ «ПОРТО ТРЕЙД» (далі – Товариство) уклали договір від 19.04.2023 № 144-ТЧ1-23 про надання транспортно-

Начальник відділу Держаудитслужби Артем ВОЛИК

експедиторських послуг з організації міжнародного перевезення вантажу (18 вагонів метрополітену) автомобільним транспортом в сумі 56 850,0 тис. грн з ПДВ за перевезення одного вагону.

Додатковою угодою № 1 від 12.07.2023 до договору з ТОВ «ПОРТО ТРЕЙД» від 19.04.2023 № 144-ТЧ1-23 було змінено вартість послуг з перевезення 18 вагонів метрополітену, яка відповідно до Специфікації згідно додаткової угоди № 1 склала 56 848,1 тис. грн з ПДВ.

Надалі, КП «Київський метрополітен» уклав з ТОВ «ПОРТО ТРЕЙД» додатково два договори про надання аналогічних транспортно-експедиторських послуг з організації міжнародного перевезення вантажу автомобільним транспортом, зокрема:

договір від 19.07.2023 № 302-ТЧ1-23 (*ID закупівлі: UA-2023-07-03-009680-a*) щодо перевезення з м. Варшава (Польща) до м. Київ (Україна) 18 вагонів метрополітену, а саме: модель 81-572 та її модифікації, вагою 34 тони – 6 од., модель 81-573 та її модифікації, вагою 33,5 тон – 12 одиниці. Відповідно до п. 3.3. Договору та Специфікації (Додаток 1 до Договору), в редакції додаткової угоди № 1 від 08.09.2023, якою було сформовано остаточну вартість надання послуг, загальна вартість перевезення з м. Варшава (республіка Польща) до м. Київ (Україна) вказаних 18 вагонів складала 56 848 000,03 грн з ПДВ.

Тобто вартість перевезення одного вагону метрополітену складала 3 158,22 тис. грн з ПДВ.

договір від 20.09.2023 № 370-ТЧ1-23 (*ID закупівлі: UA-2023-09-04-007746-a*) щодо перевезення з м. Варшава (Польща) до м. Київ (Україна) 24 вагонів метрополітену, а саме: модель 81-572 або її модифікації, вагою 34 тони – 8 од., модель 81-573 або її модифікації, вагою 33,5 тон – 16 одиниць. Відповідно до п. 3.3. Договору та Специфікації (Додаток 1 до Договору), в редакції додаткової угоди № 1 від 30.10.2023, якою було сформовано остаточну вартість надання послуг, загальна вартість перевезення з м. Варшава (республіка Польща) до м. Київ (Україна) вказаних 24 вагонів складала 75 639,5 тис. грн з ПДВ.

Тобто вартість перевезення одного вагону метрополітену складала 3 151,65 тис. грн з ПДВ.

У цілому, КП «Київський метрополітен» уклав з ТОВ «ПОРТО ТРЕЙД» три договори від 19.04.2023 № 144-ТЧ1-23, від 19.07.2023 № 302-ТЧ1-23 та від 20.09.2023 № 370-ТЧ1-23 щодо надання транспортно-експедиторських послуг з організації міжнародного перевезення вантажу (*60 вагонів метрополітену моделі 81-572 та/або її модифікації вагою 34 тони та моделі 81-573 та або її модифікації вагою 33,5 тон*) автомобільним транспортом з м. Варшава (республіка Польща) до м. Київ (Україна) на загальну суму **189 335,6** тис. грн. з ПДВ власних коштів, або розрахунково 3 155,6 тис. грн з ПДВ за один вагон.

Слід зазначити, що згідно з даними Єдиного реєстру податкових накладних встановлено, що ТОВ «ПОРТО ТРЕЙД» впродовж 2022-2023 років не здійснювало діяльність з надання транспортно-експедиторських послуг іншим контрагентам окрім КП «Київський метрополітен» за вищезазначеними

договорами.

Поряд з цим, дослідженням відкритих джерел інформації (веб-сайти перевізників: ПП «КАРГО СУППОРТ» та ПП «ТРАНС-АВТО-Д») встановлено, що вартість доставки великогабаритного вантажу автомобільним транспортом з м. Варшава (республіка Польща) до м. Київ (Україна) є суттєво нижчою.

Так, згідно комерційної інформації ПП «КАРГО СУППОРТ» (код ЄДРПОУ 41349603) вартість доставки вантажу вагою до 35 т тралом по маршруту м. Варшава – м. Київ (в одну сторону) становить 4 700 Євро.

Враховуючи, що згідно технічних специфікацій до вищевказаних договорів вага вагонів метрополітену моделі 81-572 та/або її модифікації становить 34 тони, а моделі 81-573 та/або її модифікації – 33,5 тон, то вартість доставки одного вагону метрополітену по маршруту м. Варшава – м. Київ (в одну сторону) згідно комерційної пропозиції ПП «КАРГО СУППОРТ» становитиме 4 700 Євро, та із врахуванням необхідності зворотного повернення автомобільного транспорту – 9 400 Євро.

Згідно цінової пропозиції веб-сайту ПП «ТРАНС-АВТО-Д» (ЄДРПОУ 34412482) орієнтир вартості доставки, з м. Варшава (Польща) до м. Київ (Україна) тралом, негабаритного вантажу вагою до 35 тон (параметрами: довжина до 20 м, висота до 4 м, ширина до 3 м), становитиме 14 500,00 Євро.

Розрахунково середня вартість транспортування 1 вагону метрополітену вагою 33,5-34 тон по маршруту м. Варшава – м. Київ за пропозиціями ПП «КАРГО СУППОРТ» та ПП «ТРАНС-АВТО-Д» становитиме 11 950 Євро, що за офіційним курсом НБУ на дату остаточного визначення додатковими угодами вартості транспортно-експедиторських послуг за вищевказаними договорами становить:

479 995,65 грн за транспортування 1 вагону вагою 33,5-34 тон по маршруту м. Варшава – м. Київ (11 950 Євро * курс НБУ 40,1670 грн/Євро станом на дату укладання додаткової угоди № 1 від 12.07.2023 до договору від 19.04.2023 № 144-ТЧ1-23) або 8 639 921,7 грн за 18 вагонів;

467 803,07 грн за транспортування 1 вагону вагою 33,5-34 тон по маршруту м. Варшава – м. Київ (11 950 Євро * курс НБУ 39,1467 грн/Євро станом на дату укладання додаткової угоди № 1 від 08.09.2023 до договору від 19.07.2023 № 302-ТЧ1-23) або 8 420 455,17 грн за 18 вагонів;

458 6093,93 грн за транспортування 1 вагону вагою 33,5-34 тон по маршруту м. Варшава – м. Київ (11 950 Євро * курс НБУ 38,3774 грн/Євро станом на дату укладання додаткової угоди № 1 від 30.10.2023 до договору від 20.09.2023 № 370-ТЧ1-23) або 11 006 638,32 грн за 24 вагони.

Слід зазначити, що вказаними договорами передбачено відшкодування витрат на страхування та вивантаження у пункті призначення. Відтак, загальна вартість послуг транспортування вагонів метрополітену по маршруту м. Варшава – м. Київ з урахуванням вказаних витрат становить:

9 170 776,27 грн по договору від 19.04.2023 № 144-ТЧ1-23 (розрахункова вартість перевезення в сумі 8 639 921,70 грн + передбачені умовами договору витрати на страхування вантажу в сумі 251 542,57 грн + витрати на розвантаження в сумі

232 760+46552 ПДВ грн);

8 976 069,65 грн по договору від 19.07.2023 № 302-ТЧ1-23 (розрахункова вартість перевезення в сумі 8 420 455,17 грн + передбачені умовами договору витрати на страхування вантажу в сумі 266 306,63 грн + витрати на розвантаження в сумі 241 089,87+48 217,98 ПДВ грн);

11 532 189,12 грн по договору від 20.09.2023 № 370-ТЧ1-23 (розрахункова вартість перевезення в сумі 11 006 638,32 грн + передбачені умовами договору витрати на страхування вантажу в сумі 318 703,77 грн + витрати на розвантаження в сумі 197 372,5+39 474,50 ПДВ грн).

Враховуючи викладене, у разі укладання КП «Київський метрополітен» договорів на перевезення 60 вагонів метрополітену з м. Варшава (республіка Польща) до м. Київ (Україна) на умовах, наданих надавачами аналогічних послуг ПП «КАРГО СУППОРТ» та ПП «ТРАНС-АВТО-Д», **розрахункова вартість надання таких послуг могла становити 29 679,04 тис. грн з ПДВ, що на 159 656,57 тис. грн з ПДВ менше ніж вартість транспортно-експедиторських послуг з організації міжнародного перевезення 60 вагонів метрополітену автомобільним транспортом за укладеними з ТОВ «ПОРТО ТРЕЙД» договорами на загальну суму 189 335,6 тис. грн з ПДВ.**

Підприємством відповідно до даних бухгалтерського обліку здійснено оплату за усіма укладеними з ТОВ «ПОРТО ТРЕЙД» договорами у повному обсязі.

Довідково: у ТОВ «ПОРТО ТРЕЙД» зустрічна звірка не відбулась через недопуск посадових осіб Держаудитслужби, до Національної поліції України направлений лист про сприяння.

Щодо здійснення КП «Київський метрополітен» капітальних видатків на виконання ремонтно-будівельних робіт

З метою дослідження питання повноти та обґрунтованості формування вартості підрядних будівельних робіт, під час аудиту проведено зустрічні звірки у ТОВ «ЕНЕРГОДАРБУДМЕХАНІЗАЦІЯ» та ТОВ «КБ «ТЕПЛОЕНЕРГОАВТОМАТИКА» (далі – Товариство) з метою документального та фактичного підтвердження виду, обсягу і якості операцій та розрахунків для з'ясування їх реальності та повноти відображення в обліку комунального підприємства «Київський метрополітен».

За результатами проведеної зустрічної звірки у ТОВ «ЕНЕРГОДАРБУДМЕХАНІЗАЦІЯ» щодо взаєморозрахунків із КП «Київський метрополітен» за договорами від 10.02.2021 № 95-П-21 про виконання робіт «Капітальний ремонт будівельної частини основної водовідвідної установки (ОВУ-225) Сирецько-Печерської лінії Київського метрополітену», від 10.06.2022 № 60-П-22, про виконання робіт «Капітальний ремонт будівельної частини основної водовідвідної установки (ОВУ-225) Сирецько-Печерської лінії Київського метрополітену», від 19.08.2021 № 434-Е- 21, щодо витрат та послуг, пов'язаних зі споживанням електричної енергії, від 30.07.2021 № 395-Е- 21 про надання послуг з технічного нагляду за безпечним станом обладнання та електромереж метрополітену при виконанні

Начальник відділу Держаудитслужби

 Артем ВОЛИК

електромонтажних робіт по монтажу тимчасового підключення об'єкту «Капітальний ремонт будівельної частини основної водовідвідної установки (ОВУ-225) Сирецько-Печерської лінії Київського метрополітену» та від 02.11.2023 № 438-Е-23 про виконання робіт «Капітальний ремонт мережі електроосвітлення території електродепо «Оболонь» по вул. Озерна, 3 в Оболонському районі, «Монтаж систем освітлення і сигналізації» розбіжностей не встановлено.

Між КП «Київський метрополітен» та Товариством (Генпідрядник) був укладений договір від 23.12.2022 № 26/02-15 дск предметом якого є роботи «Капітальний ремонт тунелів Святошинсько-Броварської лінії Київського метрополітену з урахуванням потреб цивільного захисту (Ічерга)» (далі – Роботи).

Договірна ціна є динамічною та з урахуванням внесення змін 9-ма додатковими угодами склала 1 579 657 579,56 грн з ПДВ, кінцевий строк виконання робіт – 31.01.2025 року включно.

Під час аудиту проведені зустрічні звірки у Генпідрядника та постачальника Генпідряднику для проведення Робіт товарно-матеріальні цінностей – ТОВ «ТАМЕРЛАЙН» для з'ясування їх реальності та повноти відображення в обліку КП «Київський метрополітен».

Звіркою встановлено, що ТОВ «КБ«ТЕПЛОЕНЕРГОАВТОМАТИКА» до актів приймання виконаних будівельних робіт форми № КБ-2в (далі – Акти ф. № КБ-2в) включив індивідуальні ресурсні елементні кошторисні норми (далі – ІРЕКН) щодо визначення вартості робіт на суму 83 911,05 тис. гривень.

Перелік ІРЕКН у Додатку № 5 до звіту.

Товариство надало розроблені погоджені дирекцією будівництва метрополітену КП «Київський метрополітен» ІРЕКН із зазначеною інформацією про сферу застосування, нормативні посилання, технічною частиною, складом робіт, найменуваннями ресурсів нормами їх витрат.

ІРЕКН затверджені у складі проектної документації, прийняті із наданням чинності за розпорядженням Київської міської державної адміністрації від 26.07.2023 № 11-дск та містять технічне завдання, а також розділи: сфера застосування, нормативні посилання, технічну частину, ресурсні елементні кошторисні норми та бібліографію.

За умовами зазначених технічних завдань ІРЕКН на підставі пункту 2.4 Настанови з розробленням ресурсних елементних кошторисних норм, затверджених наказом Міністерства розвитку громад на території України від 30 квітня 2022 року № 67, розробник має забезпечити проведення експертизи в ДП «Укрдержбудекспертиза» розроблених норм в встановленому порядку з отриманням позитивної експертної оцінки. [15]

Щодо вказаного до звірки не надано позитивні висновки експертної оцінки ДП «Укрдержбудекспертиза» по розроблених Товариством вищезазначених індивідуальних ресурсних елементних кошторисних нормах.

Довідково: Товариство надало позитивний експертний звіт ДП «Укрдержбудекспертиза» від 14.07.2023 № 00-0216/01-23/ЦБ щодо розгляду проєктної

Начальник відділу Держаудитслужби Артем ВОЛИК

документації на будівництво за проектом «Капітальний ремонт тунелів Святошинсько-Броварської лінії Київського метрополітену з урахуванням потреб цивільного захисту (коригування)» із зазначенням про розроблення ІРЕКН на окремі види робіт.

Відповідно до розділу 7 «Узгодження та затвердження норм» Настанови з розроблення ресурсних елементних кошторисних норм, затвердженої наказом Міністерства розвитку громад та територій України 30 квітня 2022 року № 67, зокрема:

пункту 7.1 КНУ РЕКН затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, містобудування. Затверджені КНУ РЕКН протягом десяти днів з моменту затвердження оприлюднюються на офіційному сайті центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, містобудування;

пункту 7.3 індивідуальні ресурсні елементні кошторисні норми затверджуються у складі проектної документації з обов'язковим проведенням відповідної експертизи. Якщо норма розробляється після затвердження проектної документації на об'єкт будівництва, експертиза зазначених норм здійснюється в експертній організації, що проводила експертизу проекту будівництва у цілому. Після проведення експертизи цих норм, вони затверджуються замовником на підставі експертної оцінки наданої такою експертною організацією та підлягають врахуванню під час коригування проектної документації. [15]

Розробником ІРЕКН не дотримано порядку із погодження індивідуальних ресурсних елементних кошторисних норм, затвердженого наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 30 квітня 2022 року № 67.

Щодо аналізу формування фонду оплати праці та його витрачання.

Аудитом встановлено, що повноваження Органу управління щодо затвердження (погодження) штатних розписів та фонду оплати праці Підприємства у Статуті Підприємства (чинний на 2021 рік), не передбачено.

У Статуті (чинний протягом 2022-2023 років) підпунктом 5.3.2 пункту 5.3 розділу 5 передбачено, що начальник Підприємства затверджує структуру Підприємства, положення про структурні підрозділи Підприємства, посадові інструкції працівників Підприємства, затверджує штатний розпис Підприємства за погодженням із Департаментом транспортної інфраструктури.

Штатні розписи працівників Підприємства та працівників служби матеріально-технічного постачання Підприємства на 2022-2023 роки, погоджені Департаментом транспортної інфраструктури.

При цьому, дослідження штатних розписів на 2021-2023 роки встановлено, що КП «Київський метрополітен» затверджено режимно-секретний відділ з чисельністю 2 штатні одиниці, у структурі якого передбачено 1 штатна одиниця начальника та 1 штатна одиниця інспектора з організації захисту секретної інформації.

Відповідно до наказу Міністерства праці та соціальної політики України від 29.12.2004 № 336 «Про затвердження Випуску 1 «Професії працівників, що

є загальними для всіх видів економічної діяльності» Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників» начальник відділу керує працівниками відділу. [12]

Отже, внаслідок прийняття неефективних управлінських рішень щодо формування та затвердження Підприємством і погодження Департаментом штатних розписів призвело до затвердження структури Підприємства (із визначенням режимно-секретного відділу) не у відповідності до визначених критеріїв наказу Міністерства праці та соціальної політики України від 29.12.2004 № 336 «Про затвердження Випуску 1 «Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності» Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників». [12]

Зазначаємо, що нормативно-правові акти відповідно до яких формувалася штатна чисельність режимно-секретного відділу Підприємства, Підприємством надано наступну інформацію: *«Стосовно надання інформації та нормативно-правових актів, згідно яких формувалась штатна чисельність режимно-секретного відділу зазначаємо наступне, відповідно до Положення про режимно-секретні органи в міністерствах, відомствах, Уряді Автономної Республіки Крим, місцевих органах державної виконавчої влади, виконкомах Рад, на підприємствах, в установах і організаціях, затвердженого постановою Кабінету міністрів України від 4 серпня 1995 № 609, «Чисельність працівників РСО в установах, підприємствах визначається залежно від обсягу робіт, пов'язаних з державною таємницею».*[8]

Крім того, відповідно до п. 1.6 Довідника типових професійно-кваліфікаційних характеристик основних посад керівників та інших працівників режимно-секретних органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій, «Штатна чисельність працівників РСО повинна бути такою, щоб забезпечити якісне виконання покладених на цей орган завдань, та визначається залежно від обсягу робіт, пов'язаних з державною таємницею».

В КП «Київський метрополітен» робота щодо забезпечення діяльності, пов'язаної з державною таємницею ведеться на підставі дозволу наданого Службою безпеки України, режимно-секретним відділом, штатна чисельність якого складається із двох штатних одиниць (начальник режимно-секретного відділу та інспектор з організації захисту секретної інформації режимно-секретного відділу), які забезпечують діяльності підприємства, пов'язаної з державною таємницею. Відповідно до п.1.2. Положення про режимно-секретний відділ, «Відділ створюється, реорганізується або ліквідується начальником КП «Київський метрополітен» за погодженням з органами СБУ в м. Києві.

Також варто відзначити, що за підсумками перевірок режимно-секретного відділу КП «Київський метрополітен» спеціальною експертною комісією Служби безпеки України за період з 2012 року (з моменту створення відділу) по теперішній час зауважень щодо назви відділу та чисельності працівників відділу не виникало.

Остання перевірка відбулась у грудні 2023 – січні 2024.»

Водночас, надана інформація не спростовує факту затвердження у штатних розписах відділу із двох штатних одиниць.

Отже, зазначене свідчить про неправильно прийняте управлінське рішення Органом управління майном в частині погодження штатних розписів і, як наслідок, вказане призвело до невірному застосування формування назви структурної одиниці.

Щодо оплати праці начальнику Підприємства Органом управління майном призводить до здійснення КП «Київський метрополітен»

Аудитом встановлено, що оплата праці начальника КП «Київський метрополітен» здійснювалася на підставі контрактів від 11.06.2019 (далі – Контракт від 11.06.2019) та від 11.07.2022 (далі – Контракт від 11.07.2022), укладених з Виконавчим органом Київської міської ради (Київська міська державна адміністрація) (далі - Орган управління майном).

Відповідно до контрактів від 11.06.2019 (чинний з 17.07.2019 по 16.07.2022) та від 11.07.2022 (чинний з 17.07.2022 по 16.03.2024), умови матеріального забезпечення керівника складають: посадовий оклад, премія (із окремими обмеженнями, встановленими контрактом) та доплата до посадового окладу за науковий ступінь кандидата наук з державного управління у розмірі 15 відсотків.

Щомісячна надбавка за стаж наукової діяльності для керівника, робота яких пов'язана з науковою, науково-технічною діяльністю Контрактом не передбачена.

Крім умов матеріального забезпечення, зазначених у пунктах 3.1-3.9 контракту від 11.06.2019 та від 11.07.2022, начальнику можуть бути встановлені інші умови, що не заборонені законодавством, у разі отримання рішення Органу управління майном.

Аналізом виплат встановлено, що упродовж 2021-2023 років начальнику Підприємства нараховувалась і виплачувалась доплата до посадового окладу за науковий ступінь кандидата наук з державного управління в розмірі 15 відсотків, яка установа контрактами від 11.06.2019 та від 11.07.2022.

Частиною першою статті 8 Закону України «Про оплату праці» визначено, що держава здійснює регулювання оплати праці працівників підприємств усіх форм власності шляхом встановлення розміру мінімальної заробітної плати та інших державних норм і гарантій, а також шляхом оподаткування доходів працівників.[3]

При цьому, підпунктом 4 пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 19.05.99 № 859 «Про умови і розміри оплати праці керівників підприємств, заснованих на державній, комунальній власності, та об'єднань державних підприємств» (далі – Постанова № 859) доплати до посадового окладу за науковий ступінь кандидата або доктора наук у розмірі відповідно 15 і 20 відсотків і за вчене звання старшого наукового співробітника у розмірі 25 відсотків та професора 33 відсотки, якщо підприємство здійснює науково-

Начальник відділу Держаудитслужби Артем ВОЛИК

дослідну, науково-виробничу та науково-технічну діяльність. [9]

Доплати провадяться у разі, коли діяльність керівника за профілем збігається з наявним науковим ступенем, вченим званням.

Також, розпорядження Київського міського голови від 15.07.2013 № 118 «Про порядок призначення та звільнення керівників підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності територіальної громади міста Києва» (зі змінами) (далі – Розпорядження № 118), затверджено типову форму контракту з керівником підприємства (установ або організацій), що належить до комунальної власності територіальної громади міста Києва. [24]

Відповідно пункту 3.1.3. типової форми контакту, передбачено доплати до посадового окладу за науковий ступінь кандидата або доктора наук у розмірі відповідно 15 і 20 відсотків і за вчене звання старшого наукового співробітника у розмірі 25 відсотків та професора 33 відсотки, якщо Підприємство здійснює науково-дослідну, науково-виробничу та науково-технічну діяльність.

Доплати провадяться у разі, коли діяльність керівника за профілем збігається з наявним науковим ступенем, вченим званням.

Довідково: органи, які здійснюють державне управління, — це виконавчі структури, що й відображено в їх назві (органи виконавчої влади). Основним їх призначенням є організація виконання законодавчих актів, прийнятих парламентом, та актів глави держави.

Органом державного управління є Президент України Верховна Рада України Кабінет Міністрів України, інші центральні органи виконавчої влади України

Статтею 4 Закону України «Про транспорт» визначено Органи, що здійснюють державне управління в галузі транспорту. [4]

Державне управління в галузі транспорту здійснюють центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері транспорту, дорожнього господарства, туризму та інфраструктури, місцеві Ради народних депутатів та інші спеціально уповноважені на те органи відповідно до їх компетенції.

Статтею 21 Закону України «Про транспорт» визначено єдину транспортну систему України. [4]

Єдину транспортну систему України становлять:
транспорт загального користування (залізничний, морський, річковий, автомобільний і авіаційний, а також міський електротранспорт, у тому числі метрополітен);
промисловий залізничний транспорт;
відомчий транспорт;
трубопровідний транспорт;
шляхи сполучення загального користування.

Згідно ВИТЯГУ з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань Підприємство здійснює свою діяльність за класифікацією видів економічної діяльності, а саме:

49.31 Пасажирський наземний транспорт міського та приміського сполучення (основний);

43.21 Електромонтажні роботи;

80.10 Діяльність приватних охоронних служб;

93.11 Функціонування спортивних споруд;

47.11 Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами;

- 49.41 Вантажний автомобільний транспорт;
- 55.20 Діяльність засобів розміщування на період відпустки та іншого тимчасового проживання;
- 56.29 Постачання інших готових страв;
- 61.10 Діяльність у сфері проводового електрозв'язку;
- 71.12 Діяльність у сфері інжинірингу, геології та геодезії, надання послуг технічного консультування в цих сферах;
- 33.17 Ремонт і технічне обслуговування інших транспортних засобів.

Наказом Міністерства освіти і науки України від 14.09.2011 № 1057 затверджено Перелік наукових спеціальностей, в якому визначено галузь науки, за якою присуджується науковий ступінь. У цьому переліку є наукові спеціальності пов'язані з діяльністю метрополітену. [13]

Отже, у контрактах від 11.06.2019 та від 11.07.2022 визначено норми оплати праці начальнику Підприємства з недотриманням підпункту 4 пункту 1 Постанови № 859 та пункту 3.1.3. типової форми контакту, затвердженого Розпорядженням № 118. [9; 24]

Як наслідок, у період з 01.01.2021 по 31.12.2023 начальнику Підприємства нараховувалась і виплачувалась доплати до посадового окладу за науковий ступінь кандидата наук з державного управління в розмірі 15 відсотків за профілем який не збігається з наявним його науковим ступенем з державного управління.

Тобто, Органом управління майном - Департаментом транспортної інфраструктури подано до Київського міського голови з подальшим їм підписанням контракти з порушенням підпункту 4 пункту 1 Постанови № 859 та пункту 3.1.3. типової форми контакту, затвердженого Розпорядженням № 118, а саме включена доплата до посадового окладу за діяльність керівника яка не збігається за профілем з наявним науковим ступенем. [9;24]

Внаслідок нарахування та виплати доплати до посадового окладу за науковий ступінь кандидата наук з державного управління в розмірі 15 відсотків, Підприємством зайво здійснено витрат на оплату праці начальнику КП «Київський метрополітен» на загальну суму 376 014,93 гривні.

Отже, внаслідок недотримання законодавства та неправильного прийнятого управлінського рішення Органом управління майном в частині умов матеріального забезпечення начальника Підприємства і, як наслідок, вказане призвело до необґрунтованих витрат на оплату праці на загальну суму 376,01 тис. гривень.

Гіпотеза 3. Відсутність ефективної системи контролю (не здійснення заходів з удосконалення організації роботи) за фінансовими ресурсами Підприємства, задіяння у виконанні одного процесу додаткових співвиконавців та постачальників (контрагентів), призводить до здорожчення остаточної вартості товарів, робіт послуг для кінцевого споживача.

Встановлено, що до виконання робіт за Договором № 26/02-15дк

Начальник відділу Держаудитслужби Артем ВОЛИК

ТОВ «КБ «ТЕПЛОЕНЕРГОАВТОМАТИКА» залучало субпідрядні організації та постачальників товарно-матеріальних цінностей (далі – ТМЦ, Товар).

Проведеною зустрічною звіркою у постачальника ТМЦ – ТОВ «ТАМЕРЛАЙН» встановлено, що зазначене товариство поставило ТОВ «КБ «ТЕПЛОЕНЕРГОАВТОМАТИКА» відповідно до видаткових накладних товарно-матеріальних цінностей на загальну суму 221 139 325,13 грн з ПДВ, яке ТОВ «КБ «ТЕПЛОЕНЕРГОАВТОМАТИКА» використало на виконання робіт за Договором № 26/02-15 дск.

Натомість, згідно даних бухгалтерського обліку ТОВ «ТАМЕРЛАЙН» фактично загальна вартість придбання у контрагентів поставленого ТОВ «КБ «ТЕПЛОЕНЕРГОАВТОМАТИКА» для використання в роботі за Договором № 26/02-15 дск склала 173 627 430,48 грн з ПДВ.

Варто зазначити, що лише частина поставленого ТОВ «КБ «ТЕПЛОЕНЕРГОАВТОМАТИКА» обладнання ТОВ «ТАМЕРЛАЙН» придбавав у виробників продукції.

Як приклад, основним Товаром поставки на суму 145 461 274,36 грн (або 65,8 % від загальної вартості поставки Товару) для ТОВ «КБ «ТЕПЛОЕНЕРГОАВТОМАТИКА» для використання в роботі за Договором № 26/02-15 дск була кабельна продукція, яку ТОВ «ТАМЕРЛАЙН» придбано у інших контрагентів на загальну суму 121 580 958,65 гривень.

Дослідженням встановлено, що із загальної вартості придбаної ТОВ «ТАМЕРЛАЙН» зазначеної кабельної продукції на суму 121 580 958,65 грн зазначене товариство придбало у заводу виробника (ТОВ «Інтеркабель Київ») лише на суму 33 918 439,79 грн, що становить 27,9% від загальної вартості придбаної кабельної продукції, а в інших трьох постачальників (посередники) придбано на суму 87 662 518,86 грн або 72,1%.

Відповідно до пункту 5.10 «Настанова з визначення вартості будівництва. Кошторисні норми України» наказу Міністерства розвитку громад та територій України від 01.11.2021 № 281 поточні ціни на матеріальні ресурси приймаються на підставі проведеного учасником процедури закупівлі (підрядником) аналізу цін (при рівних якісних характеристиках), за обґрунтованою ціною матеріальних ресурсів, що склалася на дату оформлення ціни пропозиції та яка не повинна перевищувати середню ціну в регіоні. [14]

Отже, вигода ТОВ «ТАМЕРЛАЙН» за рахунок перепродажу (купівлі-продажу) ТОВ «КБ «ТЕПЛОЕНЕРГОАВТОМАТИКА» товарно-матеріальних цінностей використаних у діло для капітального ремонту тунелів Святошинсько-Броварської лінії Київського метрополітену з урахуванням потреб цивільного захисту (Ічерга) склала 47 511,9 тис. гривень.

Окрім того, аналогічні випадки різниці у вартості поставки ТМЦ Підприємству встановлені по прямих укладених договорах між КП «Київський метрополітен» та постачальниками.

Протягом досліджуваного періоду згаданий вище ТОВ «ТАМЕРЛАЙН» та ТОВ «НЕОКОРТЕКС» поставили КП «Київський метрополітен» за укладеними договорами обладнання на загальну суму 78 696 733,60 грн, а саме

Начальник відділу Держаудитслужби Артем ВОЛИК

ТОВ «ТАМЕРЛАЙН» на суму 43 090 237,60 грн, а ТОВ «НЕОКОРТЕКС» на суму 35 606 496,00 гривень.

Проведеними під час аудиту зустрічними звірками у зазначених товариствах, встановлено різницю у вартості поставленого КП «Київський метрополітен» обладнання між закупівельною ціною та ціною, сплаченою Підприємством у загальній сумі 14 790 172,40 грн, зокрема за ТОВ «ТАМЕРЛАЙН» – 9 197 596,40 грн, за ТОВ «НЕОКОРТЕКС» – 5 592 576,00 гривень.

Аудиторським дослідженням встановлено, що КП «Київський метрополітен» протягом 2023 року придбало у ТОВ «ЕНЕЙ» за трьома договорами кабельну продукцію на загальну суму 38 077 476,00 грн за цінами, що перевищують середньорозраховані ціни (інтернет-ресурсів та інформації наданої на запити Держаудитслужби) на більше ніж 90 %.

З огляду на зазначене, різниця між вартістю придбаної КП «Київський метрополітен» у ТОВ «ЕНЕЙ» та середньорозрахованою вартістю наданих (представлених) пропозицій постачальниками, зокрема що наведена у Додатку № 6 постачальників, становить у загальній сумі 8 400 454,24 гривень.

Порівняльна таблиця щодо вартості придбаної КП «Київський метрополітен» у ТОВ «ЕНЕЙ» кабельної продукції із середньорозрахованою вартістю наданих (представлених) пропозицій постачальниками у Додатку № 6 до аудиторського звіту.

Відповідно до статуту КП «Київський метрополітен» Підприємство зобов'язане:

здійснювати цільове та ефективне використання і збереження майна комунальної власності територіальної громади міста Києва (підпункт 3.2.2);

здійснювати заходи з удосконалення організації роботи Підприємства (підпункт 3.2.4);

здійснювати цільове, ефективне і раціональне використання бюджетних коштів (підпункт 3.2.9).

У свою чергу до джерел формування майна Підприємства відносяться капітальні вкладення і дотації з бюджетів та майно, придбане у встановленому законодавством порядку (пункт 4.4).

Придбання КП «Київський метрополітен» у постачальників та виконавців робіт ТМЦ за цінами, більшими порівняно із закупівельними та які перевищують середньорозраховані ціни за наданими пропозиціями, засвідчило неефективність та нераціональність використання власних та бюджетних коштів у сумі 70 702,52 тис грн та, у свою чергу не виконання Підприємством зобов'язань у частині збереження майна комунальної власності.

Гіпотеза 4. Використання у роботі нормативних актів, розроблених за часів СРСР, відсутність модернізованої бази заходів та напрямків діяльності щодо здійснення надзору та проведення ремонтних робіт споруд КП «Київський метрополітен» в окремих випадках може призводити до фінансового навантаження на діяльність Підприємства.

Будівництво (реконструкція, ремонт, обслуговування Оболонсько-Теремківської лінії, зокрема від станції «Либідська» до станції «Виставковий центр».

За розміщеною на відкритому джерелі інформації (YouTube канал 24 Київ), зокрема інтерв'ю Голови Київської міської державної адміністрації, міського голови Віталія КЛИЧКО деформація Оболонсько-Теремківської лінії, зокрема від станції «Либідська» до станції «Виставковий центр» відбулось внаслідок порушення забудовником лінії метро норм будівництва (помилки щодо влаштування гідроізоляції, укріплення ґрунтів) (генпідрядник – АТ «Київметробуд»).

Посилання: <https://www.youtube.com/watch?v=ctVrjWv4wR0> [36]

За інформацією КП «Київський метрополітен» оригінали документів щодо використання Підприємством у період з 01.01.2004 по 31.12.2021 коштів на будівництво (реконструкція, ремонт, обслуговування Оболонсько-Теремківської лінії, зокрема від станції «Либідська» до станції «Виставковий центр» не можуть бути надані у зв'язку з вилученням та знищенням оригіналів на підставі

актів про вилучення для знищення документів, не внесених до Національного архівного фонду від 11.12.2009 № б/н, від 01.02.2012 № б/н, 14.02.2012 № б/н, від 25.02.2014 № 1, від 03.02.2014 № 1, від 07.09.2015 № 4, від 11.12.2015 № б/н, від 27.03.2018 № 1, від 16.10.2018 № 2, від 10.12.2018 № 3, від 26.08.2022 № 2 та від 27.12.2023 № 3;

акта про знищення від 14.01.2019 № 1 відповідно до Переліку типових документів, що створюються під час діяльності державних органів та органів місцевого самоврядування, інших установ, підприємств та організацій, із зазначенням строків зберігання документів, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 12.04.2012 №578/5 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 квітня 2012 за №571/20884. [17]

Зокрема, зазначеними актами були знищені договори, додатки до них, первинні облікові документи, тощо що фіксують факт виконання Підприємством господарських операцій протягом 2009-2018 років.

Протягом 2019-2023 років з метою проведення капітального/поточного ремонтів Оболонсько-Теремківської лінії на ділянці від станції «Либідська» до станції «Виставковий центр» КП «Київський метрополітен» сторонні організації не залучав.

Довідково: у 2017 році під час ревізії фінансово-господарської діяльності КП «Київський метрополітен» за період з 01.04.2014 по 01.07.2017 (акт від 25.10.2017 № 06-21/37) було перевірено виконання робіт за довгостроковим договором підряду від 28.02.2012 №19/003/4-ДБМ/2012, укладеним між КП «Київський метрополітен» та приватним акціонерним товариством «КІЇВМЕТРОБУД» щодо будівництва ділянки

Куренівсько-Червоноармійської лінії Київського метрополітену від станції «Виставковий центр» до Одеської площі.

Слід вказати про щорічне затвердження начальником КП «Київський метрополітен» переліків споруд Підприємства, які потребують особливого контролю.

Проте, ділянки від станції «Либідська» до станції «Виставковий центр» Оболонсько-Теремківської лінії у вищевказані зазначені переліки протягом 2021 – 2023 років не включалась (документи за 2019-2020 роки вилучені).

Водночас, Підприємством (керівником структурного підрозділу – служба з утримання тунельних споруд) щорічно затверджувалися графіки утримання тунельних споруд КП «Київський метрополітен», проведення поточного огляду тунельних споруд, виконання нормативів та профілактичних робіт, зокрема Оболонсько-Теремківської лінії.

Зокрема, для аудиту надані вкопювання окремих сторінок (далі – витягів) книг «Метро утримання споруд «МУс» форми № 3 та № 8 за 2021 та 2023 роки (в ел. вигляді) відповідно до записів яких на пікетах 72+35 – 73+10 ділянки від ст. «Деміївська» до ст. «Либідська» виявлялись дефекти (течії та тріщини), які відстежувались та усувались господарським способом.

Довідково: Підприємство в роботі використовує «Інструкцію по текущему содержанию искусственных сооружений метрополитенов», затверджену «Министерством путей сообщения СССР» 06.06.1985 року (далі – Інструкція). [30]

Пунктом 3.3.3 розділу 3.3 «Постійні огляди та спостереження» Інструкції передбачено наступне: «Ежемесячно осмотры выполняются старшим мастером дистанции (участка) совместно с мастерами околотов и привлечением (при необходимости) старшего мастера (мастера) геомаркшейдерской группы (участка), и представителей заинтересованных служб по графику, утвержденному начальником дистанции тоннельных сооружений. Объекты, включенные в Перечень искусственных сооружений, нуждающихся в особом контроле, осматривают чаще, с периодичностью, устанавливаемой начальником службы конкретно для каждого объекта. [30]

Перечень искусственных сооружений, нуждающихся в особом контроле, ежегодно составляет начальник службы и до 1 января каждого года утверждает у начальника метрополитена. К искусственным сооружениям, нуждающимся в особом контроле, относят тоннели, мостовые переходы и другие сооружения, имеющие повреждения, дефекты и деформации, которые при своем развитии могут снизить степень безопасности движения поездов. [30]

Результаты осмотра заносят в книгу формы МУс-8, а наиболее крупные и значительные замечания затем переносят соответственно в книгу формы МУс-3 или МУс-4». [30]

Пунктом 3.4.4 розділу 3.4 «Проведення періодичних оглядів» Інструкції передбачено наступне: «Ежеквартально старший мастер дистанции вместе с мастером околотка осматривает поверхность над тоннелями и наземные сооружения. При этом особое внимание обращают на участки тоннелей мелкого заложения, а также, на работы, выполняемые со вскрытием земной поверхности, просадки грунта и отвод поверхностных вод. Результаты осмотра заносят в книгу формы МУс-8, а все серьезные замечания – в книгу формы МУс-3». [30]

Враховуючи вимоги Інструкції та інформацію наданих витягів із книг журналів «Метро утримання споруд «МУс» форми № 3 та № 8 службами КП «Київський метрополітен» тривалий час (протягом 2023 року)

здійснювались заходи (огляди, спостереження, ремонти господарським способом) по дефектах, що виникли на ділянках на пікетах 72+35 – 73+10 ділянки від ст. «Деміївська» до ст. «Либідська».

Водночас, згідно пунктів 3.3.3 та 3.3.4 Інструкції занесені у книгу форми МУс-3 зауваження відносяться до серйозних (критичних). [30]

Слід вказати, що Інструкцією не передбачені подальші дії спеціалістів при заповненні зазначених книг «Метро утримання споруд «МУс» форми № 3 та № 8. [30]

Інформацію про прийняті дії починаючи з дати останнього обстеження 03.12.2023 (були встановлені пластири на жорсткій основі для унеможливлення вихлопів піску на жорстку основу колії) та до прийнятого Постійною комісією з питань технологічно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій виконавчого органу Київської міської Ради (Київської міської державної адміністрації) протоколу від 08.12.2023 № 56 про зупинення з 08.12.2023 руху електропоїздів на дільниці між станціями «Либідська» – «Теремки» Оболонсько-Теремківської лінії метрополітену м. Києва Підприємство не надало. [31]

Як наслідок, КП «Київський метрополітен» у 2024 році уклало такі договори:

Договір між КП «Київський метрополітен» та НАУКОВО-ДОСЛІДНА СУДОВО-ЕКСПЕРТНА УСТАНОВА від 08.05.2024 № 318-ДБМ-24 про надання послуги з проведення судової експертизи/експертного дослідження на визначення причин виникнення аварійної ситуації по I колії перегінного тунелю між станціями «Деміївська» та «Либідська» Оболонсько-Теремківської лінії метрополітену м. Києва» на суму *1 181,5 тис. грн*;

Договір між КП «Київський метрополітен» та НАУКОВО-ДОСЛІДНА СУДОВО-ЕКСПЕРТНА УСТАНОВА від 05.01.2024 № 05/01-2024 про надання послуги: проведення судової експертизи/експертного дослідження на визначення причин виникнення аварійної ситуації по I колії перегінного тунелю між станціями «Деміївська» та «Либідська» Оболонсько-Теремківської лінії метрополітену м. Києва» на суму *2 980,0 тис. грн*;

Договір між КП «Київський метрополітен» та ТОВ «ГК «АВТОСТРАДА» від 30.04.2024 № 311-ДБМ-24 на виконання невідкладних (першочергових) аварійно-відновлювальних робіт тунелю I колії перегону між ст. «Деміївська» - ст. «Либідська» (з порушенням ділянки з поверхні) на дільниці в межах ПК72 - ПК75 Оболонсько-Теремківської лінії метрополітену м. Києва та будівельних робіт з розробленням проектної документації по об'єкту: «Капітальний ремонт (відновлювальний) перегінного тунелю Оболонсько-Теремківської лінії метрополітену м. Києва» загальною вартістю *445 493,89 тис. грн*.

Монопольне становище АТ «Київметробуд» на будівельному ринку України пояснювалось наявністю у нього ряду підпорядкованих спеціалізованих структурних підрозділів, що забезпечило Товариству безперечну відсутність конкурентів з напрямку комплексного будівництва об'єктів метрополітену, спеціальних підземних споруд і технічних тунелів тощо за останні 10 років.

Однак, відсутність конкуренції призводить до критичного стану як у фінансовому, так і господарському стані м. Києва.

Використання Товариством коштів на будівництво ділянки Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар без спроможності фактичного виконання робіт, аварійна ситуація та, як наслідок закриття ділянки між станціями «Либідська» – «Теремки» Оболонсько-Теремківської лінії метрополітену м. Києва, що за попередніми висновками, наведеними Головою Київської міської державної адміністрації, міським головою Віталієм КЛИЧКО у вищезгаданому інтерв'ю, виникли внаслідок порушення забудовником норм будівництва (помилки щодо влаштування гідроізоляції, укріплення ґрунтів), натепер є тягарем для м. Києва та країни уцілому.

2.2.4. Внутрішній фактор ризику: Перевірка стану організації ведення Підприємством претензійно-позовної роботи та визначити її вплив на результати фінансово-господарської діяльності

Перевірка стану організації ведення Підприємством претензійно-позовної роботи та визначити її вплив на результати фінансово-господарської діяльності.

В ході здійснення аналізу діяльності Підприємства визначено, що одним із його структурних підрозділів є юридичне управління, яке у своїй діяльності керується Положенням про юридичне управління КП «Київський метрополітен», затвердженого наказом начальника КП «Київський метрополітен» від 03.10.2022 № 233-Н та до складу якого входять: відділ претензійно-позовної роботи, відділ правового забезпечення та відділ з організації договірної роботи.

Під час дослідження наданої КП «Київський метрополітен» інформації встановлено, що за період 2021-2023 років в ході здійснення претензійно-позовної роботи Підприємством було закрито 93 судові справи, 88 судових справ – у процесі розгляду, претензій пред'явлених КП «Київський метрополітен» (по витратним договорам) – 169 та претензій пред'явлених КП «Київський метрополітен» (по доходним договорам) – 76.

Крім того, в ході аудиту, аналізом рахунку 38 «Резерв сумнівних боргів» Підприємства за період 2021-2023 років визначено, що станом на 01.01.2021 року рахувалась дебіторська заборгованість у сумі 99 520,4 тис. грн, станом на 01.01.2022 року дебіторська заборгованість становила 99 487,1 тис. грн, станом на 01.01.2023 року – 101 757,1 тис. грн та на 31.12.2023 року – 1 549 817,6 тис. гривень.

Під час дослідження дебіторської заборгованості, зокрема в частині контрагентів, встановлено, що найбільша дебіторська заборгованість рахувалась за державним підприємством «Науково-дослідний і проектний інститут містобудування» (далі – ДП «НДПІ МІСТОБУДУВАННЯ»), Підрядник) та товариством з обмеженою відповідальністю «Австро-Угорська Лізингова Компанія» (далі – ТОВ «Австро-Угорська Лізингова Компанія»).

Аудитом встановлено, що до ДП «НДПІ МІСТОБУДУВАННЯ» було застосовано штрафні санкції у вигляді штрафу у розмірі 37 395,97 грн та судового збору – 2 684 грн, відповідно до справи від 11.04.2023 № 910/5344/23.

Зокрема, дослідженням вищевказаної справи визначено, що між КП «Київський метрополітен» та ДП «НДПІ МІСТОБУДУВАННЯ» було укладено договір від 20.07.2021 №373-П-21 (далі – Договір), щодо виконання робіт «Капітальний ремонт вестибюля станції «Печерська» Сирецько-Печерської лінії Київського метрополітену. Проектні роботи.», на загальну суму 2 073 802,50 грн, в тому числі ПДВ 20% 345 633,75 гривень. Проте, договір було розірвано 30.12.2022, згідно з пунктом 6.2.2. Договору.

Крім того, Підприємство звернулось до Господарського суду міста Києва з позовом до ДП «НДПІ МІСТОБУДУВАННЯ» про стягнення 37 395,97 грн штрафу, внаслідок неналежного виконання Підрядником зобов'язань за Договором, зокрема в частині виконання робіт у встановлений Договором строк.

Зазначаємо, що внаслідок порушення строку виконання робіт, відповідно до п. 7.1.1. Договору, Підприємством нараховано ДП «НДПІ МІСТОБУДУВАННЯ» пеню у розмірі 37 395,97 грн за період з 01.12.2022 по 30.12.2022.

Ухвалою Господарського суду міста Києва від 11.04.2023 було прийнято позовну заяву КП «Київський метрополітен» до розгляду, відкрито провадження у справі за правилами спрощеного позовного провадження без повідомлення сторін (без проведення судового засідання) та встановлено сторонам процесуальні строки для подання заяв по суті спору.

Господарським судом міста Києва 15.06.2023 було задоволено позов КП «Київський метрополітен» в повному обсязі та зобов'язав стягнути з ДП «НДПІ МІСТОБУДУВАННЯ» суму штрафних санкцій у розмірі 37 395,95 грн та судовий збір – 2 684,00 гривень.

Довідково: Зокрема, у рішенні Господарського суду міста Києва від 15.06.2023 зазначено, що КП «Київський метрополітен» неодноразово звертався до ДП «НДПІ МІСТОБУДУВАННЯ» з проханням надати інформацію щодо стану виконання договірних зобов'язань за Договором. У подальшому Підрядник направив на адресу Підприємства лист, в якому повідомив, що по всій території України з 24.02.2022 було введено воєнний стан, дана обставина призвела до призупинення діяльності підприємства у зв'язку з евакуацією працівників. Станом на 01.06.2022 підприємство відновило роботу за укладеним Договором та станом на 19.10.2022 частково виконало взяті на себе зобов'язання щодо розроблення проектної документації та передало її замовнику. Актом від 15.11.21 № ГС-06261 підтверджено виконання робіт тільки 1 та 2 етапів, на суму 827 270,10 грн, які були оплачені Підприємством. Незважаючи на сприяння КП «Київський метрополітен», Підрядник не забезпечив вчасне виконання умов Договору. Станом на 30.11.2022 Підприємство не отримало від Підрядника комплект розробленої в повному обсязі проектної документації. Повідомлення Підрядника про вплив військового стану взято до уваги Підприємством, але не є підставою невиконання договірних зобов'язань у встановлені строки, оскільки відповідно до п.п. 8.2., 8.3. Договору Підрядник в термін 7 днів не повідомив у письмовій формі Замовника про настання форс-мажорних обставин та не підтвердив закінчення їх Сертифікатом ТПП України.

Крім того, аудитом встановлено, що станом на 31.12.2023 по рахунку

Начальник відділу Держаудитслужби Артем ВОЛНИК

38 Резерв сумнівних боргів» Підприємства рахується дебіторська заборгованість у сумі 1 549 817 632,91 гривень.

Аналізом вище зазначеної дебіторської заборгованості визначено, що між КП «Київський метрополітен» та ТОВ «Австро-Угорська Лізингова Компанія» було укладено договір від 16.07.2009 №16-Упр-09 (далі – Договір), щодо поставки вагонів метрополітену у кількості 100 штук.

Відповідно до даних Єдиного державного реєстру судових рішень (справа від 11.05.2016 № 910/8397/16), ТОВ «Австро-Угорська Лізингова Компанія» звернулось з позовом до суду про стягнення 1 959 466 447,88 грн з КП «Київський метрополітен», розірвання Договору та витребування майна.

Довідково: сума стягнення складається з: 354 495 922,65 грн. – заборгованість з оплати частини вартості предмета лізингу, 108 882 972,15 грн. – заборгованість з оплати відсотків за користування предметом лізингу, 1 067 742 750,83 грн. – коефіцієнт коригування КНБУ, 215 254 003,18 грн. – інфляційні витрати, 213 090 799,07 грн. – 3% річних. Згідно з даними Єдиного державного реєстру судових рішень - позовні вимоги обґрунтовані тим, що на виконання умов договору на фінансові лізингові послуги (вагони метрополітену) №16-Упр-09 від 16.07.2009 ТОВ «Австро-Угорська Лізингова Компанія» передало у користування КП «Київський метрополітен» предмет лізингу (40 вагонів головних та 60 вагонів проміжних), проте Підприємство грошове зобов'язання по сплаті лізингових платежів на користь ТОВ «Австро-Угорська Лізингова Компанія» належним чином не виконало.

Рішенням Господарського суду міста Києва від 28.09.2016 визнано позовні вимоги ТОВ «Австро-Угорська Лізингова Компанія» задовольнити частково та стягнути з КП «Київський метрополітен» заборгованість з оплати частини вартості предмета лізингу у розмірі 396 828 349,71 грн, заборгованість з оплати відсотків за користування предметом лізингу у розмірі 116 766 204,27 грн, інфляційні у розмірі 235 028 314,75грн, 3% річних у розмірі 25 332 102,90 грн. та судовий збір у розмірі 55 489,35 гривень.

КП «Київський метрополітен» звернулось до Київського апеляційного господарського суду зі скаргою на рішення Господарського суду міста Києва від 28.09.2016 у справі № 910/8397/16 та ухвалою Київського апеляційного господарського суду від 19.10.2016 порушено апеляційне провадження у справі № 910/8397/16.

Постановою Київського апеляційного господарського суду від 31.01.2017 встановлено:

апеляційну скаргу КП «Київський метрополітен» на рішення Господарського суду м. Києва від 28.09.2016у справі № 910/8397/16 залишити без задоволення;

апеляційну скаргу ТОВ «Австро-Угорська Лізингова Компанія» та апеляційну скаргу КП «Київський метрополітен» на рішення Господарського суду м. Києва від 28.09.2016 у справі № 910/8397/16 задовольнити частково;

рішення Господарського суду міста Києва від 28.09.2016 у справі № 910/8397/16 змінити: «Стягнути з КП «Київський метрополітен» на користь ТОВ «Австро-Угорська Лізингова Компанія» заборгованість з оплати вартості частини предмету лізингу у розмірі 365 972 194,84 грн., заборгованість з оплати відсотків за користування предметом лізингу у розмірі 112 303,30 грн,

Начальник відділу Держаудитслужби Артем ВОЛИК

інфляційні втрати у розмірі 229 098 329,81 грн, пеню за неналежне виконання зобов'язання в розмірі 42 027 946,73 грн, коефіцієнт коригування у розмірі 1 191 237 276,82 грн, 3 % річних у сумі 25 332 102,90 грн, 123 813,30 грн. витрат по сплаті судового збору за подання позовної заяви та 144 461,80 грн. по сплаті судового збору за подання апеляційної скарги. В іншій частині первісного позову відмовити.

Протягом 2018-2023 років здійснювались судові процеси/провадження, зокрема в частині: відкриття касаційних проваджень, перегляду рішень Господарського суду м. Києва та постанов Київського апеляційного господарського суду, подання та розглядів апеляційних скарг і прийняття рішень по ним.

Ухвалою Господарського суду міста Києва від 28.11.2018 було задоволено клопотання КП «Київський метрополітен» про врахування суми погашення заборгованості та затверджено Мирову угоду від 20.11.2018.

Довідково: на виконання вищевказаної Мирової угоди КП «Київський метрополітен» зобов'язується у повному обсязі сплатити на користь ТОВ «Австро-Угорська Лізингова Компанія» - заборгованість у розмірі 1 650 174 126,40,40 гривень частинами у наступні терміни:

- 1) 656 166 779,63 грн - у термін до 31 грудня 2018 року (Перша частина заборгованості);
- 2) 994 007 346,77 грн. - у термін до 31 грудня 2019 року (Друга частина Заборгованості).

Крім того, Мировою угодою зазначено, що у разі невиконання або неповного виконання Підприємством зобов'язань, передбачених пунктом 1 Мирової угоди та (або) порушення термінів оплати Заборгованості, незалежно від причин, ТОВ «Австро-Угорська Лізингова Компанія» має право пред'явити ухвалу про затвердження Мирової угоди до примусового виконання шляхом подання відповідної заяви до органів або осіб, які здійснюють примусове виконання рішень. В такому разі несплачена або неповністю сплачена Підприємством сума Заборгованості підлягає примусовому стягненню на підставі ухвали суду про затвердження Мирової угоди. Про розмір невиконаних зобов'язань за Мировою угодою ТОВ «Австро-Угорська Лізингова Компанія» зазначає у заяві про примусове виконання ухвали про затвердження Мирової угоди.

Довідково: За інформацією Підприємства, 11.07.2023 Постановою Північного апеляційного господарського суду (далі - ПАГС) заяву КП «Київський метрополітен» про перегляд за нововиявленими обставинами Постанови Київського апеляційного господарського суду (далі - КАГС) від 31.01.2017 у справі № 910/8397/16 про стягнення з КП «Київський метрополітен» на користь ТОВ «Австро-Угорська Лізингова Компанія» 1 924 212 006,77 грн. по заборгованості за договором на фінансові лізингові послуги (вагони метрополітену) від 16 липня 2009 року № 16-УПР-09 - задоволено. Скасовані Постанови КАГС від 31.01.2017 у справі 910/8397/16 та рішення Господарського суду міста Києва (далі - ГС м. Києва) від 28.09.2016 у цій справі. Також, задоволено заяву КП «Київський метрополітен» про поворот виконання Постанови КАГС від 31.01.2017 та рішення ГС м. Києва від 28.09.2016.

31.08.2023 КП «Київський метрополітен» подано до Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України заяву про відкриття виконавчого провадження щодо виконання наказу ГС м. Києва від 01.08.2023 у справі № 910/8397/16, яким наказано: стягнути з ТОВ «Австро-Угорська Лізингова Компанія» на користь КП «Київський метрополітен» 1 924 212 006,77 грн.

05.09.2023 заступником начальника Відділу примусового виконання рішень

Начальник відділу Держаудитслужби

Артем ВОЛИК

Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України Засць Тетяною Ігорівною (далі - заступник начальника ВПВР ДДВС МЮУ) винесена постанова про відкриття виконавчого провадження ВП№ 72696333 щодо примусового виконання наказу ГС м. Києва від 01.08.2023 № 910/8397/16 про стягнення з ТОВ «Австро-Угорська Лізингова Компанія» (далі - Боржник) на користь КП «Київський метрополітен» (далі - Стягувач) 1 924 212 006,77 грн. та виконавчого збору.

05.09.2023 винесена постанова про арешт майна Боржника.

На даний час виконавче провадження відкрите, а з повідомлення (з переписки) заступника начальника ВПВР ДДЕС МЮУ вбачається, що кошти на рахунках Боржника були знайдені в сумі 39 тис грн., відповідно з яких 34 тис грн. перераховані на рахунок Стягувача, інша сума - відсутня. Також повідомлено, що 100% частки корпоративних прав Боржника передані до АРМА.

20.03.2024 Постановою ПАГС апеляційну скаргу КП «Київський метрополітен» у справі № 910/9076/18 про стягнення з КП «Київський метрополітен» на користь ТОВ «Австро-Угорська Лізингова Компанія» матеріальних втрат у сумі 526 240 476, 28 грн. (а саме: інфляційні втрати у розмірі 438 903 565,18 грн., 3% річних у розмірі 87 336 911,10 грн.), нарахованих за невчасне виконання судового рішення у справі № 910/8397/16, на підставі ст. 610, 625 ЦК України задоволено в повному обсязі. Рішення ГС м. Києва від 12.11.2018 року у даній справі скасоване, в позові ТОВ «Австро-Угорська Лізингова Компанія» відмовлено.

03.04.2024 ПАГС винесено додаткову Постанову, якою задоволено заяву КП «Київський метрополітен» про розподіл судових витрат понесених під час розгляду судової справи № 910/9076/18.

Так, стягнути з ТОВ «Австро-Угорська Лізингова Компанія» 925 050,00 грн судового збору за подання апеляційної скарги, 1 233 400,00 грн судового збору за подання касаційної скарги та 168 000,00 грн. витрат за проведення комісійної судово-економічної експертизи, видачу наказів доручено ГС м. Києва.

Враховуючи постанову Північного апеляційного господарського суду від 11.07.2023 у судовій справі № 910/8397/16 (про поворот виконання рішення Господарського суду м. Києва від 28.09.2016 у судовій справі № 910/8397/16) 01.04.2024 КП «Київський метрополітен» звернулось до Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України із заявою № 12/04-151 про здійснення заходів щодо повернення на поточний рахунок КП «Київський метрополітен» помилково (зайво) стягнутих коштів у розмірі 226 630 465,41 грн. (розмір стягнення складається із суми стягнення на проведення виконавчих дій та виконавчого збору у розмірі 75 143 883,07 грн. та надмірно стягнутого виконавчого збору у розмірі 151 486 582,34 грн.)

Станом на 06.05.2024 року Департаментом державної виконавчої служби Міністерства юстиції України жодних заходів щодо повернення коштів з державного бюджету на рахунки КП «Київський метрополітен» не вчинено, у зв'язку із чим КП «Київський метрополітен» підготувало скаргу до Господарського суду м. Києва про визнання бездіяльності Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України неправомірною та зобов'язання останнього вчинити заходи щодо повернення з державного бюджету на рахунки КП «Київський метрополітен».

КП «Київський метрополітен» до ГС м. Києва подано позовну заяву про визнання актів «прийому-передачі одиниці (партії) Предмета лізингу у власність» укладеними, як це передбачено п 9.5. Договору на фінансові лізингові послуги (вагони метрополітену) від 16 липня 2009 року № 16-УПР-09 від ТОВ «Австро-Угорська Лізингова Компанія» до КП «Київський метрополітен». **На даний час рішення по даній справі не ухвалено.**

2.2.5. Внутрішній фактор ризику: Стан внутрішнього контролю

Внутрішній контроль визначає правила та процедури контролю, які запровадженні керівництвом підприємства для досягнення кінцевої мети - забезпечення стабільного і ефективного функціонування підприємства, дотримання внутрішньогосподарської політики, збереження та раціональне використання активів підприємства, запобігання та викриття фальсифікацій, помилок, точність і повнота бухгалтерських записів, своєчасна підготовка надійної фінансової інформації.

Аудитом встановлено, що для організації діяльності КП «Київський метрополітен» керувалось затвердженими положеннями про відділи, служби та посадові інструкції керівного складу Підприємства, якими визначено їх компетенцію при здійсненні посадових обов'язків.

На підприємстві внутрішній контроль здійснюється відповідно до Положень про управління внутрішнього контролю (далі – Управління) КП «Київський метрополітен» (далі – Положення), затверджених наказами Підприємства від 21.04.2020 № 148-Н та від 15.11.2021 № 309-Н та згідно із затвердженими посадовими інструкціями, керівниками за відповідними періодами. [32]

Зокрема, відповідно до Положення основними завданнями та функціями Управління є:

здійснення контролю за фінансово-господарською діяльністю, цільовим та ефективним використанням коштів, майна, фінансових, матеріальних та інших ресурсів, виконанням планових завдань, достовірністю ведення бухгалтерського обліку;

здійснення контролю за усуненням порушень фінансово-господарської дисципліни, відшкодування заподіяних збитків, безгосподарності й марнотратства, перекручення фінансової звітності та вжиття заходів для запобігання фінансовим і майновим порушенням у подальшому;

запобігання неефективним закупівлям товарів та послуг;

проведення аналізу фінансово-господарської діяльності на об'єктах контролю з метою надання об'єктивної, максимально повної інформації фінансового та майнового стану об'єкта контролю, виявлення існуючих відхилень від встановлених норм, своєчасного виявлення основних чинників, які сприяли тому чи іншому порушенню та оперативного надання пропозицій щодо їх усунення, моніторингу, аналізу і оцінки ризиків, що виникають у процесі досягнення цілей об'єкта контролю, вжиття належних заходів щодо управління ними – їх попередження чи обмеження;

перевірка дотримання вимог чинного законодавства про бухгалтерський облік, правильність і достовірність ведення бухгалтерського обліку та фінансової звітності, своєчасність і повнота відображення в обліку фінансових, кредитних та розрахункових операцій, а також законність їх здійснення, стан розрахункової дисципліни, причини зростання кредиторської і дебіторської заборгованості, виникнення простроченої та безнадійної дебіторської заборгованості;

перевірка правильності складання кошторисів, планів використання бюджетних коштів, фінансових планів тощо;

перевірка дотримання фінансово-бюджетної, кошторисної дисципліни, збереження і цільове використання бюджетних коштів, майна, у тому числі переданого у користування;

перевірка ефективності використання матеріальних, фінансових, трудових та інших ресурсів, своєчасність документального оформлення господарських операцій, повноту виявлення та мобілізації внутрішньогосподарських резервів, причини непродуктивних витрат і втрат;

перевірка правильності та якості проведення інвентаризації грошових коштів, розрахунків, матеріальних цінностей, своєчасності і правильності визначення результатів інвентаризації і відображення їх в обліку;

перевірка додержання порядку встановлення та застосування цін і тарифів; контроль за виконанням заходів, спрямованих на усунення недоліків та порушень, виявлених попередніми перевітками.

Таким чином, внутрішній контроль, у першу чергу, має сприяти надійності системи бухгалтерського обліку. Система бухгалтерського обліку структурно включає принципи, заходи, регламентовані облікові операції визначені обліковою політикою Підприємства.

Протягом періоду, що підлягав аудиторському дослідженню, організацію бухгалтерського обліку на Підприємстві регламентовано наказом від 28.12.2018 № 307-Н (зі змінами та доповненнями), яким затверджено Положення про організацію бухгалтерського обліку та облікову політику. [33]

Положенням про облікову політику визначено, що на Підприємстві запроваджено централізований бухгалтерський облік. Ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності забезпечується профільними відділами управління бухгалтерського обліку та фінансів (далі – Управління НФ).

Також Положенням регламентовано, що відповідальними за організацію ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності є головний бухгалтер, його заступники та начальники відділів Управління НФ по колу функціональних завдань та в межах повноважень.

Крім того, при обліку господарських операцій та складанні фінансової звітності застосовувати відповідні Міжнародні стандарти фінансової звітності (далі – МСФЗ).

При цьому, під поняттям МСФЗ слід розуміти:

міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ IFRS);

міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО IAS);

тлумачення (КТМФЗ, ПКТ IFRIC, SIC);

оприлюднені на веб-сайті Міністерства фінансів України.

Для чіткого розподілу обов'язків та функцій між структурними підрозділами та працівниками, відповідальності працівників за якість та своєчасність виконання своїх посадових обов'язків та контролю за їх діями КП «Київський метрополітен» розроблені положення про структурні підрозділи та посадові інструкції працівників.

Таким чином, протягом досліджуваного періоду, посадові особи Підприємства під час здійснення своїх обов'язків відповідно до покладених на них завдань, були наділені широким спектром повноважень, функцій та завдань, які визначені їх посадовими інструкціями та положеннями про структурні підрозділи, що призначені на попередження негативних наслідків, що можуть виникати в ході фінансово-господарської діяльності Підприємства.

Проте, аудитом встановлено, що КП «Київський метрополітен» утворене з метою отримання прибутку від здійснення господарської діяльності, тоді як аналізом фінансово-господарської діяльності визначено, що функціонування Підприємства є збитковим, що зумовлено наступними факторами:

тарифом, що є нижче економічно обґрунтованого рівня;

недофінансування коштів з міського бюджету;

значним зменшенням обсягу перевезень пасажирів у зв'язку із встановленням у 2021 році карантину та введенням воєнного стану в Україні у 2022 році».

За результатами аудиту встановлені недоліки та порушення, зокрема в частині нарахування заробітної плати та виконання-приймання ремонтно-будівельних робіт.

З огляду на викладене, система внутрішнього контролю Підприємства заслуговує на умовно позитивну оцінку.

Розділ III. ВИСНОВКИ

Недостатнє реагування КП «Київський метрополітен» та Департаментом транспортної інфраструктури на ситуацію, що склалася, в частині відсутності контролю за дотриманням законодавства під час використання коштів на «Будівництво дільниці Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі» (дільниця від станції «Сирець» до станції «Проспект Правди» з двома станціями («Мостицька» та «Проспект Правди») та дільницею вилочного відгалуження в бік станції «Виноградар» (1 черга будівництва)), призвело до призупинення будівництва гілки метро та утворенням простроченої заборгованості.

Станом на 01.01.2024 в обліку Підприємства рахувалася дебіторська заборгованість у сумі 3 957 798,33 тис. грн (прострочена).

Неналежне вжиття заходів Підприємством та органом управління майном щодо контролю за використанням коштів на будівництво гілки метро призвело до утворення дебіторської заборгованості на суму 3 957 798,33 тис. грн внаслідок недотримання/невиконання строків, обсягів проведення робіт, а також використання бюджетних коштів понад терміни, визначені Договором № 744-ДБМ-18, що в подальшому може призвести до втрати активів на вказану суму.

Крім того, зупинення будівництва гілки метро призведе до додаткових витрат у сумі 69 430,0 тис. грн на коригування проєкту будівництва «Будівництво дільниці Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі (1-а черга будівництва – дільниця від ст. «Сирець» до ст. «Проспект Правди» з двома станціями («Мостицька» та «Проспект Правди») та дільницею вилочного відгалуження в бік ст. «Виноградар»).

Також відбулося збільшення вартості вказаного будівництва майже у 2,5 рази (250 %), з 5 981 268,64 тис. грн до 13 956 843,71 тис. грн, тобто вартість здорожчання становить 7 975 574,97 тис. гривень.

Внаслідок «спільної діяльності» КП «Київський метрополітен» із АТ «Київметробуд» на об'єкті «Будівництво дільниці Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі (1-а черга будівництва – дільниця від ст. «Сирець» до ст. «Проспект Правди» відсутність збудованих двох нових станцій («Мостицька» та «Проспект Правди») цивільне населення залишились без цілодобового укриття з використанням інфраструктури цивільного захисту з початку повномасштабного вторгнення росії на територію України.

За інформацією КП «Київський метрополітен» оригінали документів щодо використання Підприємством коштів на будівництво (реконструкція, ремонт, обслуговування Оболонсько-Теремківської лінії, зокрема від станції «Либідська» до станції «Виставковий центр» знищені, що

унеможливилює під час аудиту проаналізувати та зробити висновки про техніко-економічні та фізичні параметри/обсяги проведених робіт.

Здійснення заходів нагляду за станом споруд КП «Київський метрополітен» відповідно до інструкція 1987 року, а також відсутність проведення протягом 2021-2023 років капітальних та поточних ремонтів на перегоні між ст. «Деміївська» – ст. «Либідська» могло призвести до руйнування та зупинення руху, що в свою чергу **спричинило взяття Підприємством у 2023-2024 роках додаткових зобов'язань на загальну суму 449 655,4 тис. гривень.**

Монопольне становище АТ «Київметробуд» (підрядник з будівництва продовжень Сирецько-Печерської та Оболонсько-Теремківської ліній метрополітену) у певному сегменті будівельного ринку протягом тривалого часу (понад 10 років) та **відповідно відсутність конкуренції** під час будівництва об'єктів метрополітену, спеціальних підземних споруд та тунелів, в результаті **призвело до критичного стану важливої складової транспортної інфраструктури м. Києва (метрополітену).**

Унаслідок прийняття неефективних управлінських рішень КП «Київський метрополітен» для модернізації систем діяльності Підприємства придбало обладнання, яке протягом тривалого часу не змонтовано та не використовується **призвело до відволікання власних коштів у сумі 219 130,5 тис. гривень.**

Неефективність дій КП «Київський метрополітен» при формуванні очікуваної вартості закупівлі транспортно-експедиторських послуг з організації міжнародного транспортування 60 вагонів метрополітену з м. Варшава (республіка Польща) до м. Київ (Україна) **призвело до збільшення витрат Підприємства на 84,4 % від суми сплачених власних коштів, що становить 159 656,56 тис. грн** (від середньорозрахованої вартості наданих пропозицій надавачами аналогічних послуг) та, відповідно, впливає на фінансовий стан Підприємства.

Придбання КП «Київський метрополітен» у постачальників та виконавців робіт ТМЦ за цінами, більшими порівняно із закупівельними та які **перевищують середньорозраховані ціни за наданими пропозиціями, засвідчило неефективність та нераціональність використання власних та бюджетних коштів у сумі 70 702,52 тис. грн** та, у свою чергу не виконання Підприємством зобов'язань у частині збереження майна комунальної власності.

Розробником ІРЕКН не дотримано порядку із погодження індивідуальних ресурсних елементних кошторисних норм, затвердженого наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 30 квітня 2022 року № 67.

Внаслідок недотримання законодавства та неправильного прийнятого управлінського рішення органом управління майном в частині умов матеріального забезпечення начальника Підприємства і, як наслідок, вказане **призвело до необґрунтованих витрат на оплату праці на загальну суму 376,0 тис. гривень.**

Розділ IV. ПРОПОЗИЦІЇ

На рівні Департаменту транспортної інфраструктури

1. З метою дотримання визначених вимог чинного законодавства, привести у відповідність Порядок використання бюджетних коштів за капітальними видатками на будівництво ділянки Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі, затверджений наказом Департаменту транспортної інфраструктури від 11.12.2019 № Н-217.

2. Під час укладання, у подальшому, контракту з начальником КП «Київський метрополітен» врахувати результати аудиту в частині дотримання вимог постанови Кабінету Міністрів України від 19.05.1999 № 859 «Про умови і розміри оплати праці керівників підприємств, заснованих на державній, комунальній власності, та об'єднань державних підприємств» та розпорядження Київського міського голови від 15.07.2013 № 118 «Про порядок призначення та звільнення керівників підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності територіальної громади міста Києва».

На рівні КП «Київський метрополітен»

1. Розробити та затвердити план заходів щодо усунення виявлених за результатами проведених Аудиту порушень і недоліків із зазначенням відповідальних виконавців та термінів виконання.

2. З метою забезпечення нагляду та контролю ініціювати перед органом управління майном розроблення регламенту щодо збереження та неприпустимості знищення пов'язаних із будівництвом комплексів та споруд КП «Київський метрополітен» (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт об'єкта будівництва) документів, зокрема щодо будівництва ділянки Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі.

3. Розробити інструкцію (положення) з утримання комплексів та споруд КП «Київський метрополітен», врахувати заходи щодо систематичного, своєчасного проведення оглядів, виявлення та оцінки дефектів, усунення та запобігання їх у подальшому на аварійних та відновлювальних ділянках, в тому числі по роботах на Оболонсько-Теремківській лінії від станції «Либідська» до станції «Виставковий центр».

4. Розробити та затвердити порядок взаємодії структурних підрозділів КП «Київський метрополітен» під час здійснення контролю за договірними відносинами, пов'язаними з будівництвом метрополітену.

5. Забезпечити ефективне та раціональне використання придбаних матеріально-технічних ресурсів за призначенням та для досягнення заявлених завдань, у тому числі підключення у єдиний комплекс обладнання, яке є складовою комплексу (стійка гарантованого електроживлення пристроїв зв'язку), але не змонтовано, не підключено та не використовується.

6. Удосконалити існуючу на Підприємстві методику проведення моніторингу цін на закупівлю товарів, робіт, послуг для визначення очікуваної вартості предмета закупівлі, зокрема через залучення ширшого кола потенційних постачальників та надавачів послуг, що буде сприяти визначенню справедливих цін та забезпечать досягнення економії використання коштів.

Начальник відділу Держаудитслужби Артем ВОЛИК

РОЗДІЛ V. ДЖЕРЕЛА АУДИТУ

1. Цивільний кодекс України.
2. Указ Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні».
3. Закон України від 24.03.1995 № 108/95-ВР «Про оплату праці».
4. Закон України від 10.11.1994 № 232/94-ВР «Про транспорт».
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2001 № 1764 «Про затвердження Порядку державного фінансування капітального будівництва».
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.04.2014 № 117 «Про здійснення попередньої оплати товарів, робіт і послуг, що закуповуються за бюджетні кошти».
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 04.12.2019 № 1070 «Деякі питання здійснення розпорядниками (одержувачами) бюджетних коштів попередньої оплати товарів, робіт і послуг, що закуповуються за бюджетні кошти».
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 04.08.1995 № 609, «Про затвердження Положення про режимно-секретні органи в міністерствах, відомствах, Уряді Автономної Республіки Крим, місцевих органах державної виконавчої влади, виконкомах Рад, на підприємствах, в установах і організаціях».
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 19.05.1999 № 859 «Про умови і розміри оплати праці керівників підприємств, заснованих на державній, комунальній власності, та об'єднань державних підприємств».
10. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.06.1998 № 464-р «Про передачу державного підприємства "Київський метрополітен" у власність територіальної громади м. Києва».
11. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 28.10.1998 № 2155 «Про зарахування майна державного підприємства у комунальну власність територіально громади м. Києва».
12. Наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 29.12.2004 № 336 «Про затвердження Випуску 1 «Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності» Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників».
13. Наказ Міністерства освіти і науки України від 14.09.2011 № 1057 «Про затвердження Переліку наукових спеціальностей».
14. Наказ Міністерства розвитку громад та територій України від 01.11.2021 № 281 «Про затвердження кошторисних норм України у будівництві».
15. Наказ Міністерства розвитку громад на території України від 30.04.2022 № 67 «Про затвердження кошторисних норм України Зміна № 1 до Настанови з визначення вартості будівництва, Настанова з розроблення ресурсних елементних кошторисних норм та Настанова з визначення вартості

проведення робіт з оцінки технічного стану та експлуатаційної придатності об'єктів будівництва».

16. Наказ Міністерства розвитку громад на території України від 31.12.2021 № 374 «Про затвердження кошторисних норм України».

17. Наказ Міністерства юстиції України від 12.04.2012 №578/5 «Про затвердження Переліку типових документів, що створюються під час діяльності державних органів та органів місцевого самоврядування, інших юридичних осіб, із зазначенням строків зберігання документів».

18. Розпорядження Київської міської державної адміністрації від 15.02.1999 № 204 «Про затвердження Статуту КП «Київський метрополітен».

19. Розпорядження Київської міської державної адміністрації від 01.11.2001 № 2323 «Про затвердження Положення про порядок складання річного фінансового плану підприємством, організацією, установою, що належить до комунальної власності територіальної громади міста Києва, та господарським товариством, у якому є частка майна комунальної власності територіальної громади міста Києва в розмірі не менше як 30 %».

20. Розпорядження виконавчого органу Київської міської ради від 19.01.2022 № 139 «Про затвердження Порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансових планів підприємств, організацій, установ, об'єднань територіальної громади міста Києва».

21. Розпорядження виконавчого органу Київської міської ради від 11.07.2018 № 1216 «Про затвердження проекту «Будівництво дільниці Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі» (1-а черга будівництва – дільниця від ст. «Сирець» до ст. «Проспект Правди» з двома станціями («Мостицька та «Проспект Правди») та дільницею вилючного відгалуження в бік ст. «Виноградар»).

22. Розпорядження Київської міської державної адміністрації від 11.01.2024 № 17.

23. Розпорядження начальника Київської міської військової адміністрації від 26.07.2022 № 5-ДСК.

24. Розпорядження Київського міського голови від 15.07.2013 № 118 «Про порядок призначення та звільнення керівників підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності територіальної громади міста Києва».

25. Рішення Київської міської ради від 30.03.2022 № 4553/4594 «Про деякі питання забезпечення функціонування інформаційних, інформаційно – комунікаційних систем, інформаційно – телекомунікаційних, електронних комунікаційних систем міста Києва в умовах воєнного стану».

26. Рішення Київської міської ради від 26.10.2023 № 7146/7187 «Про внесення змін до рішення Київської міської ради від 08.12.2022 № 5828/5869 «Про бюджет міста Києва на 2023 рік» щодо збільшення підтримки Збройних Сил України».

27. Доручення Київського міського голови від 27.08.2020 № 27666/6.
28. Наказ Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради від 11.12.2019 № Н-217 «Про Порядок використання бюджетних коштів за капітальними видатками на будівництво дільниці Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі».
29. Доручення Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради від 13.10.2022 № 053-7248.
30. «Інструкція по текущему содержанию искусственных сооружений метрополитенов» «Министерством путей сообщения СССР» від 06.06.1985.
31. Протокол Постійної комісії з питань технологічно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій виконавчого органу Київської міської Ради від 08.12.2023 № 56 «Про зупинення з 08.12.2023 руху електропоїздів на дільниці між станціями «Либідська» – «Теремки» Оболонсько-Теремківської лінії метрополітену м. Києва».
32. Наказ комунального підприємства «Київський метрополітен» від 21.04.2020 № 148-Н «Про затвердження Положення про управління внутрішнього контролю КП «Київський метрополітен».
33. Наказ комунального підприємства «Київський метрополітен» від 28.12.2018 № 307-Н «Положення про облікову політику КП «Київський метрополітен».
34. <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2024-05-13-003334-a>
35. <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2024-04-09-011294-a>
36. <https://www.youtube.com/watch?v=ctVrjWv4wR0>
37. <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2023-12-18-015827-a>
38. <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2023-12-22-001436-a>
39. <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2024-01-19-012632-a>
40. <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2024-01-18-015865-a>
41. <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2024-05-03-007849-a>
42. Запити Держаудитслужби №№ 1-21.
43. Матеріали зустрічних звірок проведених Держаудитслужбою.

Аудиторський звіт складено у двох примірниках на 74 арк.

Начальник відділу
Держаудитслужби

Артем ВОЛИК